

ODLEWNIE POLSKIE S.A.

SPRAWOZDANIE Z DZIAŁALNOŚCI

**SPÓŁKI AKCYJNEJ
ODLEWNIE POLSKIE**
z siedzibą w Starachowicach

w 2017 roku

Starachowice, 29 marca 2018 r.

SPIS TREŚCI

1. ODLEWNIE POLSKIE S.A. NA RYNKU KAPITAŁOWYM	4
1.1. Notowania akcji Spółki.....	4
1.2. Akcje własne Spółki.....	5
1.3. Emisja papierów wartościowych.....	5
1.4. Akcjonariusze ODLEWNI POLSKICH S.A.....	5
1.5. Dywidenda.....	6
2. DZIAŁALNOŚĆ SPÓŁKI	6
2.1. Informacje ogólne o Spółce.....	6
2.2. Oddział Spółki.....	6
2.3. Charakterystyka działalności Spółki.....	6
2.4. Informacje o podstawowych produktach, usługach, rynkach zbytu, odbiorcach i źródłach zaopatrzenia	7
2.4.1. Przedmiot produkcji.....	7
2.4.2. Ilościowa struktura sprzedaży.....	8
2.4.3. Sprzedaż poszczególnych grup produktów i usług.....	8
2.4.4. Rynki zbytu oferowanych produktów.....	9
2.4.5. Odbiorcy produktów Spółki.....	11
2.4.6. Źródła zaopatrzenia w materiały do produkcji, w towary i usługi.....	11
2.5. Zdarzenia istotnie wpływające na działalność Spółki, które wystąpiły w roku obrotowym i po jego zakończeniu.....	12
2.6. Charakterystyka zewnętrznych i wewnętrznych czynników istotnych dla rozwoju przedsiębiorstwa Spółki.....	13
2.7. Perspektywy rozwoju działalności Spółki.....	13
2.8. Opis istotnych czynników ryzyka i zagrożeń związanych z działalnością Spółki.....	14
2.9. Umowy znaczące dla działalności Spółki oraz umowy ubezpieczenia.....	19
2.9.1. Umowy ubezpieczenia.....	19
2.10. Ważniejsze osiągnięcia w dziedzinie badań i rozwoju.....	20
2.11. Postępowania toczące się przed sądem, organem właściwym dla postępowania arbitrażowego lub organem administracji publicznej.....	22
2.12. Ochrona środowiska.....	22
2.13. Działalność sponsoringowa i charytatywna.....	23
3. SYTUACJA FINANSOWA I MAJĄTKOWA	24
3.1. Podsumowanie wyników.....	25
3.1.1. Rachunek zysków i strat Spółki.....	25
3.1.2. EBITDA i nadwyżka finansowa.....	26
3.1.3. Bilans Spółki.....	26
3.2. Omówienie podstawowych wielkości ekonomiczno-finansowych.....	26
3.2.1. Przychody ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów.....	26
3.2.2. Pozostałe przychody operacyjne.....	28
3.2.3. Przychody finansowe.....	28
3.2.4. Koszty działalności operacyjnej.....	29
3.2.5. Pozostałe koszty operacyjne.....	29
3.2.6. Koszty finansowe.....	30
3.2.7. Przychody i koszty ogółem.....	30
3.3. Ocena czynników i nietypowych zdarzeń mających wpływ na działalność i osiągnięte wyniki.....	30
3.4. Objasnienie różnic pomiędzy wynikami finansowymi wykazanymi w raporcie a wcześniej publikowanymi prognozami wyników za dany rok.....	31
3.5. Struktura aktywów i pasywów Spółki.....	31
3.5.1. Aktywa trwałe.....	31
3.5.2. Aktywa obrotowe.....	31
3.5.3. Akcje własne.....	32
3.5.4. Kapitał własny.....	32
3.5.5. Zobowiązania i rezerwy na zobowiązania.....	33
3.6. Przepływy pieniężne.....	33
3.7. Inwestycje zrealizowane i ocena możliwości realizacji zamierzeń inwestycyjnych.....	34

3.8.	Analiza wskaźnikowa i ocena zarządzania zasobami finansowymi	35
3.9.	Pracownicy	37
3.10.	Instrumenty finansowe.....	37
3.11.	Aktualna i przewidywana sytuacja finansowa	38
3.12.	Powiązania Spółki z innymi podmiotami.....	39
3.13.	Transakcje z podmiotami powiązаныmi.....	39
3.14.	Zaciągnięte i wypowiedziane kredyty i pożyczki.....	39
3.15.	Udzielone pożyczki.....	40
3.16.	Udzielone i otrzymane poręczenia i gwarancje	40
4.	ŁAD KORPORACYJNY	40
4.1.	Wskazanie zbioru zasad ładu korporacyjnego, któremu podlega emitent oraz miejsca gdzie tekst zbioru zasad jest publicznie dostępny	40
4.2.	Wskazanie w jakim zakresie emitent odstąpił od postanowień zbioru zasad ładu korporacyjnego, o którym mowa w pkt 5.1. oraz wyjaśnienie przyczyn jego odstąpienia	41
4.3.	Opis głównych cech stosowanych w przedsiębiorstwie emitenta systemów kontroli wewnętrznej i zarządzania ryzykiem w odniesieniu do procesu sporządzania sprawozdań finansowych.....	42
4.4.	Kapitał zakładowy Spółki i akcje Spółki będące w posiadaniu osób zarządzających i nadzorujących ..	43
4.5.	Akcjonariusze posiadający znaczne pakiety akcji	44
4.6.	Posiadacze wszelkich papierów wartościowych, które dają specjalne uprawnienia kontrolne wraz z opisem tych uprawnień.....	44
4.7.	Wskazanie wszelkich ograniczeń odnośnie do wykonywania prawa głosu	44
4.8.	Wskazanie wszelkich ograniczeń dotyczących przenoszenia prawa własności papierów wartościowych emitenta.....	45
4.9.	Umowy, w wyniku których mogą w przyszłości nastąpić zmiany w proporcjach posiadanych akcji przez dotychczasowych akcjonariuszy.....	45
4.10.	System kontroli programów akcji pracowniczych	45
4.11.	Zasady zmiany Statutu Spółki	45
4.12.	Walne Zgromadzenie	45
4.13.	Rada Nadzorcza i Komitet Audytu.....	48
4.14.	Zarząd	50
4.15.	Umowy zawarte między Spółką a osobami zarządzającymi.....	53
4.16.	Raport na temat polityki wynagrodzeń.....	54
4.16.1.	Wynagrodzenie Rady Nadzorczej.....	54
4.16.2.	Wynagrodzenie Zarządu.....	55
4.16.3.	Wynagrodzenie kluczowych menedżerów	56
4.16.4.	Zmiany w polityce wynagrodzeń	56
4.16.5.	Ocena funkcjonowania polityki wynagrodzeń	57
4.17.	Zmiany w podstawowych zasadach zarządzania przedsiębiorstwem Spółki.....	57
4.18.	Polityka różnorodności	57
4.19.	Informacje o podmiocie uprawnionym do badania sprawozdań finansowych.....	57

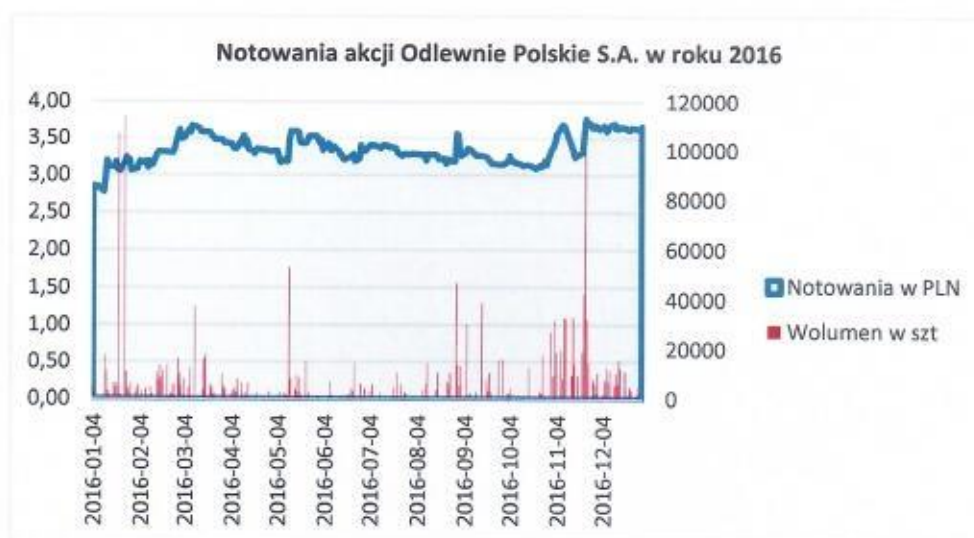
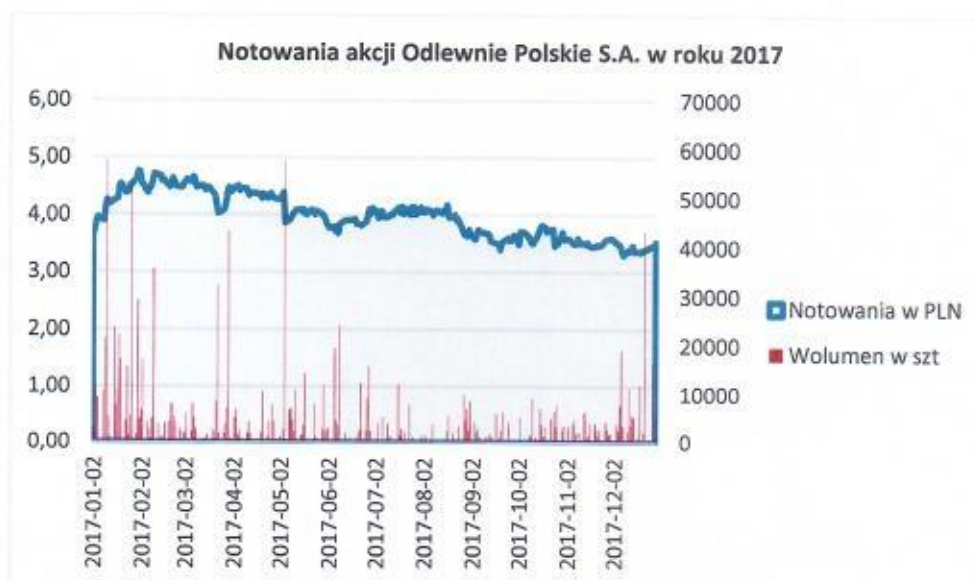
1. ODLEWNIE POLSKIE S.A. NA RYNKU KAPITAŁOWYM

1.1. Notowania akcji Spółki

Akcje Spółki od 13 marca 1998 r. notowane są na Giełdzie Papierów Wartościowych w Warszawie S.A.

Na 31.12.2017 r. z wszystkich akcji Spółki w ilości 20.664.121 szt., w obrocie publicznym i giełdowym znajdowało się 20.664.121 szt. akcji, z których w wyniku realizacji Transzy I Programu Motywacyjnego w posiadaniu Członków Zarządu i Wyższej Kadry znajduje się 324.000 akcji Spółki i 216.000 akcji w posiadaniu Kluczowych Pracowników Spółki. Akcje te są objęte ograniczeniem zbywania przez okres 3 lat w przypadku Członków Zarządu i Wyższej Kadry, a w przypadku Kluczowych Pracowników przez okres 2 lat. Okresy ograniczenia zbywalności akcji w łącznej liczbie 540.000 szt. liczone są od 17.05.2017 r.

Kurs zamknięcia w ostatnim dniu notowań akcji w grudniu 2017 r. wynosił 3,53 zł i był niższy o 8,07% od kursu w analogicznym dniu 2016 r., który wynosił 3,84 zł

Spółka w 2017 r. nie umarzała akcji i nie uległy zmianie prawa przysługujące jej akcjonariuszom.

1.2. Akcje własne Spółki

Zbycie akcji własnych

W dniu 17.05.2017 r. Spółka realizując Transzę I Programu Motywacyjnego przyjętego na podstawie Uchwały Nr 25/2016 Zwyczajnego Walnego Zgromadzenia Spółki z dnia 27.04.2016 r. w sprawie przyjęcia zasad programu motywacyjnego dla kadry zarządzającej i kierowniczej Spółki i zmienionego Uchwałą Nr 15/2017 ZWZ z 4.05.2017 r. („**Program Motywacyjny**”), zbyła na rzecz 44 uczestników tego Programu, tj. członków zarządu i kluczowych pracowników, wszystkie posiadane akcje własne Spółki w ilości 540.000 akcji o łącznej wartości nominalnej 810.000 zł, stanowiących 2,61 % kapitału zakładowego Spółki i odpowiadających 2,61% ogólnej liczbie głosów na walnym zgromadzeniu. Akcje zostały zbyte za cenę równą połowie wartości nominalnej akcji Spółki, co było zgodne z § 1 ust. 9 pkt 2 Uchwały Nr 25/2016 ZWZ Spółki z dnia 27.04.2016 r. w sprawie przyjęcia zasad programu motywacyjnego dla kadry zarządzającej i kierowniczej Spółki z późniejszymi zmianami.

Akcje własne Spółki w ilości 540.000 szt. zostały nabyte 8.07.2016 r. w oparciu o upoważnienie wynikające z Uchwały Zwyczajnego Walnego Zgromadzenia Spółki Nr 26/2016 z 27.04.2016 r. do nabywania przez Spółkę akcji własnych w celu zaoferowania ich do nabycia osobom uczestniczącym w Programie Motywacyjnym przyjętym na podstawie Uchwały ZWZ Nr 25/2016 z 27.04.2016 r.

Nabycie akcji własnych

W oparciu o upoważnienie wynikające z Uchwały Zwyczajnego Walnego Zgromadzenia Spółki Nr 16/2017 z 4.05.2017 r. do nabywania przez Spółkę akcji własnych w celu umożliwienia częściowej realizacji Programu Motywacyjnego przyjętego na podstawie Uchwały ZWZ Nr 25/2016 z 27.04.2016 w sprawie przyjęcia zasad programu motywacyjnego dla kadry zarządzającej i kierowniczej Spółki, zmienionego uchwałą Zwyczajnego Walnego Zgromadzenia Spółki Nr 15/2017 z 04.05.2017 r., Spółka w dniu 8.06.2017 r. nabyła w ramach przeprowadzonego skupu akcji własnych poza rynkiem regulowanym, w oparciu o „Zaproszenie do składania ofert sprzedaży akcji Spółki (za pośrednictwem DM Noble Securites S.A.), 1.000.000 akcji Spółki o łącznej wartości nominalnej 1.500.000 zł, stanowiących 4,84 % kapitału zakładowego Spółki i odpowiadających 4,84% ogólnej liczby głosów na walnym zgromadzeniu Spółki.

1.3. Emisja papierów wartościowych

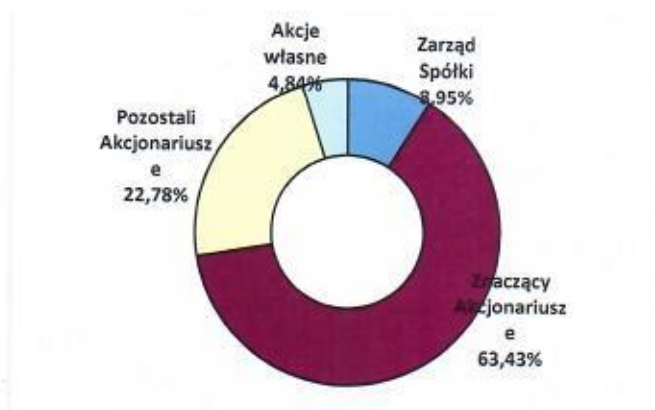
W 2017 r. Spółka nie przeprowadzała emisji akcji i innych papierów wartościowych.

1.4. Akcjonariusze ODLEWNI POLSKICH S.A.

Na dzień 31.12.2017 r. kapitał zakładowy Spółki wynosił 30.996.181,50 zł i dzielił się na 20.664.122 akcji na okaziciela o wartości nominalnej 1,50 zł każda i na tyle samo głosów na walnym zgromadzeniu. W dniu 08.06.2017 r. Spółka nabyła 1.000.000 akcji własnych w celu częściowej realizacji Programu Motywacyjnego i zgodnie z art. 364 §2 KSH Spółka nie może wykonywać prawa głosu z nabytych akcji własnych.

Szczegółowy udział poszczególnych znaczących akcjonariuszy i członków zarządu w kapitale zakładowym Spółki, znajduje się w części dotyczącej ładu korporacyjnego.

Struktura akcjonariatu Spółki (udział w ogólnej liczbie akcji na 31.12.2017 r. i na dzień sporządzenia niniejszego sprawozdania).

1.5. Dywidenda

W dniu 14.07.2017 r. Spółka wypłaciła 3.932.824,40 zł dywidendy z zysku za 2016 r. Dywidendę w wysokości 0,20 zł na akcję otrzymali akcjonariusze Spółki, którzy posiadali akcje 30.06.2017 r., tj. na dzień ustalenia praw do dywidendy.

2. DZIAŁALNOŚĆ SPÓŁKI

2.1. Informacje ogólne o Spółce

Nazwa i adres siedziby Spółki

ODLEWNIE POLSKIE S.A., ul. inż. Władysława Rogowskiego 22, 27-200 Starachowice.

Spółka ODLEWNIE POLSKIE S.A. jest zarejestrowana w Sądzie Rejonowym w Kielcach, X Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego pod numerem KRS 0000024126, REGON 290639763, NIP 664-00-05-475

2.2. Oddział Spółki

Spółka posiada Oddział Niemcy (Zweigniederlassung Deutschland) zarejestrowany w dniu 12.09.2016 r. przez Sąd Rejonowy w Düsseldorfie w Rejestrze Handlowym B pod numerem HRB 78602. Siedzibą Oddziału Niemcy jest Republika Federalna Niemiec, 40549 Düsseldorf, ul. Hansaallee nr 247B.

Oddział Niemcy postanowieniem Sądu Rejonowego w Kielcach X Wydział Gospodarczy Krajowego rejestru Sądowego z 14.12.2016 r. został wpisany do Rejestru Przedsiębiorców dla Spółki ODLEWNIE POLSKIE S.A. o numerze KRS 0000024126.

2.3. Charakterystyka działalności Spółki

Przedmiotem działalności ODLEWNI POLSKICH S.A. jest produkcja odlewów ze stopów żelaza, z dominującym udziałem żeliwa sferoidalnego oraz z tym związana działalność usługowa i handlowa, a także handel materiałami i towarami odlewniczymi.

Działalność Spółki prowadzona jest w kraju i stanowi jej główne źródło przychodów oraz za granicą przez jej Oddział w Niemczech, gdzie Spółka świadczy usługi w branży odlewniczej.

Osiągnięte przez Spółkę w 2017 r. przychody ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów	
168.300 tys. zł	
w tym:	
z działalności w kraju	z działalności Oddziału w Niemczech
140.931 tys. zł	27.369 tys. zł

Spółka w zakresie produkcji odlewów oferuje kompleksową obsługę klientów od projektu do dostawy produktów wytwarzanych w cyklu produkcji odlewniczej.

Projektowanie technologii wykonywania odlewów	Wykonywanie oprzyrządowań odlewniczych (drewnianych, żywicznych, metalowych)	Produkcja odlewów	Malowanie odlewów (gruntowanie, malowanie nawierzchniowe na gotowo natryskowe i zanurzeniowe, malowanie proszkowe, katalforeza)	Obróbka mechaniczna odlewów zgrubna i na gotowo, obróbka cieplna i cieplno-chemiczna	Montaż podzespołów odlewniczych	Pakowanie i wysyłka
--	--	--------------------------	---	--	--	----------------------------

Oddział Spółki realizuje umowy o dzieło w branży odlewniczej w obiektach fabrycznych klientów na terenie Niemiec, w ramach oddelegowania pracowników własnych i umów użyczenia pracowników tymczasowych. Oddział Spółki w Niemczech działa według prawa niemieckiego.

2.4. Informacje o podstawowych produktach, usługach, rynkach zbytu, odbiorcach i źródłach zaopatrzenia

2.4.1. Przedmiot produkcji

Podstawowymi produktami wytwarzanymi przez Spółkę są odlewy wykonywane głównie z żeliwa sferoidalnego, a także z żeliwa szarego, ADI, SiMO oraz staliwa. Spółka wykonuje produkcję głównie w małych i średnich seriach.

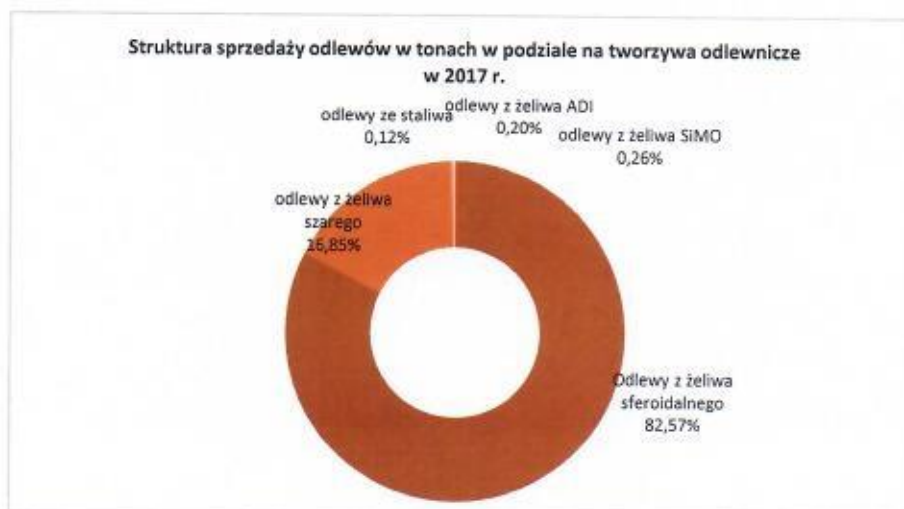
Produkowane w Spółce odlewy obejmują: półprodukty, półfabrykaty i podzespoły do maszyn i urządzeń oraz pojazdów, a także maszyn budowlanych i innych. Odbiorcami Spółki są podmioty działające w branżach: przemysł maszynowy, motoryzacja, kolejnictwo, energetyka, armatura przemysłowa, maszyny rolnicze i inne.

2.4.2. Ilościowa struktura sprzedaży

Tabela 1 Sprzedaż odlewów w podziale na tworzywa

Lp.	Sprzedaż odlewów według tworzywa	2017 r. (tony)	Udział w 2017	2016 r. (tony)	Udział w 2016	Dynamika 2017 : 2016
1	Odlewy z żeliwa sferoidalnego	15 452	82,57%	11 663	80,44%	132,49%
2	Odlewy z żeliwa szarego	3 154	16,85%	2 745	18,93%	114,90%
3	Odlewy z żeliwa SiMO	48	0,26%	66	0,46%	72,73%
4	Odlewy z żeliwa ADI	37	0,20%	3	0,02%	1233,33%
5	Odlewy ze staliwa	22	0,12%	22	0,15%	100,00%
	Sprzedaż odlewów razem	18 713	100,00%	14 499	100,00%	129,06%

Żeliwa SiMO i ADI są nowoczesnymi tworzywami o właściwościach zdecydowanie przewyższających dotychczas produkowane gatunki tworzyw odlewniczych. Żeliwo SiMO charakteryzuje się podwyższonymi właściwościami użytkowymi w wysokich temperaturach.

Sprzedaż odlewów w tonach za 2017 r. wyniosła 18.713 ton i była wyższa o 29,06% od sprzedaży odlewów w tonach za 2016 r.

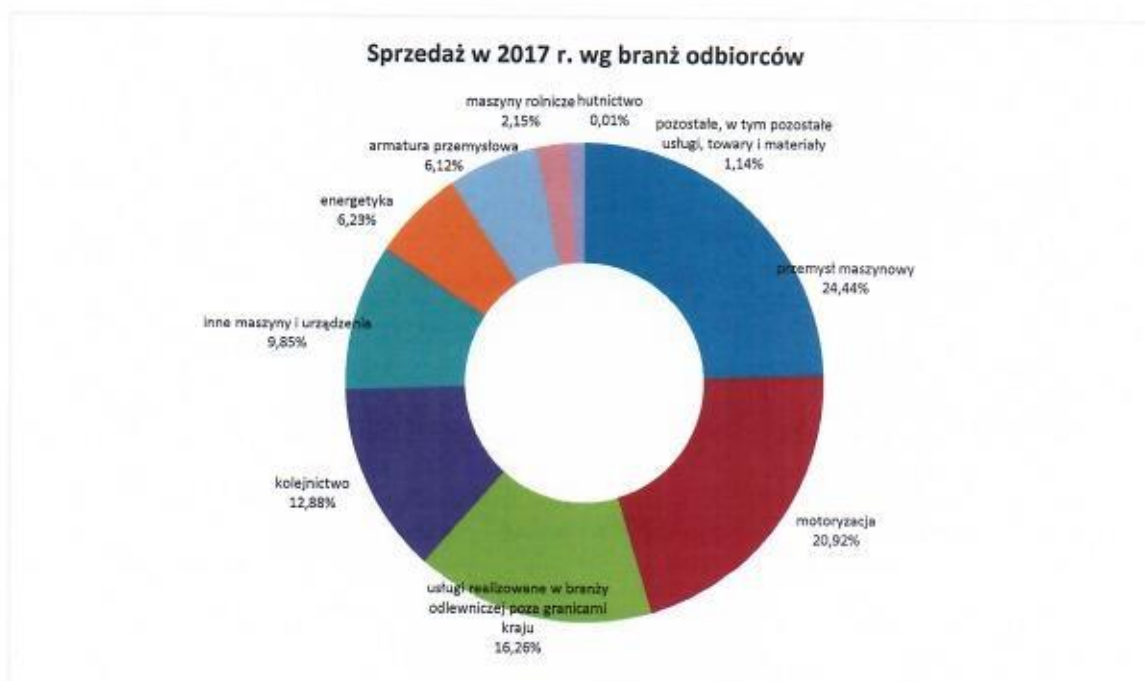
2.4.3. Sprzedaż poszczególnych grup produktów i usług

Spółka osiąga przychody ze sprzedaży odlewów, ze świadczenia usług w kraju i poza jego granicami, a także z handlu towarami i materiałami.

Przychody ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów w 2017 roku wyniosły 168.300 tys. zł i były wyższe o 21,82% od przychodów osiągniętych w 2016 r.

Tabela 2 Przychody ze sprzedaży wg branż odbiorców

Lp.	Przychody ze sprzedaży produktów i towarów i materiałów (wg branż odbiorców)	2017 rok (tys. zł)	Udział w 2017	2016 rok (tys. zł)	Udział w 2016	Dynamika 2017 : 2016
1	Przemysł maszynowy (m.in. przekładni mechanicznych i maszyn budowlanych)	41 140	24,44%	32 080	23,22%	128,24%
2	Motoryzacja	35 213	20,92%	29 365	21,25%	119,91%
3	Usługi realizowane w branży odlewniczej poza granicami kraju	27 369	16,26%	21 087	15,26%	129,79%
4	Kolejnictwo	21 671	12,88%	10 921	7,91%	198,43%
5	Inne maszyny i urządzenia	16 583	9,85%	12 678	9,18%	130,80%
6	Energetyka	10 488	6,23%	12 975	9,39%	80,83%
7	Armatura przemysłowa	10 295	6,12%	13 470	9,75%	76,43%
8	Maszyny rolnicze	3 614	2,15%	3 294	2,38%	109,71%
9	Hutnictwo	3	0,01%	-	-	-
10	Pozostałe (w tym pozostałe usługi, towary i materiały)	1 924	1,14%	2 290	1,66%	84,02%
	Suma sprzedaży	168 300	100,00%	138 160	100,00%	121,82%

2.4.4. Rynki zbytu oferowanych produktów

Spółka sprzedaje swoje produkty do odbiorców krajowych i zagranicznych w ramach dostaw wewnątrzspółnotowych i eksportu.

W 2017 r. sprzedaż realizowana poza granice kraju (dostawy wewnątrzspółnotowe i eksport) wyniosła 85.967 tys. zł i stanowiła 51,08% przychodów ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów (w 2016 r. sprzedaż poza granice kraju wynosiła 74.638 tys. zł i stanowiła 54,02% przychodów ze sprzedaży). Przychody ze sprzedaży na rynki zagraniczne w 2017 r. były o 15,18% wyższe w stosunku do osiągniętych w 2016 r.

Należy zwrócić uwagę, że całkowity udział sprzedaży w walutach obcych i w złotych na bazie cen walutowych w sprzedaży ogółem, jest dużo większy niż przedstawiony wyżej udział dostaw

wewnątrzspółnotowych i eksportu. Wynika to z działalności niektórych klientów Spółki z Polski, którzy w całości sprzedają swoje wyroby na rynki zagraniczne i ceny za odlewy ustalone są z nimi w walucie bądź w złotych na bazie cen walutowych. Sprzedaż Spółki w walutach i w złotych na bazie cen walutowych uzależniona od wahań kursowych wynosi 83,83%.

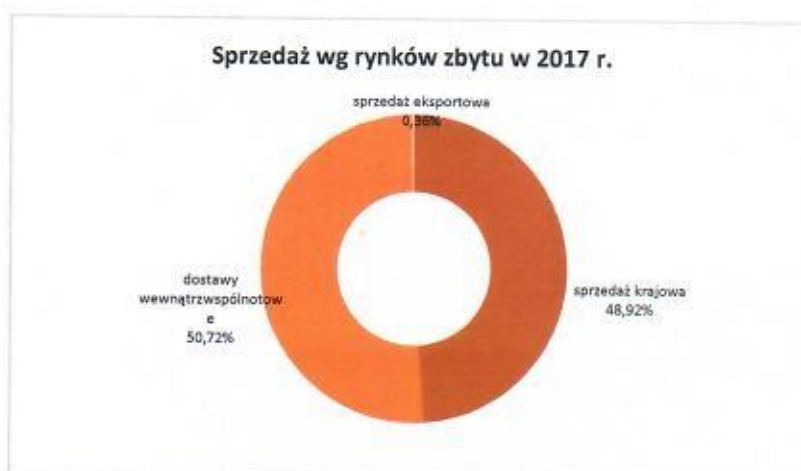
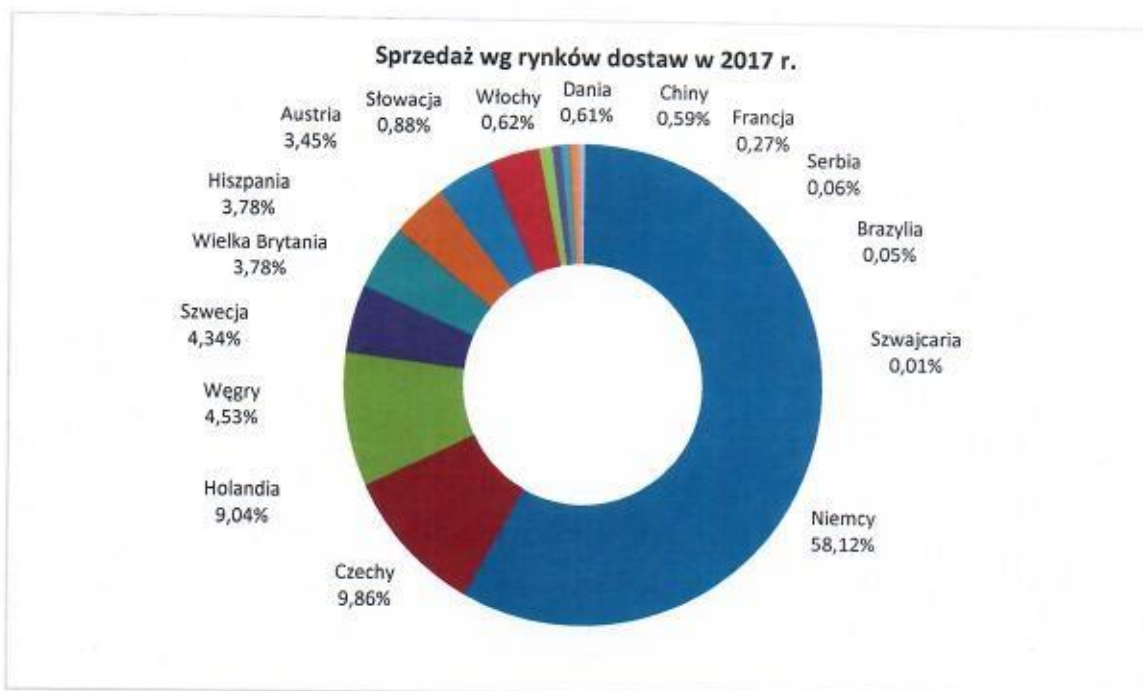

Tabela 3 Rynki dostaw wewnątrzspółnotowych i sprzedaży eksportowej

Lp.	Kraje	2017 rok (tys. zł)	Udział w 2017	2016 rok (tys. zł)	Udział w 2016	Dynamika 2017 : 2016
1	Niemcy	49 967	58,12%	41 550	55,67%	120,26%
2	Czechy	8 477	9,86%	8 325	11,15%	101,83%
3	Holandia	7 773	9,04%	5 866	7,86%	132,51%
4	Węgry	3 896	4,53%	2 060	2,76%	189,13%
5	Szwecja	3 729	4,34%	4 585	6,14%	81,33%
6	Wielka Brytania	3 251	3,78%	3 913	5,24%	83,08%
7	Hiszpania	3 246	3,78%	2 155	2,89%	150,63%
8	Austria	2 968	3,45%	2 595	3,48%	114,37%
9	Słowacja	758	0,88%	830	1,11%	91,33%
10	Włochy	537	0,62%	561	0,75%	95,72%
11	Dania	527	0,61%	1 358	1,82%	38,81%
12	Chiny	506	0,59%	258	0,35%	196,12%
13	Francja	235	0,27%	174	0,23%	135,06%
14	Serbia	48	0,06%	-	-	-
15	Brazylia	45	0,05%	-	-	-
16	Szwajcaria	4	0,01%	79	0,11%	5,06%
17	USA	-	-	329	0,44%	-
Razem sprzedaż zagraniczna		85 967	100,00%	74 638	100,00%	115,18%

2.4.5. Odbiorcy produktów Spółki

ODLEWNIE POLSKIE S.A. są odlewnią usługową wykonującą odlewy dla wielu klientów, do wielu branż i w bardzo wielu asortymentach. W 2017 r. Spółka w zakresie produkcji odlewów współpracowała z 118 odbiorcami krajowymi i zagranicznymi (w 2016 r. z 121 odbiorcami). Na 80 % przychodów ze sprzedaży odlewów w 2017 r. składały się obroty z 18 odbiorcami odlewów (w 2017 r. z 20 odbiorcami). Zachowana była zasada braku dominującego klienta, który mógłby zajmować pozycję monopolisty.

Największym odbiorcą produktów Spółki pod względem wielkości sprzedaży była firma KORDEL Antriebstechnik GmbH z siedzibą w Dülmen, która osiągnęła w 2017 r. 17,42 % udział w przychodach ze sprzedaży Spółki (w 2016 r. udział ten wynosił 15,80%)

2.4.6. Źródła zaopatrzenia w materiały do produkcji, w towary i usługi

W 2017 r. w zakresie dostaw materiałów do produkcji, towarów i usług Spółka współpracowała z firmami krajowymi i zagranicznymi. Wartość zakupów w tym okresie wyniosła 55.200 tys. zł (w 2016 r. 42.493 tys. zł). Zachowana była zasada braku dominującego dostawcy, który mógłby zajmować pozycję monopolisty. Do podstawowych materiałów do produkcji odlewniczej zalicza się m.in. surówkę odlewniczą i złom.

W zakresie zakupu surówki Spółka w 2017 r. współpracowała z 8 firmami (w 2016 r. z 9 firmami). Największym dostawcą surówki pod względem wielkości zakupów była firma, której udział w zaopatrzeniu ogółem w 2017 r. wyniósł 10,73% (w 2016 r. udział tego dostawcy wyniósł 8,54%). Spółka ta nie jest powiązana ze Spółką Akcyjną ODLEWNIE POLSKIE.

W zakresie zakupu złomu Spółka współpracowała z 20 firmami (w 2016 r. z 20 firmami). Największym dostawcą złomu pod względem wielkości zakupów była firma, której udział w zaopatrzeniu ogółem w 2017 r. wyniósł 5,35%. W 2016 roku udział największego dostawcy złomu pod względem wielkości w zaopatrzeniu ogółem wyniósł 5,14%.

2.5. Zdarzenia istotnie wpływające na działalność Spółki, które wystąpiły w roku obrotowym i po jego zakończeniu

- Zmiana 4.05.2017 r. przez Zwyczajne Walne Zgromadzenie Spółki (Uchwała ZWZ Nr 15/2017) Uchwały Nr 25/2016 ZWZ z 27.04.2016 r. w sprawie przyjęcia zasad programu motywacyjnego dla kadry zarządzającej i kierowniczej Spółki („**Program Motywacyjny**”). Okres obowiązywania Programu Motywacyjnego został wydłużony do dnia 31.12.2020 r. i obejmuje cztery kolejne lata obrotowe Spółki, tj. 2016, 2017, 2018 i 2019. Opcje przydzielane będą w czterech transzach, przy czym każda Transza będzie podzielona na Transzę przeznaczoną dla Kadry zarządzającej i Transzę przeznaczoną dla Kluczowych pracowników. W ramach zmienionego Programu Motywacyjnego przyznanych będzie w czterech transzach 2.000.000 Opcji z podziałem na 1.200.000 Opcji przeznaczonych dla Kadry zarządzającej i 800.000 Opcji przeznaczonych dla Kluczowych pracowników, w tym:
 - w Transzy I za 2016 r. – łącznie 540 tys. Opcji
 - w Transzy II za 2017 r. – łącznie 500 tys. Opcji
 - w Transzy III za 2018 r. – łącznie 500 tys. Opcji
 - w Transzy IV za 2019 r. – łącznie 460 tys. Opcji
- Realizacja 17.05.2017 r. Transzy I Programu Motywacyjnego wobec spełnienia warunków koniecznych dla przydziału Opcji w ramach Transzy I Programu Motywacyjnego, tj.:
 - o spełnienia kryterium finansowego - wynik EBITDA za 2016 r. wyniósł 22.877.724,85 zł wobec uchwalonego dla Transzy I, tj. dla roku obrotowego 2016, w wysokości 15.171.000 zł,
 - o oraz zatwierdzenia przez Zwyczajne Walne Zgromadzenie Spółki w dniu 4.05.2017 r. sprawozdania finansowego Spółki za rok obrotowy 2016,Spółka zbyła na rzecz 44 uczestników Programu Motywacyjnego, tj. członków zarządu i kluczowych pracowników, wszystkie posiadane akcje własne Spółki w ilości 540.000 akcji o łącznej wartości nominalnej 810.000 zł, stanowiących 2,61 % kapitału zakładowego Spółki i odpowiadających 2,61% ogólnej liczbie głosów na walnym zgromadzeniu. Wszystkie akcje zostały zbyte za cenę równą połowie wartości nominalnej akcji Spółki, tj. po 0,75 zł za jedną akcję, co było zgodne z § 1 ust. 9 pkt 2 Uchwały Nr 25/2016 ZWZ Spółki z 27.04.2016 r.
- Podjęcie przez Zwyczajne Walne Zgromadzenie Spółki 4.05.2017 r. decyzji o przeznaczeniu kwoty 4.133 tys. zł na wypłatę dywidendy, w ramach podziału zysku za rok obrotowy 2016. W związku z faktem, że Spółka na dzień 30.06.2017 r. posiadała 1.000.000 szt. akcji własnych, w dniu 14.07.2017 r. na rachunek bankowy Krajowego Depozytu Papierów Wartościowych S.A. w Warszawie została przekazana kwota 3.933 tys. zł z przeznaczeniem na wypłatę dywidendy. Kwota 200 tys. zł wynikająca z różnicy pomiędzy dokonaną wpłatą do KDPW a kwotą dywidendy ustaloną przez ZWZ w ramach podziału zysku za 2016 r., zwiększyła kapitał zapasowy Spółki. W dniu 14.07.2017 r. Spółka dokonała pierwszej wypłaty dywidendy od czasu wprowadzenia jej akcji w 1998 r. do obrotu publicznego i giełdowego.
- Podjęcie przez Zarząd 18.05.2017 r. uchwały w sprawie określenia ogólnych warunków i ramowego harmonogramu skupu akcji własnych Spółki w oparciu o upoważnienie wynikające z Uchwały Zwyczajnego Walnego Zgromadzenia Spółki Nr 16/2017 z 4.05.2017 r. do nabywania przez Spółkę akcji własnych w celu umożliwienia częściowej realizacji Programu Motywacyjnego i przekazanie 19.05.2017 r. do publicznej wiadomości „Zaproszenia do składania ofert sprzedaży akcji Spółki Akcyjnej ODLEWNIE POLSKIE z siedzibą w Starachowicach”. Przedmiotem zaproszenia skierowanego do wszystkich akcjonariuszy były w pełni pokryte zdematerializowane akcje Spółki na okaziciela, będące przedmiotem obrotu na rynku regulowanym prowadzonym przez Giełdę Papierów Wartościowych w Warszawie S.A.

Podmiotem pośredniczącym w przeprowadzeniu i rozliczeniu skupu akcji był Dom Maklerski Noble Securities Spółka Akcyjna z siedzibą w Warszawie.

Przyjmowanie ofert sprzedaży akcji Spółki rozpoczęło się 22.05.2017 r. r. i zakończyło się 2.06.2017 r.

W dniu 8.06.2017 r. Spółka otrzymała od Noble Securites S.A. informację o rozliczeniu zawartej 7.06.2017 r. za pośrednictwem DM Noble Securities S.A., poza rynkiem regulowanym, transakcji

nabycia akcji Spółki w ramach przeprowadzonego skupu akcji własnych w oparciu o „Zaproszenie do składania ofert sprzedaży akcji Spółki Akcyjnej ODLEWNIE POLSKIE z siedzibą w Starachowicach”. W związku z powyższym 8.06.2017 r. na rachunku papierów wartościowych Spółki zapisanych zostało 1.000.000 akcji Spółki o łącznej wartości nominalnej 1.500.000 zł, stanowiących 4,84 % kapitału zakładowego Spółki i odpowiadających 4,84% ogólnej liczby głosów na walnym zgromadzeniu Spółki.

W ramach skupu akcji własnych, Spółka nabyła 1.000.000 szt. akcji po cenie 3,69 zł za każdą akcję. Na sfinansowanie skupu akcji wykorzystany został kapitał rezerwowy utworzony na podstawie Uchwały ZWZ Nr 5/2016 z 27.04.2016 r. w sprawie utworzenia kapitału rezerwowego w Spółce oraz Uchwały ZWZ Nr 5/2017 z 4.05.2017 r. w sprawie podziału zysku netto za rok obrotowy 2016, w ramach którego na zakup akcji własnych i pokrycie kosztów ich nabycia, przeznaczona została kwota 3.901.452,12 zł.

- Na skutek wzmożonej akcji marketingowej, mającej na celu pozyskanie nowych klientów dla uzupełnienia portfela zamówień pod zwiększone moce produkcyjne, wynikające z nowych inwestycji, uzyskano ponad przeciętny (prawie 22 procentowy) wzrost przychodów Spółki w 2017 r. w stosunku do analogicznego okresu roku ubiegłego

2.6. Charakterystyka zewnętrznych i wewnętrznych czynników istotnych dla rozwoju przedsiębiorstwa Spółki

Czynniki zewnętrzne:

- funkcjonowanie w warunkach silnej konkurencji rynkowej powodującej znaczną presję na obniżanie cen produktów,
- zmiany cen podstawowych surowców i materiałów używanych do produkcji odlewniczej, energii elektrycznej i gazu, stanowiących główny udział w kosztach rodzajowych produkcji,
- wahania kursu walut w stosunku do złotego wpływające na poziom efektywności prowadzonej działalności gospodarczej. Trend aprecjacyjny złotego, w szczególności do euro, wpływa niekorzystnie na konkurencyjność cenową w dostawach wewnątrzspółnotowych i eksporcie, i rentowność prowadzonej działalności gospodarczej,
- zmiana wymogów ochrony środowiska wynikająca ze zmian w obowiązującym w tym zakresie prawie, skutkująca koniecznością ponoszenia dodatkowych nakładów i kosztów,
- sytuacja makroekonomiczna, w szczególności:
 - o polityka gospodarcza (tempo wzrostu PKB, poziom inflacji, stopa bezrobocia),
 - o wzrastające koszty pracy,
 - o konsolidacja przedsiębiorstw branżowych,
 - o możliwość dofinansowania rozwoju Spółki w ramach programów unijnych i wsparcia rządowego.

Czynniki wewnętrzne:

- optymalizacja oferty ilościowej i asortymentowej poprzez dostosowywanie produktów do zmieniających się potrzeb odbiorców, w warunkach wysokiego poziomu wykorzystania zdolności produkcyjnych,
- wzrost udziału produkcji nowych tworzyw ze stopów żelaza w produkcji ogółem,
- doskonalenie jakości wytwarzanych produktów,
- realizacja Strategii Rozwoju Spółki na lata 2015-2021, w tym projektów badawczo-rozwojowych, w celu wypracowania kierunków rozwoju Spółki na przyszłość,
- zwiększanie produktywności procesu produkcyjnego i wydajności pracy.

2.7. Perspektywy rozwoju działalności Spółki

Spółka w 2018 r. zrealizuje największy w dotychczasowej historii plan inwestycyjny, zakładający nakłady na ponad 18 mln zł. Zarząd przyjął również założenia inwestycyjne sięgające trzech lat do przodu. Dotyczą one ciągłej modernizacji odlewni rozszerzającej jej zdolności produkcyjne przez

automatyzację procesu produkcyjnego oraz doposażenie Ośrodka Badawczo-Rozwojowego Komponentów Odlewniczych. OBRKO zgodnie z celem swojej działalności poprzez realizację projektów B+R będzie projektować kierunki rozwoju technologicznego i rozwoju oferowanych na rynek produktów. Szerzej działalność ośrodka badawczo-rozwojowego opisana jest w pkt. 3.10 Sprawozdania – ważniejsze osiągnięcia w dziedzinie badań i rozwoju. Ciągły rozwój we wszystkich obszarach działalności firmy, w tym zwłaszcza dotyczącej kluczowej kadry pracowniczej, to stały punkt strategii firmy. Przyjęta Strategia Rozwoju Spółki na lata 2015-2021 jest konsekwentnie realizowana. Nakłady inwestycyjne sięgające 8-10% rocznych przychodów, są gwarancją dalszego rozwoju. Generowana przez Spółkę nadwyżka finansowa jest głównym źródłem środków przeznaczanych na finansowanie wzrostu potencjału produkcyjnego i produktywności, co w konsekwencji przekłada się na wzrost wartości rynkowej firmy.

2.8. Opis istotnych czynników ryzyka i zagrożeń związanych z działalnością Spółki

Ryzyko wahań kursów walutowych

Przychody Spółki w walutach i zrównane z nimi przychody w złotych na bazie cen walutowych, stanowią od lat wysoki poziom w osiągniętych przez Spółkę przychodach ogółem. W 2017 r. stanowiły one 83,83% osiągniętych przychodów.

Spółka nie zakłada w perspektywie kolejnych miesięcy istotnych zmian w strukturze osiągniętych przychodów. Tym samym znaczna część przychodów Spółki, w tym planowanych do osiągnięcia w 2018 r., będzie narażona na ryzyko wahań kursów walut. Aprecjacja złotego w 2018 r. może wpłynąć na pogorszenie rentowności prowadzonej przez Spółkę działalności gospodarczej, a znaczne umocnienie złotego wobec głównych walut światowych mogłoby spowodować zmniejszenie konkurencyjności oferty Spółki i w konsekwencji doprowadzić do obniżenia osiągniętej przez nią marży brutto ze sprzedaży, a tym samym wpłynąć na pogorszenie wyników ekonomiczno-finansowych.

Negatywne oddziaływanie aprecjacji złotego na wyniki Spółki ogranicza naturalne zabezpieczenie związane z dokonywaniem zakupu materiałów, głównie surowki odlewniczej i komponentów służących do produkcji wszystkich rodzajów stosowanych tworzyw odlewniczych, poprzez ich import realizowany w EUR. Ponadto zgodnie z przyjętą strategią rynkową, Spółka dąży do zwiększania w swojej sprzedaży udziału kontrahentów z branż, których produkty finalne kierowane są do odbiorców krajowych.

Spółka w oparciu o prognozy agend rządowych i NBP w zakresie kształtowania się kursu walut w przyszłości, dopuszcza możliwość zawierania transakcji zabezpieczających typu forward w ramach posiadanych limitów skarbowych w Raiffeisen Bank Polska S.A. i w Banku Millennium S.A., jako częściowe zabezpieczenie osiągniętych przez nią przychodów w walutach obcych niezabezpieczonych w naturalny sposób.

Ryzyko wzrostu cen surowców

Głównymi surowcami wykorzystywanymi przez Spółkę w procesie produkcji są: surowki odlewnicze, złom żeliwny i stalowy, modyfikatory, zaprawy oraz żelazostopy. Ich koszt stanowi istotną część kosztów produkcji wyrobów gotowych. W 2017 r. nastąpił drastyczny wzrost cen surowców i materiałów używanych w produkcji odlewniczej, co skutkowało ze względu na ich duży udział w kosztach wytworzenia, pogorszeniem parametrów efektywnościowych prowadzonej działalności gospodarczej. W przypadku kontynuacji tego trendu w 2018 r. istnieje ryzyko dalszego obniżenia rentowności działalności prowadzonej przez Spółkę oraz pogorszenie jej sytuacji konkurencyjnej i sytuacji finansowej.

Spółka częściowo przeciwdziała temu zjawisku poprzez stosowanie mechanizmu waloryzacji cen swoich produktów wskaźnikiem dopłat materiałowych MTZ, którego wysokość wynika z baz cenowych prowadzonych przez CAEF i OIG, jak również realizuje politykę podnoszenia cen na swoje produkty dla klientów, u których nie funkcjonuje wskaźnik dopłat materiałowych. Istnieje jednak ryzyko niskiej skuteczności podejmowanych w tym zakresie działań, ze względu na brak realizacji przez konkurentów Spółki tego rodzaju polityki.

Ryzyko uzależnienia od głównych dostawców

Spółka nie jest uzależniona od jednego dostawcy w zakresie dostaw podstawowych surowców i materiałów używanych do produkcji, to jest surowki odlewniczej, złomu, żelazostopów, modyfikatorów i zapraw. Dostawy surowki odlewniczej do krajów Unii Europejskiej, w tym do Polski, pochodzą

głównie z importu z Rosji. Ze względu na złożoną sytuację związaną z kryzysem ukraińskim, jak również realizowaną polityką sankcji gospodarczych wobec Rosji, istnieje ryzyko zachwiania rytmiczności dostaw surowki odlewniczej oraz niekontrolowanego wzrostu cen, co może mieć negatywny wpływ na terminowość wykonywania zleceń produkcyjnych oraz wyniki ekonomiczne Spółki.

Dostawy złomu, jako drugiego ważnego w produkcji odlewniczej materiału, odbywają się głównie w oparciu o dostawców krajowych. W związku z możliwym w 2018 r. dalszym wzrostem zapotrzebowania krajowego przemysłu hutniczego na ten surowiec, istnieje ryzyko zachwiania rytmiczności dostaw i skokowego wzrostu cen.

Ryzyko związane z sytuacją klientów Spółki

Spółka nie jest uzależniona w istotny sposób od jednego odbiorcy jej produktów. Niemniej jednak planowane dostawy do 10 największych odbiorców jej produktów, stanowią około 70% planowanych do osiągnięcia w tym zakresie przychodów w 2018 r. Zmiany strategii zaopatrzeniowej w gronie kluczowych odbiorców spowodowane m.in. prowadzoną przez Spółkę polityką w zakresie wzrostu cen na jej produkty, mogą mieć negatywny wpływ na osiągnięte wyniki ekonomiczne. Prowadzić to może do zaniechania składania zamówień w Spółce na dotychczasowym poziomie.

Ryzyko związane z realizacją umów o dzieło na terenie Niemiec

W związku ze świadczeniem przez Spółkę usług w branży odlewniczej w ramach zawieranych z kontrahentami niemieckimi umów o dzieło w ich obiektach fabrycznych, istnieje ryzyko podejmowania działań przez niemiecką administrację, organy podatkowe i branżowe związki zawodowe utrudniających lub uniemożliwiających ich realizację. Ponadto, w związku z przyjęciem przez Parlament Europejski Dyrektywy w sprawie egzekwowania przepisów dyrektywy 96/71/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z 16 grudnia 1996 r. dotyczącej delegowania pracowników w ramach świadczenia usług i jej implementacji do niemieckiego systemu prawnego, istnieje ryzyko wdrożenia przez niemieckie organa państwowe restrykcyjnych procedur egzekwowania jej stosowania, co w konsekwencji może mieć negatywne oddziaływanie na stabilność i efektywność prowadzonej działalności. W związku kształtowaniem się sytuacji na rynku pracy w Polsce i zwiększeniem presji na wzrost płac pracowników oddelegowanych do realizacji umów, istnieje ryzyko wystąpienia barier w zakresie kompletacji zasobów ludzkich i istotnego pogorszenia efektywności prowadzonej w tym zakresie działalności, co w konsekwencji może mieć wpływ na konieczność ograniczenia jej skali.

Ryzyko utraty należności

Ze względu na usługowy charakter prowadzonej działalności gospodarczej, Spółka dostarcza swoje wyroby do 118 kontrahentów. W strukturze przychodów Spółki dominują odbiorcy zagraniczni. Dostawy odbywają się w oparciu o potwierdzone przez Spółkę zamówienia z określeniem przedmiotu, ilości, ceny jak i terminu dostawy. Faktury wystawiane są za każdą dostawę z przeważającym 30 dniowym terminem płatności. Należności spływają średnio po 35 dniach.

Ze względu na strukturę odbiorców, którymi w przeważającej mierze są renomowane firmy, w większości z siedzibą na terenie Unii Europejskiej, ryzyko związane z utratą należności Spółka uznaje za średnie z punktu widzenia wpływu na jej płynność finansową i osiągnięte wyniki. Niemniej jednak w związku z niepewną, zmienną światową sytuacją gospodarczą i polityczną, istnieje ryzyko pogorszenia wiarygodności płatniczej kontrahentów Spółki, a co za tym idzie utraty części jej należności handlowych.

W związku z tym ryzykiem, Spółka prowadzi bieżącą ocenę wiarygodności ekonomiczno-finansowej swoich klientów, również z wykorzystaniem informacji z wywiadowni gospodarczych. Spółka stosuje możliwie najkrótsze terminy płatności za dostarczone produkty i świadczone usługi. W przypadku dostaw wielkoseryjnych i wydłużonych terminów płatności, określana jest wysokość limitu kredytu kupieckiego, którego przekroczenie skutkuje wstrzymaniem dostaw.

W przypadku wystąpienia należności przeterminowanych wdrażane są wszelkie przewidziane prawem i warunkami zawartych umów, działania windykacyjne. W Spółce funkcjonuje rozbudowany system raportowania wpływu należności. W świetle powyższych uwarunkowań Spółka nie uznała za zasadne wdrożenie umów w zakresie ubezpieczania należności handlowych.

Ryzyko związane z zapewnieniem terminowości dostaw

Ze względu na usługowy charakter prowadzonej działalności w zakresie produkcji komponentów odlewniczych, Spółka produkuje średniorocznie około 900 różnych rodzajów detali, co jest dużym wyzwaniem planistycznym i logistycznym związanym z dotrzymaniem potwierdzonych terminów

dostaw. Coraz częściej Spółka zmuszona jest do przyjmowania swojej odpowiedzialności finansowej za ewentualne skutki nieterminowości dostaw. Planowana w 2018 r. wielkość produkcji odlewniczej w wysokości 18 tys. ton jest na poziomie maksymalnego wykorzystania zdolności produkcyjnych, co w konsekwencji zwiększa ryzyko w zakresie zapewnienia terminowości dostaw.

W celu ograniczenia wystąpienia negatywnych skutków tego ryzyka, Spółka zwiększy w połowie 2018 r. swój potencjał wytwórczy w zakresie płynnego metalu, poprzez zakup i instalację kolejnych jednostek topiących. Spółka również doskonali swój system planowania produkcji i logistyki dostaw, wykorzystując nowoczesne systemy informatyczne i doskonali swój system zarządzania jakością. Ponadto w przypadku współpracy z kontrahentami o powtarzalnych asortymentowo i ilościowo dostawach, wdraża bufory na poziomie produkcji w toku i wyrobów gotowych, ograniczające ryzyko nieterminowych dostaw.

Spółka ubezpiecza się od skutków wystąpienia tego ryzyka w ramach klauzul dodatkowych odpowiedzialności cywilnej za produkt.

Ryzyko związane z zadłużeniem bankowym

Finansowanie działalności gospodarczej Spółki odbywać się będzie w ramach:

- kredytu rewalwingowego udzielonego przez Bank Millennium S.A. w Warszawie w wysokości 10.000 tys. zł z okresem kredytowania do 1 grudnia 2019 r.
- linii wielocelowej zawierającej kredyt w rachunku bieżącym do kwoty 12 mln zł udzielonej przez Raiffeisen Bank Polska S.A. w Warszawie w wysokości 12.000 tys. zł, z okresem spłaty dla kredytu w rachunku bieżącym do 20 stycznia 2020 r., a w przypadku akredytywy ostateczny dzień spłaty przypada na 19 stycznia 2021 r.
- kredytu inwestycyjnego nieodnawialnego do kwoty 3.500 tys. zł udzielonego przez Raiffeisen Bank Polska S.A. w Warszawie na okres do 30.09.2022 r.

Niemniej jednak jeśli zaistnieją okoliczności określone w umowach z powyższymi bankami, w tym m.in. w przypadku niewywiązywania się z obowiązków umownych przez Spółkę lub w sytuacji pogorszenia się w ocenie banków, osiąganych przez Spółkę wyników ekonomiczno-finansowych, każdy z banków ma prawo wypowiedzenia zawartych ze Spółką umów w zakresie finansowania jej działalności gospodarczej, co może prowadzić do przejściowych problemów związanych z utrzymaniem płynności finansowej i konieczności finansowania się kredytem kupieckim w stosunku do poziomu określonego w umowach z dostawcami Spółki oraz ryzyko uruchomienia zaspokojenia banków w ramach ustanowionych zabezpieczeń. Zabezpieczenia ustanowione są również na majątku, który stanowi kluczową substancję, niezbędną do prowadzenia przez Spółkę działalności gospodarczej.

Ryzyko utraty kadry zarządzającej i kadry kierowniczej

W skład Zarządu wchodzi osoby od wielu lat związane ze Spółką. Rezygnacja z zajmowanego stanowiska przez któregokolwiek z członków Zarządu, brak możliwości pełnienia przez nich swoich obowiązków (np. ze względów losowych) lub ich odwołanie z przyczyn określonych w §15 ust. 4 Statutu przez Radę Nadzorczą (zgodnie z postanowieniami §15 ust. 2 Statutu) lub przez Walne Zgromadzenie (zgodnie z §15 ust. 2a Statutu) mogą mieć negatywny wpływ na bieżące funkcjonowanie Spółki oraz perspektywy jej rozwoju.

W związku z tym, że konkurenci Spółki modernizują i zwiększają swoje zdolności produkcyjne, jak również wdrażają do produkcji nowe generacje tworzyw, istnieje ryzyko podejmowanie przez nich działań mających na celu przejęcie kluczowych pracowników Spółki szczególnie z obszaru produkcji i marketingu. Zjawisko to oprócz wymiaru regionalnego ma wymiar ogólnopolski i ogólnoeuropejski

Odejście kluczowych pracowników z kadry kierowniczej Spółki jak również z obszaru produkcji i marketingu, może mieć negatywny wpływ na jej bieżącą działalność, pozycję rynkową oraz osiągnięte wyniki ekonomiczno-finansowe.

Ryzyko związane z zakończonymi i realizowanymi projektami dofinansowanymi z funduszy Unii Europejskiej

Spółka zrealizowała:

- Projekt inwestycyjny „Stworzenie w Spółce Odlewnie Polskie S.A. Ośrodka Badawczo-Rozwojowego Komponentów Odlewniczych OBRKO”, w ramach Programu Operacyjnego Rozwój Polski Wschodniej 2007 – 2013 Oś priorytetowa I Nowoczesna Gospodarka, Działanie 1.3 Wspieranie innowacji, na podstawie umowy o dofinansowanie projektu z dnia 31.08.2010 r. zawartej pomiędzy Spółką a Polską Agencją Rozwoju Przedsiębiorczości w Warszawie. Projekt realizowany był od 1.12.2009 r. do 30.06.2014 r.

- Nakłady ogółem netto na realizację projektu wyniosły 17.036 tys. zł, a dofinansowanie ogółem zgodnie z zawartą umową o dofinansowanie wyniosło 6.161 tys. zł.
- Projekt „Badania i opracowanie techniki wytwarzania innowacyjnego wysokojakościowego żeliwa ausferrytycznego” realizowany w ramach działania 1.4 *Wsparcie projektów celowych osi priorytetowej I Badania i rozwój nowoczesnych technologii* Programu Operacyjnego Innowacyjna Gospodarka 2007-2013, na podstawie umowy o dofinansowanie projektu z dnia 10.08.2011 r. zawartej pomiędzy Spółką a Polską Agencją Rozwoju Przedsiębiorczości w Warszawie. Projekt realizowany był od 1.09.2011 r. do 31.10.2014 r. Nakłady ogółem netto na realizację projektu wyniosły 2.999 tys. zł, a dofinansowanie ogółem zgodnie z zawartą umową o dofinansowanie wyniosło 1.722 tys. zł.
 - Projekt „Opracowanie i wdrożenie innowacyjnej technologii wytapiania i obróbki pozapiecowej wysokojakościowego żeliwa sferoidalnego”, realizowany w ramach działania 1.4 *Wsparcie projektów celowych osi priorytetowej I Badania i rozwój nowoczesnych technologii* oraz działania 4.1 *Wsparcie wdrożeń wyników prac B+R osi priorytetowej 4 Inwestycje w innowacyjne przedsięwzięcia* Programu Operacyjnego Innowacyjna Gospodarka 2007-2013, na podstawie umowy o dofinansowanie projektu z dnia 25.10.2010 r. zawartej między Spółką a Polską Agencją Rozwoju Przedsiębiorczości w Warszawie. Wartość projektu wyniosła 2.109 tys. zł, zaś dofinansowanie wyniosło 914 tys. zł. Spółka zakończyła realizację zakresu rzeczowego i finansowego projektu w dniu 31.05.2013 r.

W związku z zawartymi umowami o dofinansowanie, projekty podlegają monitorowaniu przez okres pięciu lat od dnia zakończenia ich realizacji. W przypadku m.in. niewywiązania się przez Spółkę ze zobowiązań wynikających z zawartych umów o dofinansowanie, związanych głównie z trwałością projektów i nieosiągnięcia wskaźników rezultatu w monitorowanych okresach, istnieje ryzyko zwrotu części lub całości otrzymanych dofinansowań i skorzystania przez PARP z zabezpieczeń wekslowych. Prowadzony przez Spółkę monitoring wskaźników rezultatu w okresie trwałości projektu nie wskazuje obecnie, aby wysunięty został wniosek o istnieniu obecnie ryzyka zwrotu części lub całości otrzymanego dofinansowania i skorzystania przez PARP z zabezpieczeń wekslowych.

Ponadto Spółka realizuje:

- Projekt w ramach Programu Badań Stosowanych w ścieżce B pt. „Opracowanie i wdrożenie innowacyjnej technologii produkcji komponentów odlewanych z żeliwa specjalnego do pracy w ekstremalnych warunkach zużycia ściernego”, na podstawie Umowy o dofinansowanie zawartej w dniu 11.05.2015 r. pomiędzy Narodowym Centrum Badań i Rozwoju w Warszawie a Akademią Górniczo-Hutniczą w Krakowie będącą liderem konsorcjum w składzie: ODLEWNIE POLSKIE S.A. w Starachowicach i OP Handel Sp. z o.o. w Starachowicach. Projekt realizowany jest od 1.03.2015 r. do 28.02.2018 r. Nakłady ogółem na realizację projektu wyniosą 3.310 tys. zł, z czego na ODLEWNIE POLSKIE S.A. przypada kwota 2.110 tys. zł, natomiast dofinansowanie wyniesie 1.969 tys. zł, z czego na ODLEWNIE POLSKIE S.A. przypada dofinansowanie w kwocie 829 tys. zł.
Istnieje ryzyko, że Spółka będzie zobowiązana do zwrócenia części lub całości otrzymanego dofinansowania w przypadkach wskazanych w umowie, w szczególności w przypadku zaistnienia nieprawidłowości przy jej realizacji bądź rozliczaniu.
- Projekt pt. „Inteligentne zintegrowane zrobotyzowane systemy dla MSP kontrolowane przez Internet w dynamicznych procesach produkcyjnych” współfinansowany ze środków unijnych w ramach programu HORIZON 2020 na podstawie umowy konsorcjum z dnia 25.09.2015 r. Wartość projektu przypadająca na ODLEWNIE POLSKIE S.A. wynosi 252,5 tys. eur (1.076 tys. zł), a dofinansowanie wyniesie 176.750 eur (753 tys. zł). Projekt realizowany w latach 2015-2020. Beneficjent jest zobowiązany, aby przy realizacji zadań w projekcie dochować należytej staranności i przyjąć wszystkie niezbędne kroki i wykonać zadania przewidziane w projekcie niezbędne do osiągnięcia danego celu/ przedsięwzięcia. Potencjalna sytuacja niewykonania zadań w projekcie każdorazowo podlega ocenie Oficera Projektowego z Komisji Europejskiej, który sprawdza ww. kwestie i należyte wydatkowanie środków.
W przypadku stwierdzenia uchybień Komisja Europejska swoje roszczenie dotyczące zwrotu kosztów kieruje wobec koordynatora projektu, a dopiero ten do danego partnera na podstawie zapisów umowy konsorcjum.
- Projekt „Wzrost kompetencji Ośrodka Badawczo-Rozwojowego Komponentów Odlewniczych w zakresie automatyzacji i robotyzacji procesowej” na podstawie Umowy o dofinansowanie zawartej

w dniu 1.08.2016 r. pomiędzy Ministrem Rozwoju a Spółką w ramach Programu Operacyjnego Inteligentny Rozwój 2014-2020, Oś priorytetowa 2 *Wsparcie otoczenia i potencjału przedsiębiorstwa do prowadzenia działalności B+R+I*, Działanie 2.1 *Wsparcie inwestycji w infrastrukturę B+R przedsiębiorstw*. Koszty kwalifikowane projektu na wyposażenie Ośrodka Badawczo-Rozwojowego Komponentów Odlewniczych, do poniesienia w latach 2016-2020 wyniosą 12.612 tys. zł, zaś planowana dotacja wyniesie 3.526 tys. zł. Projekt realizowany od 1.08.2016 r. do 31.12.2020 r.

Istnieje ryzyko, że Spółka będzie zobowiązana do zwrócenia części lub całości otrzymanego dofinansowania w przypadkach wskazanych w umowie, w szczególności w przypadku zaistnienia nieprawidłowości przy jej realizacji bądź rozliczaniu.

- Projekt „Zintegrowane podejście do optymalizacji procesów w zakresie wydajności zasobów surowcowych, z wyłączeniem technologii odzyskiwania strumieni odpadów”, realizowany w ramach programu międzynarodowego HORIZON 2020 na podstawie umowy konsorcjum 737533-ENSUREAL z dnia 05.07.2017 r. z późniejszymi zmianami. Wartość projektu przypadająca na ODLEWNIE POLSKIE S.A. wynosi 129.891,25 eur (553 tys. zł), a dofinansowanie wyniesie 90.923,88 eur (387 tys. zł). Projekt realizowany w latach 2017-2021. Beneficjent jest zobowiązany, aby przy realizacji zadań w projekcie dochować należytej staranności i przyjąć wszystkie niezbędne kroki i wykonać zadania przewidziane w projekcie niezbędne do osiągnięcia danego celu/ przedsięwzięcia. Potencjalna sytuacja niewykonania zadań w projekcie każdorazowo podlega ocenie Oficera Projektowego z Komisji Europejskiej, który sprawdza ww. kwestie i należyte wydatkowanie środków. W przypadku stwierdzenia uchybień Komisja Europejska swoje roszczenie dotyczące zwrotu kosztów kieruje wobec koordynatora projektu, a dopiero ten do danego partnera na podstawie zapisów umowy konsorcjum.

Czynniki ryzyka związane z otoczeniem Spółki

Ryzyko związane z sytuacją makroekonomiczną

Kontrahentami Spółki są krajowe i zagraniczne, głównie z krajów Unii Europejskiej, podmioty gospodarcze. W związku z tym na działalność i wyniki Spółki mają wpływ czynniki związane z ogólną sytuacją makroekonomiczną mającą wpływ na sytuację majątkową jej klientów, w tym w szczególności:

- poziom i zmiany produktu krajowego brutto,
- poziom inwestycji,
- poziom stóp procentowych,
- polityka fiskalna,
- poziom inflacji,
- zmiany kursów walut.

Dobra koniunktura gospodarcza w Polsce i w krajach Unii Europejskiej wpływa pozytywnie na wzrost poziomu inwestycji i konsumpcji, zaś spowolnienie w gospodarce wpływa na jego stagnację bądź spadek. Globalny kryzys spowodował w większości krajów spadek produktu krajowego brutto. Brak trwałości ożywienia gospodarczego w krajach Unii Europejskiej, spowodowany głównie kryzysem ukraińskim i migracyjnym, może mieć istotny negatywny wpływ na perspektywy rozwoju, osiągnięte wyniki i sytuację finansową Spółki. Wahania koniunktury gospodarczej stanowią zagrożenie dla skali i efektywności prowadzonej przez Spółkę działalności gospodarczej.

Ryzyko związane z otoczeniem konkurencyjnym

Spółka prowadzi działalność na konkurencyjnym rynku odlewniczym. Inwestycje zrealizowane w ostatnich latach sprawiły, iż Spółka dysponuje nowoczesnym parkiem maszynowym oraz dużym potencjałem produkcyjnym i badawczo-rozwojowym. Dzięki temu jest w stanie realizować zamówienia klientów na skomplikowane konstrukcyjnie komponenty odlewnicze z tworzyw najnowszej generacji, w konkurencyjnych cenach i terminach oraz z uwzględnieniem innych istotnych dla klientów warunków dostaw.

Na rynku obserwuje się nasilenie konkurencji ze strony odlewni krajowych i zagranicznych, które podobnie jak Spółka modernizują i zwiększają swój potencjał wytwórczy. Istotnym zagrożeniem jest również import tanich odlewów z krajów niebędących członkami Unii Europejskiej, szczególnie z Chin i Indii, chociaż w stosunku do typowego asortymentu produktowego Spółki zagrożenie to ma mniejsze znaczenie. Walka cenowa na europejskim i światowym rynku odlewniczym może spowodować pogorszenie wyników finansowych osiąganych przez Spółkę lub utratę części klientów. Utrudnione może być również pozyskiwanie nowych kontrahentów.

Ryzyko zmian przepisów prawnych i ich interpretacji

Zagrożeniem dla działalności Spółki mogą być zmieniające się przepisy prawa i różne jego interpretacje. Ewentualne zmiany przepisów prawa, a w szczególności przepisów podatkowych, przepisów prawa pracy i ubezpieczeń społecznych, mogą zmierzać w kierunku powodującym wystąpienie negatywnych skutków dla działalności i pozycji rynkowej Spółki. Przepisy prawa polskiego podlegają bieżącemu dostosowywaniu do prawa Unii Europejskiej, a zmiany te mogą mieć wpływ na otoczenie prawne związane z działalnością gospodarczą Spółki.

Zmieniające się przepisy prawa, w tym w zakresie ochrony środowiska, mogą spowodować nałożenie na Spółkę dodatkowych obowiązków i wzrost kosztów, co może mieć wpływ na jej rentowność i osiągnięte wyniki.

Szczególnie częste są zmiany interpretacyjne przepisów podatkowych. Brak jest jednolitości w praktyce organów skarbowych i orzecznictwie sądowym w sferze stosowania ustaw podatkowych.

Przyjęcie przez organy podatkowe lub orzecznictwo sądowe interpretacji prawa podatkowego innej niż przyjęta przez Spółkę, może mieć negatywny wpływ na osiągnięte wyniki i perspektywy rozwoju.

2.9. Umowy znaczące dla działalności Spółki oraz umowy ubezpieczenia

W 2017 r. Spółka stosowała kryterium oceny znaczenia umów zgodnie z § 5 ust. 1 pkt 3 w związku z § 2 ust. 1 pkt 44 b) Rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 19.02.2009 r. w sprawie informacji bieżących i okresowych przekazywanych przez emitentów papierów wartościowych oraz warunków uznawania za równoważne informacji wymaganych przepisami prawa państwa niebędącego państwem członkowskim (tekst jednolity Dz. U. z 2014 r., poz. 133, z późn. zmianami), tj. kryterium wartości przychodów ze sprzedaży.

Poprzez zrealizowanie w okresie od dnia 20.07.2016 r. r. do 15.02.2017 r. kolejnego zamówienia na dostawę odlewów żeliwnych do KORDEL Antriebstechnik GmbH z siedzibą w Dülmen, Spółka osiągnęła wartość przychodów ze sprzedaży do tej spółki w łącznej wysokości 13.958 tys. zł. Realizacja zamówień odbyła się na warunkach rynkowych nie odbiegających od postanowień ogólnie przyjętych w umowie dostawy, bez zapisów dotyczących kar umownych i warunków. Realizacja dostaw do KORDEL Antriebstechnik GmbH jest istotna dla działalności Spółki.

(Raport bieżący nr 2/2017 z 15.02.2017 r.)

Spółka 26.09.2017 r. podpisała z firmą PROCAST GUSS GmbH z Niemiec trzy umowy o dzieło na świadczenie usług odlewniczych w zakładach kontrahenta zlokalizowanych w Gutersloh, Nortorf i Bad Saulgau na łączną wartość 10.070 tys. zł, z terminem do realizacji od 01.10.2017 r. do 30.09.2018 r. Umowy są wykonywane głównie w ramach oddelegowania pracowników własnych zgodnie z Dyrektywą 96/71/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z 16.12.1996 r. dotyczącą delegowania pracowników w ramach świadczenia usług oraz Dyrektywą Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie egzekwowania dyrektywy 96/71/WE dotyczącej delegowania pracowników w ramach świadczenia usług, zmieniająca rozporządzenie (UE) nr 1024/2012 w sprawie współpracy administracyjnej za pośrednictwem systemu wymiany informacji na rynku wewnętrznym („rozporządzenie w sprawie IMI”). Zawarte umowy podlegają prawu niemieckiemu i nie zawierają postanowień dotyczących kar umownych oraz innych postanowień odbiegających od ogólnie przyjętych w tego rodzaju umowach.

2.9.1. Umowy ubezpieczenia

Na 31.12.2017 r. Spółka była stroną umów ubezpieczenia zawartych z:

Compensa Towarzystwo Ubezpieczeń S.A. w Warszawie:

- Ubezpieczenie mienia od wszystkich ryzyk. Przedmiotem ubezpieczenia są budynki i budowle, maszyny i urządzenia, środki transportu (z wyłączeniem samochodów osobowych), wyposażenie, narzędzia, mienie ruchome, środki obrotowe, wartości pieniężne w schowkach, wartości pieniężne w transporcie, szyby i inne tłukące się przedmioty na łączną sumę 65.275 tys. zł.

- Stawka za ubezpieczenie wynosi 0,04074%. Składka za ubezpieczenie wynosi 26.593 zł. Ubezpieczenie zawarte na okres od 06.10.2017 r. do 05.10.2018 r.
- Ubezpieczenie mienia od wszystkich ryzyk. Przedmiotem ubezpieczenia maszyny i urządzenia, w tym stacja przerobu mas formierskich i automatyczna linia formierska, na łączną sumę 24.403 tys. zł.
Stawka za ubezpieczenie wynosi 0,04074%. Składka za ubezpieczenie wynosi 9.942 zł. Ubezpieczenie zawarte na okres od 06.10.2017 r. do 05.10.2018 r.
 - Ubezpieczenie odpowiedzialności cywilnej. Ochroną ubezpieczenia objęta jest działalność związana z produkcją wyrobów odlewniczych. Przedmiot ubezpieczenia obejmuje odpowiedzialność cywilną ustawową za szkody osobowe i rzeczowe powstałe w związku z prowadzoną działalnością i posiadaniem mieniem. Ochroną ubezpieczeniową nie jest objęta działalność prowadzona przez Spółkę na terenie Niemiec w ramach umów o dzieło. Suma gwarancyjna wynosi do 21.000 tys. zł na wszystkie wypadki. Koszt roczny 32.300 zł. Ubezpieczenie zawarte na okres od 06.10.2017 r. do 05.10.2018 r.
 - Ubezpieczenie odpowiedzialności cywilnej. Ochroną ubezpieczeniową objęta jest działalność prowadzona przez Spółkę na terenie Niemiec w ramach umów o dzieło. Przedmiot ubezpieczenia obejmuje odpowiedzialność cywilną ustawową za szkody osobowe i rzeczowe powstałe w związku z prowadzoną działalnością i posiadaniem mieniem. Suma gwarancyjna na wszystkie wypadki wynosi do 21.000 tys. zł. Koszt roczny 11.400 zł. Ubezpieczenie zawarte na okres od 06.10.2017 r. do 05.10.2018 r.
 - Ubezpieczenie maszyn od awarii. Przedmiotem ubezpieczenia są maszyny i urządzenia, środki transportu (bez pojazdów zarejestrowanych w tym samochodów osobowych) na łączną kwotę 49.040 tys. zł.
Stawka ubezpieczenia wynosi 0,154% wartości, koszt roczny 75.522 zł. Ubezpieczenie zawarte na okres od 06.10.2017 r. do 05.10.2018 r.
 - Ubezpieczenie maszyn od awarii. Przedmiotem ubezpieczenia są maszyny i urządzenia na łączną kwotę 24.403 tys. zł.
Stawka ubezpieczenia wynosi 0,154% wartości, koszt roczny 37.581 zł. Ubezpieczenie zawarte na okres od 06.10.2017 r. do 05.10.2018 r.
 - Ubezpieczenie sprzętu elektronicznego. Przedmiotem ubezpieczenia jest sprzęt elektroniczny stacjonarny i przenośny na wartość 1.331 tys. zł. Koszt roczny 6.052 zł. Ubezpieczenie zawarte na okres od 06.10.2017 r. do 05.10.2018 r.
 - oraz ubezpieczenia środków transportu dopuszczonych do ruchu na drogach publicznych.

Commercial Union Polska Grupa AVIVA

- Grupowe Ubezpieczenie na Życie z Ubezpieczeniowym Funduszem Kapitałowym OPIEKUN VIP obejmujące poszczególnych Członków Zarządu Spółki z następującą wysokością i zakresem zapewnionej ochrony: z tytułu śmierci 500 tys. zł, z tytułu śmierci wskutek nieszczęśliwego wypadku 500 tys. zł, z tytułu trwałego uszczerbku na zdrowiu wskutek NW 100 tys. zł, poważnego zachorowania 100 tys. zł
- Grupowe Ubezpieczenie na Życie z Ubezpieczeniowym Funduszem Kapitałowym OPIEKUN VIP obejmujące jedenastu pracowników Spółki objętych funkcjonującym w Spółce programem „Młoda Kadra – Przyszłość Firmy” z następującą wysokością i zakresem zapewnionej ochrony: śmierć uczestnika 100 tys. zł, śmierć wskutek nieszczęśliwego wypadku 100 tys. zł, trwałe uszczerbek na zdrowiu wskutek NW w systemie świadczeń progresywnych 50 tys. zł, poważne zachorowanie 40 tys. zł, leczenie szpitalne w systemie świadczeń progresywnych 15 tys. zł i świadczenie szpitalne „zdrowe życie” 30 tys. zł

2.10. Ważniejsze osiągnięcia w dziedzinie badań i rozwoju

W Spółce działalność badawczo-rozwojowa realizowana jest przez Ośrodek Badawczo-Rozwojowy Komponentów Odlewniczych „OBRKO”, będący w jej strukturze organizacyjnej.

W 2017 r. Spółka realizowała projekty badawczo-rozwojowe (B+R):

- 1) Opracowanie i wdrożenie innowacyjne technologii produkcji komponentów odlewanych z żeliwa specjalnego do pracy w ekstremalnych warunkach zużycia ściernego. Realizacja projektu została zakończona 28.02.2018 r. Rezultatem projektu jest opracowana technologia żeliwa na odlewy

- odporne na zużycie ściernie na elementy różnych maszyn i urządzeń (np. defibratory, oczyszczarki śrutowe).
- 2) Inteligentne zintegrowane zrobotyzowane systemy dla MSP kontrolowanych przez Internet w dynamicznych procesach produkcyjnych (Smart integrated Robotics system for SMEs controlled by Internet of Things based on dynamic manufacturing processes, nr 680 734. Projekt w trakcie realizacji w ramach programu HORIZON 2020. Planowanym efektem projektu będzie robot do odcinania układów wlewowych od odlewów.
 - 3) Zintegrowane podejście do optymalizacji procesów w zakresie wydajności zasobów surowcowych, z wyłączeniem technologii odzyskiwania strumieni odpadów (Integrated approach to process optimisation for raw material resources efficiency, excluding recovery technologies of waste streams) Horizon 2020, nr projektu 737533-ENSUREAL.

Ponadto w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Świętokrzyskiego, Działanie 1.2., Spółka zgłosiła do konkursu projekt „Badania i opracowanie zaawansowanej technologii obróbki skrawaniem odlewów żeliwnych zgodnie z wymaganiami innowacyjnego elastycznego systemu paletyzacji”, do realizacji w okresie 2018-2020.

Efektom realizacji prac badawczo-rozwojowych jest zgłoszenie w 2017 r. przez Spółkę dwóch wniosków o udzielenie patentów na wynalazki:

- 1) Żeliwo ausferrytyczne o podwyższonej wytrzymałości na ścieranie, sposób wytwarzania odlewów z żeliwa ausferrytycznego o podwyższonej wytrzymałości na ścieranie oraz zastosowanie takiego żeliwa. Zgłoszenie oznaczono numerem: P.42397 4
- 2) Żeliwo niestopowe ausferrytyczne, sposób wytwarzania odlewów z żeliwa niestopowego ausferrytycznego oraz zastosowanie takiego żeliwa i sposobu wytwarzania odlewów Zgłoszenie oznaczono numerem : P.42397 3

Działalność OBRKO daje możliwości rozwoju Spółki i wejścia w czwartą rewolucję przemysłową, która stwarza możliwości:

- uniknięcia pułapki przeciętnego produktu poprzez produkcję dóbr tworzących wyższą wartość dodaną oraz wzrost polskiej innowacyjności,
- uniknięcia pułapki średniego dochodu poprzez przejście na gospodarkę opartą na wiedzy i tym samym stymulującą wyższe wynagrodzenia,
- niwelacji skutków pułapki demograficznej.

Produkowane w Spółce żeliwo sferoidalne, w tym szczególnie żeliwo ADI jest tworzywem wpisującym się w czwartą rewolucję przemysłową w branży odlewniczej, gdyż:

- cena rynkowa odlewów z żeliwa ADI jest znacząco wyższa od ceny odlewów z żeliwa klasycznego sferoidalnego,
- wzrost udziału odlewów z żeliwa ADI w produkcji odlewni gwarantuje wzrost przychodów; wytwarzanie obu rodzajów odlewów surowych wymaga tych samych zasobów produkcyjnych i nieco droższych zasobów surowcowych,
- żeliwo ADI wymaga większej wiedzy technologicznej, także kadr o większym uposażeniu, stymulując ograniczenie migracji zagranicznej własnych zasobów ludzkich.

Powołana Polska Platforma Przemysłu 4.0 przewiduje realizację szeregu projektów rozwojowych dla podmiotów gospodarczych, wspomagających wdrażanie do gospodarki zasad Przemysłu 4.0 i Internetu Rzeczy.

W tym zakresie Spółka planuje następujące projekty:

- Opracowanie i wdrożenie zasad Przemysłu 4.0 i Internetu Rzeczy do praktyki produkcyjnej OP SA,
- Wdrożenie oprogramowania ERP do praktyki przemysłowej OP S.A.

W 2017 r. Spółka na działalność badawczo-rozwojowo-wdrożeniową poniosła nakłady w wysokości **5.287 tys. zł** i były one wyższe o 283,67% w stosunku do 2016 r., które wyniosły 1.378 tys. zł, w tym:

- nakłady na projekty celowe (badania przemysłowe i prace rozwojowe) w wysokości **995 tys. zł** (w 2016 r. 768 tys. zł),
- nakłady inwestycyjne na projekt „Wzrost kompetencji Ośrodka Badawczo-Rozwojowego Komponentów Odlewniczych w zakresie automatyzacji i robotyzacji procesowej” w wysokości **4.292 tys. zł** (w 2016 r. 610 tys. zł) – kwota ta ujęta jest w nakładach inwestycyjnych w pkt. 4.7 niniejszego sprawozdania. Realizacja projektu rozpoczęła się 1.08.2016 r.

Nakłady na działalność badawczo-rozwojowo-wdrożeniową w 2017 r. stanowiły 3,14% przychodów netto ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów, a w 2016 r. stanowiły 0,99% przychodów netto ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów.

2.11. Postępowania toczące się przed sądem, organem właściwym dla postępowania arbitrażowego lub organem administracji publicznej

W dniu 19 maja 2017 r. Spółka otrzymała zawiadomienie o wszczęciu przez Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki postępowania administracyjnego na podstawie art. 56 ust. 1 pkt 3a oraz art. 30 ust. 1 i art. 23 ust. 2 pkt 13 ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. – Prawo energetyczne (tj. Dz. U. z 2017 r. poz. 220 z późn. zm.).

Prezes URE wszczął postępowanie administracyjne w związku z podejrzeniem naruszenia przez Spółkę obowiązku stosowania się do wprowadzonych w dniach 10-31 sierpnia 2015 r. ograniczeń w poborze energii elektrycznej. Jak wynika ze sprostowanej informacji przekazanej Prezesowi URE przez PGE Dystrybucja S.A. w dniu 11.08.2015 r. nastąpiło przekroczenie sumarycznego poboru mocy o 3 kW. Pomiar poboru energii elektrycznej odbywał się z wykorzystaniem licznika pomiaru energii marki LANDIS+GYR typu ZMD405CT44.0459 o klasie dokładności 0,5%, którego tolerancja pomiaru przy poborze 4,389 kW wynosi +/- 21,94 kW. Zatem wartość przekroczenia mieści się w granicach błędu pomiarowego.

Zdaniem Spółki zarzut będący podstawą wszczęcia postępowania nie jest zasadny. Spółka dostosowała się do wprowadzonych ograniczeń poboru energii elektrycznej i w żadnym czasie nie przekroczyła dozwolonego poziomu mocy. W ocenie Spółki nie ma żadnych podstaw do nałożenia z tego tytułu na Spółkę kary.

W związku z tym Spółka wniosła o umorzenie przez Prezesa URE postępowania administracyjnego w sprawie wymierzenia ODLEWNIOM POLSKIM S.A. kary pieniężnej. Termin załatwienia sprawy został przedłużony przez Prezesa URE do 30.06.2018 r.

W 2017 r. oraz do dnia sporządzenia niniejszego sprawozdania, nie toczyły się postępowania przed sądem, organem właściwym dla postępowania arbitrażowego lub organem administracji publicznej, których łączna kwota stanowi co najmniej 10% kapitałów własnych Spółki.

2.12. Ochrona środowiska

Spółka prowadzi działalność gospodarczą zgodnie z obowiązującymi wymaganiami prawa oraz posiada uregulowany stan prawny w zakresie ochrony środowiska. Spółka posiada Certyfikat Systemu Zarządzania Środowiskowego, przyznanego przez TÜV Rheinland Polska Sp. z o.o., potwierdzający przestrzeganie wymagań norm ISO 14001:2015 „Systemy zarządzania środowiskowego”.

Korzystanie ze środowiska przez Spółkę regulowane jest:

- pozwoleniem zintegrowanym dla instalacji do odlewania metali żelaznych zlokalizowanej w ODLEWNIACH POLSKICH S.A. w Starachowicach (decyzja Marszałka Województwa Świętokrzyskiego z dnia 13.08.2013 r. zmieniająca decyzję Wojewody Świętokrzyskiego z dnia 26.04.2007), wydana na czas nieoznaczony,
- dla pozostałych instalacji pozwolenie na wprowadzanie gazów do powietrza (decyzja Marszałka Województwa Świętokrzyskiego z dnia 19.12.2016 r. z terminem obowiązywania do 21.12.2026 r.)
- dla pozostałych instalacji nieobjętej obowiązkiem uzyskania pozwolenia zintegrowanego pozwolenie na wytwarzanie odpadów (decyzja Marszałka Województwa Świętokrzyskiego z dnia 11.01.2017 r. z terminem obowiązywania do dnia 10 stycznia 2027 r.)
- pozwoleniem wodnoprawnym na wprowadzanie ścieków przemysłowych zawierających substancje szczególnie szkodliwe dla środowiska wodnego z Zakładu do urządzeń kanalizacji miejskiej eksploatowanej przez Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o.o. w Starachowicach (decyzja Marszałka Województwa Świętokrzyskiego z dnia 25.07.2016 r. z terminem obowiązywania do 24.07.2020 r.).

Decyzjami tymi zostały określone warunki korzystania ze środowiska w zakresie:

- wprowadzania gazów i pyłów do powietrza,
- dopuszczalnego poziomu emisji hałasu przenikającego z instalacji do środowiska,
- dopuszczalnych wielkości stężeń w wodach opadowych odprowadzanych do rzeki Kamiennej,
- ilości, sposobu gospodarowania, miejsca i sposobu magazynowania odpadów poprodukcyjnych oraz odzysku lub unieszkodliwiania tych odpadów,
- odprowadzania ścieków do kanalizacji miejskiej,
- ochrony gleby, ziemi i wód gruntowych,

a także warunki prowadzenia monitoringu emisji i kontroli eksploatacji instalacji oraz badania ilości i jakości odprowadzanych ścieków przemysłowych.

Spółka na bieżąco prowadzi monitoring parametrów środowiskowych. Parametry te nie wykazują przekroczeń dopuszczalnych wielkości.

Na podstawie obowiązujących przepisów prawa Spółka nalicza i regularnie uiszcza opłaty za gospodarcze korzystanie ze środowiska i wprowadzanie w nim zmian. Ewidencja odpadów prowadzona jest na bieżąco, zgodnie z przepisami. Odpady unieszkodliwiane są przez firmy zewnętrzne posiadające stosowne zezwolenia.

W 2017 r. Spółka poniosła koszty związane z ochroną środowiska w wysokości 137,3 tys. zł (w 2016 r. 165 tys. zł), w tym:

- opłaty za gospodarcze korzystanie ze środowiska w wysokości 11,3 tys. zł (w 2016 r. 15 tys. zł),
- koszty badań, pomiarów środowiskowych, otrzymania decyzji i pozwoleń w wysokości 19 tys. zł (w 2016 r. 38 tys. zł)
- koszty unieszkodliwiania odpadów poodlewniczych w wysokości 107 tys. zł (w 2016 r. 112 tys. zł)

Spółka prowadzi procesy produkcyjne tak, aby w jak najmniejszy sposób oddziaływały one na środowisko naturalne. Stosując zasadę zrównoważonego rozwoju, prowadzi inwestycje proekologiczne poprzez wprowadzanie najnowszych technologii wspierających środowisko. W roku 2017:

- wdrożono niskoemisyjną mieszankę bentonitową wyróżniającą się niską emisją BTX (benzen, toluen, ksylen) podczas zalewania,
- wdrożono do produkcji rdzeni metodą *cold-box* żywicę i aktywator o obniżonej emisyjności podczas zalewania,
- uruchomiono nowy piec do wyżarzania odlewów, wyposażony w nowe palniki rekuperacyjne, które zużywają mniej gazu ziemnego na jednostkę żarzonych odlewów,
- wdrożono kolejne pozycje do szlifowania na automatach szlifierskich, które obniżają prędkość szlifowania oraz ograniczają ilość powstających odpadów,
- zmieniono sposób składowania odpadów pyłów z instalacji odpylających. Wyeliminowano worki typu Big-Bag i zastąpiono je plastikowymi pojemnikami wielokrotnego użytku, co pozwoliło na czyste składowanie tego rodzaju odpadu oraz łatwe przekazanie firmie odbierającej odpad.

Nakłady inwestycyjne na ochronę środowiska w 2017 r. wyniosły 221 tys. zł (w 2016 r. wyniosły 143 tys. zł).

2.13. Działalność sponsoringowa i charytatywna

Spółka w 2017 r. prowadziła działalność sponsoringową poprzez przekazywanie darowizn na cele określone w jej polityce udzielania darowizn, przyjętej przez Zarząd Uchwałą Nr 1/2016 z dnia 8.01.2016 r. Decyzje o przyznaniu darowizn, do łącznej kwoty darowizn w danym roku obrotowym w wysokości 150 tys. zł, podejmuje Zarząd Spółki w oparciu o § 17 ust. 2 pkt 15 Statutu Spółki.

Udzielając wsparcia Spółka stara się reagować na potrzeby instytucji działających na terenie regionu, tj. miasta Starachowice, powiatu starachowickiego i województwa świętokrzyskiego oraz środowiska w jakim działa Spółka (np. wyższe uczelnie, organizacje branżowe). W szczególności wspierane są projekty wspomagające rozwój dzieci i młodzieży na płaszczyźnie społecznej i edukacyjnej, a także lokalne inicjatywy z korzyścią dla społeczności regionu.

W 2017 r. Spółka partycypowała w kosztach realizacji inwestycji związanej z remontem drogi gminnej, przy której mieści się siedziba Spółki. Z uwagi na to, że inwestorem realizującym remont drogi była Gmina Starachowice, Spółka mogła partycypować w kosztach realizacji tej inwestycji tylko poprzez

przekazanie darowizny na ten cel. Przekazana darowizna, stanowiąca prawie 50 proc. limitu wydatków na dany rok, miała charakter wyjątkowy i jednorazowy.

W związku z powyższym, aby utrzymać poziom wydatków przeznaczonych na działalność charytatywną z lat poprzednich zgodnie z celami przyjętymi w polityce udzielania darowizn, Zarząd wystąpił do Rady Nadzorczej o zwiększenie na 2017 r. limitu kwoty darowizn ze 150 tys. zł do 170 tys. zł. Rada Nadzorcza Uchwałą Nr 23/2017 z 12.10.2017 r. zwiększyła kwotę darowizn w 2017 r. o 20 tys. zł, do łącznej wysokości 170 tys. zł.

Tabela 4 Działalność charytatywna

Lp.	Cele działalności charytatywnej	2017 r.	udział	2016 r.	udział	Dynamika 2017:2016
		tys. zł	w 2017 r.	tys. zł	w 2016 r.	
1	Wspieranie szkół i instytucji użyteczności publicznej	93,5	56,43%	35,3	37,43%	264,87%
2	Przedsięwzięcia religijne i patriotyczne	31,5	19,01%	8,7	9,23%	362,07%
3	Wspieranie kultury, turystyki i krajoznawstwa	29,1	17,56%	22,2	23,54%	131,08%
4	Wspieranie i upowszechnianie kultury fizycznej	7,1	4,28%	8,8	9,33%	80,68%
5	Zakup sprzętu rehabilitacyjnego i pomoc medyczna	4,5	2,72%	6,8	7,21%	66,18%
6	Wypoczynek dzieci i młodzieży	-	-	9,5	10,08%	-
7	Wspieranie nauki i szkolnictwa wyższego	-	-	3,0	3,18%	-
Razem:		165,7	100,00%	94,3	100,00%	175,72%

3. SYTUACJA FINANSOWA I MAJĄTKOWA

W Spółce ODLEWNIE POLSKIE S.A. księgi rachunkowe prowadzone są zgodnie z przepisami Ustawy o rachunkowości z 29 września 1994 r. (tekst jednolity Dz. U. z 2017 r., poz. 2341 z późniejszymi zmianami) w sposób zapewniający wyodrębnienie wszystkich informacji istotnych dla oceny sytuacji majątkowej i finansowej, wyniku finansowego oraz możliwości sporządzenia obowiązujących sprawozdań finansowych, w tym rachunku zysków i strat w układzie kalkulacyjnym - dla potrzeb spełnienia wymogów wynikających z Rozporządzenia Ministra Finansów w sprawie informacji bieżących i okresowych przekazywanych przez emitentów papierów wartościowych z 19 lutego 2009 r. (tekst jednolity Dz. U. z 2014 r., poz. 133, z późniejszymi zmianami) oraz w układzie rodzajowym - dla potrzeb GUS; rachunku przepływów środków pieniężnych metodą pośrednią jak również właściwego dokonania rozliczeń z jednostkami publicznoprawnymi.

Zasady zostały opisane we wprowadzeniu do sprawozdania finansowego w punkcie 10.

Prezentowane dane dotyczą okresu od 1.01.2017 r. do 31.12.2017 r. i są porównywalne do danych za okres od 1.01.2016 r. do 31.12.2016 r. Dane podawane są w tys. zł.

3.1. Podsumowanie wyników

3.1.1. Rachunek zysków i strat Spółki

Tabela 5 Rachunek zysków i strat Spółki

Lp.	Wyszczególnienie	2017 r. w tys. zł	2016 r. w tys. zł	Dynamika 2017: 2016
A	Przychody ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów	168 300	138 160	121,82%
B	Koszty sprzedanych produktów, towarów i materiałów	141 805	109 181	129,88%
C	Zysk (Strata) brutto ze sprzedaży	26 495	28 979	91,43%
D	Koszty sprzedaży	5 770	5 053	114,19%
E	Koszty ogólnego zarządu	9 962	10 730	92,84%
F	Zysk (Strata) ze sprzedaży	10 763	13 196	81,56%
G	Pozostałe przychody operacyjne	3 248	2 828	114,85%
H	Pozostałe koszty operacyjne	726	848	85,61%
I	Zysk (Strata) z działalności operacyjnej	13 285	15 176	87,54%
J	Przychody finansowe	23	622	3,70%
K	Koszty finansowe	963	101	953,47%
L	Zysk (Strata) brutto	12 345	15 697	78,65%
M	Podatek dochodowy, w tym	2 479	3 041	81,52%
	- podatek dochodowy bieżący	2 393	2 630	90,99%
	- podatek dochodowy odroczone	86	411	20,92%
N	Zysk (Strata) netto	9 866	12 656	77,96%

W 2017 r. przychody ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów wyniosły 168.300 tys. zł, co oznacza wzrost o 21,82% w porównaniu do osiągniętych w 2016 r. w wysokości 138.160 tys. zł. Koszty sprzedanych produktów, towarów i materiałów za 2017 r. wyniosły 141.805 tys. zł, co oznacza wzrost o 29,88% w porównaniu do 2016 r., które wyniosły 109.181 tys. zł.

Większy wzrost kosztów w stosunku do wzrostu przychodów, głównie za sprawą wzrostu cen materiałów stosowanych do produkcji odlewniczej, spowodował obniżenie zysku brutto ze sprzedaży o 8,57%.

Koszty sprzedaży za 2017 r. zwiększyły się w stosunku do 2016 r. o 14,19 %, natomiast koszty ogólnego zarządu w tym okresie spadły o 7,16%.

Za 2017 r. Spółka uzyskała zysk z działalności operacyjnej w kwocie 13.285 tys. zł (w 2016 r. 15.176 tys. zł), zysk brutto w kwocie 12.345 tys. zł (w 2016 r. 15.697 tys. zł) oraz zysk netto w kwocie 9.866 tys. zł (w 2016 r. 12.656 tys. zł).

W okresie sprawozdawczym za 2017 r. wystąpił bieżący podatek dochodowy od osób prawnych w kwocie 2.393 tys. zł, a różnica stanu podatku odroczonego na początek i koniec 2017 r. ujęta w rachunku zysków i strat za 2017 r. wykazała zwiększenie podatku dochodowego o kwotę 86 tys. zł wymagającego zapłaty w przyszłym okresie, co miało wpływ na obniżenie zysku netto i nadwyżki finansowej.

3.1.2. EBITDA i nadwyżka finansowa

Tabela 6 EBITDA i nadwyżka finansowa

Lp.	Wyszczególnienie	2017 r. w tys. zł	2016 r. w tys. zł	Dynamika 2017/ 2016
1.	EBITDA (zysk operacyjny + amortyzacja)	21 834	22 878	95,44%
2.	Nadwyżka finansowa (zysk netto + amortyzacja)	18 414	20 359	90,45%

Wskaźnik EBITDA za 2017 r. wyniósł 21.834 tys. zł i był niższy o 4,56% od EBITDA za 2016 r. Nadwyżka finansowa w 2017 r. wyniosła 18.414 tys. zł i była niższa o 9,55% od osiągniętej w 2016 r.

3.1.3. Bilans Spółki

Suma bilansowa na dzień 31.12.2017 r. wynosiła 98.573 tys. zł i w stosunku do sumy bilansowej na 31.12.2016 r. zwiększyła się o 7.960 tys. zł, tj. o 8,78%.

Tabela 7 Aktywa i pasywa Spółki

Lp.	Bilans	31.12.2017r. w tys. zł	Udział w 2017 r.	31.12.2016r. w tys. zł	Udział w 2016 r.	Dynamika [3:5]
1	2	3	4	5	6	7
A.	Aktywa razem	98 573	100,00%	90 613	100,00%	108,78%
1.	Aktywa trwałe	46 388	47,06%	42 234	46,61%	109,84%
2.	Aktywa obrotowe	51 435	52,18%	46 639	51,47%	110,28%
3.	Należne wpłaty na kapitał podstawowy	-	-	-	-	-
4.	Udziały (akcje) własne	750	0,76%	1 740	1,92%	43,10%
B.	Pasywa razem	98 573	100,00%	90 613	100,00%	108,78%
1.	Kapitał własny	57 842	58,68%	54 911	60,60%	105,34%
2.	Zobowiązania i rezerwy	40 731	41,32%	35 702	39,40%	114,09%

3.2. Omówienie podstawowych wielkości ekonomiczno-finansowych

3.2.1. Przychody ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów

Spółka osiąga przychody z działalności Jednostki Macierzystej w kraju i z działalności Oddziału Spółki w Niemczech.

Tabela 8 Przychody Spółki wg miejsca ich generowania

Lp.	Wyszczególnienie	2017 rok (tys. zł)	Udział w 2017	2016 rok (tys. zł)	Udział w 2016	Dynamika 2017 : 2016
1	Przychody ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów, w tym:	168 300	100,00%	138 160	100,00%	121,82%
1.1.	z działalności Jednostki Macierzystej w kraju	140 931	83,74%	117 073	84,74%	120,38%
1.2.	z działalności Oddziału w Niemczech *)	27 369	16,26%	21 087	15,26%	129,79%

Struktura przychodów ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów

Spółka osiąga przychody ze sprzedaży wyrobów z produkcji własnej oraz z wyrobów wytwarzanych w innych odlewniach (przychody ze sprzedaży produkcji obcej), ze świadczenia usług w kraju i poza jego granicami, a także z handlu towarami i materiałami.

Tabela 9 Struktura przychodów ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów

Lp.	Wyszczególnienie	2017 rok (tys. zł)	Udział w 2017	2016 rok (tys. zł)	Udział w 2016	Dynamika 2017 : 2016
1	Przychody ze sprzedaży, w tym:	168 300	100,00%	138 160	100,00%	121,82%
1.1.	przychody ze sprzedaży produkcji, w tym:	139 007	82,60%	114 908	83,17%	120,97%
1.1.1.	przychody ze sprzedaży produkcji własnej	137 899	81,94%	114 003	82,51%	120,96%
1.1.2.	przychody ze sprzedaży produkcji obcej	1 108	0,66%	905	0,66%	122,43%
1.2.	przychody z usług, w tym:	28 664	17,03%	22 543	16,32%	127,15%
1.2.1.	przychody z usług świadczonych poza granicami kraju	27 369	16,26%	21 087	15,26%	129,79%
1.2.2.	przychody z usług pozostałych	1 295	0,77%	1 456	1,06%	88,94%
1.3.	przychody z handlu	629	0,37%	709	0,51%	88,72%

Przychody ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów za 2017 r. w porównaniu do 2016 r. wzrosły o 21,82% i wyniosły 168.300 tys. zł, a w 2016 r. wyniosły 138.160 tys. zł.

Struktura przychodów według rynków zbytu

Tabela 10 Struktura sprzedaży wg rynków zbytu

Lp.	Wyszczególnienie	2017 rok (tys. zł)	Udział w 2017	2016 rok (tys. zł)	Udział w 2016	Dynamika 2017/ 2016
1	Sprzedaż krajowa	82 333	48,92%	63 522	45,98%	129,61%
2	Dostawy wewnątrzspółnotowe	85 364	50,72%	73 972	53,54%	115,40%
3	Sprzedaż eksportowa	603	0,36%	666	0,48%	90,54%
	Sprzedaż razem	168 300	100,00%	138 160	100,00%	121,82%

Udział sprzedaży realizowanej w dostawach krajowych w przychodach ze sprzedaży w 2017 r. wyniósł 48,92% (w 2016 r. udział ten wyniósł 45,98%), natomiast udział sprzedaży realizowanej poza granice kraju (dostawy wewnątrzspółnotowe i eksport) wyniósł 51,08% (w 2016 r. udział ten wyniósł 54,02%).

Należy zwrócić uwagę, że całkowity udział sprzedaży w walutach obcych i w złotych na bazie cen walutowych w sprzedaży ogółem, jest dużo większy niż przedstawiony wyżej udział dostaw wewnątrzspółnotowych i eksportu. Wynika to z działalności niektórych klientów Spółki z Polski, którzy w całości sprzedają swoje wyroby na rynki zagraniczne i ceny za odlewy ustalone są w walucie. Sprzedaż Spółki zależna od wahań kursowych wynosi 83,83%.

W okresie 12 miesięcy 2017 r. kurs PLN/EUR obliczony dla rachunku zysków i strat jako średnia arytmetyczna średnich kursów ogłoszonych przez NBP na ostatni dzień każdego miesiąca wyniósł 1EUR= 4,2447 PLN i był niższy o 2,99 % w porównaniu do kursu wyliczonego tą samą metodą za 12 miesięcy 2016 r., gdzie 1EUR = 4,3757 PLN.

Tabela 11 Struktura walutowa przychodów ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów

Lp.	Wyszczególnienie	2017 r. tys. zł	Struktura w 2017 r.	2016 r. tys. zł	Struktura w 2016 r.	Dynamika 2017/2016
1	Przychody ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów, w tym:	168 300	100,00%	138 160	100,00%	121,82%
1)	przychody osiągnięte w PLN	27 214	16,17%	17 108	12,38%	159,07%
2)	przychody osiągnięte w walutach obcych i wyrażonych w złotych, ustalanych na bazie cen walutowych	141 086	83,83%	121 052	87,62%	116,55%

Udział przychodów ze sprzedaży w walutach obcych i wyrażonych w złotych, ale ustalanych na bazie cen walutowych (głównie w EUR) w przychodach ze sprzedaży za 2017 r. wyniósł łącznie 83,83% (w 2016 r. wyniósł 87,62%)

3.2.2. Pozostałe przychody operacyjne

Tabela 12 Pozostałe przychody operacyjne

Lp.	Wyszczególnienie	2017 r. w tys. zł	2016 r. w tys. zł	Dynamika 2017: 2016
1.	Dofinansowanie ze środków pomocowych z lat ubiegłych do projektów inwestycyjnych i badawczych rozliczane proporcjonalnie do amortyzacji dotowanych środków trwałych i wartości niematerialnych i prawnych	1 842	1 577	116,80%
2.	Dofinansowanie – refundacja wynagrodzeń pracowniczych z PFRON	343	237	144,73%
3.	Rozwiązanie odpisów aktualizujących na należności	336	412	81,55%
4.	Zysk ze sprzedaży środków trwałych	95	91	104,40%
5.	Rozwiązanie odpisów aktualizujących materiały, towary i wyroby gotowe	188	151	124,50%
6.	Przedawnione zobowiązania	1	5	20,00%
7.	Otrzymane odszkodowania, kary i grzywny	243	280	86,79%
8.	Rozwiązanie rezerwy na pod. dochodowy. od osób prawnych za 2008 r.	112	-	-
9.	Pozostałe	88	75	117,33%
	RAZEM	3 248	2 828	114,85%

Pozostałe przychody operacyjne w 2017 r. wyniosły 3.248 tys. zł i były wyższe o 14,85% w stosunku do 2016 r.

3.2.3. Przychody finansowe

Tabela 13 Przychody finansowe

Lp.	Wyszczególnienie	2017 r. w tys. zł	2016 r. w tys. zł	Dynamika 2017: 2016
1.	Odsetki naliczone od należności	22	-	-
2.	Odsetki od środków na rachunkach bankowych – dywidenda	1	10	10,00%
3.	Wynik na różnicach kursowych zrealizowanych i niezrealizowanych	-	480	-
4.	Odsetki zapłacone Spółce przez Urząd Skarbowy	-	122	-
5.	Pozostałe	-	10	-
	RAZEM	23	622	3,70%

Przychody finansowe w 2017 r. wyniosły 23 tys. zł i w stosunku do 2016 r. zmniejszyły się o 96,3 %.

3.2.4. Koszty działalności operacyjnej

Tabela 14 Koszty działalności operacyjnej

Lp.	Rodzaj kosztu	2017 r. w tys. zł	Udział w kosztach ogółem w 2017 r.	2016 r. w tys. zł	Udział w kosztach ogółem w 2016 r.	Dynamika 2017/2016
1.	Amortyzacja	8 548	5,49%	7 702	5,91%	110,98%
2.	zużycie materiałów i energii	67 144	43,13%	52 425	40,20%	128,08%
2.1.	w tym: energia	9 172	5,89%	8 680	6,66%	105,67%
3.	usługi obce	24 517	15,75%	25 513	19,57%	96,10%
4.	podatki i opłaty	1 274	0,82%	1 142	0,87%	111,56%
5.	wynagrodzenia i świadczenia na rzecz pracowników	49 355	31,70%	40 549	31,10%	121,72%
6.	pozostałe koszty	4 834	3,11%	3 061	2,35%	157,92%
	Ogółem koszty	155 672	100,00 %	130 392	100,00 %	119,39%

Analiza struktury kosztów rodzajowych wskazuje, że w 2017 r. w porównaniu z 2016 r. zmniejszeniu uległ udział amortyzacji o 0,42 punktu procentowego, usług obcych o 3,82 punktu procentowego, podatków i opłat o 0,05 punktu procentowego.

Natomiast zwiększeniu uległ udział zużytych materiałów i energii o 2,93 punkty procentowe, co było spowodowane głównie wzrostem cen zakupu podstawowych materiałów zużywanych w procesie produkcyjnym, wynagrodzeń i świadczeń na rzecz pracowników o 0,60 punktu procentowego, pozostałych kosztów o 0,76 punktu procentowego.

3.2.5. Pozostałe koszty operacyjne

Tabela 15 Pozostałe koszty operacyjne

Lp.	Rodzaj kosztu	2017 r. w tys. zł	2016 r. w tys. zł	Dynamika 2017/ 2016
1.	Utworzenie odpisów aktualizujących należności	128	119	107,56%
2.	Odpis aktualizujący zapasy materiałów, towarów i wyrobów gotowych	73	443	16,48%
3.	Odpisane w czasie koszty postępowania układowego	143	143	100,00%
5.	Koszty złomowania produkcji w toku i wyrobów gotowych	200	19	1052,63%
6.	Przekazane darowizny	96	94	102,13%
7.	Niedobory i szkody	27	28	96,43%
8.	Przedawnione i umorzone	47	-	-
9.	Pozostałe	12	2	600,00%
	RAZEM	726	848	85,61%

Pozostałe koszty operacyjne w 2017 r. wyniosły 726 tys. zł i zmniejszyły się w stosunku do 2016 r. o 14,39%.

3.2.6. Koszty finansowe

Tabela 16 Koszty finansowe

Lp.	Rodzaj kosztu	2017 r. w tys. zł	2016 r. w tys. zł	Dynamika 2017/ 2016
1.	Odsetki od otrzymanych kredytów bankowych	114	21	542,86%
2.	Odsetki od leasingu i inne	6	6	100,00%
3.	Prowizja od otrzymanych kredytów bankowych	90	26	346,15%
4.	Utworzenie odpisów aktualizujących należności z tytułu odsetek	-	43	-
5.	Wynik na różnicach kursowych zrealizowanych i niezrealizowanych	741	-	-
6.	Pozostałe	12	5	240,00%
	RAZEM	963	101	953,47%

Koszty finansowe w 2017 r. wyniosły 963 tys. zł i w stosunku do 2016 r. zwiększyły się o 853,47%, głównie z tytułu ujemnego wyniku na różnicach kursowych.

3.2.7. Przychody i koszty ogółem

Tabela 17 Przychody i koszty ogółem

Lp.	Przychody i koszty ogółem	2017 r. w tys. zł	2016 r. w tys. zł	Dynamika 2017/ 2016
A	Przychody ogółem Spółki	171 571	141 610	121,16%
B	Koszty ogółem Spółki	159 225	125 913	126,46%
C	Udział kosztów ogółem w przychodach ogółem	92,80%	88,92%	104,36%

Z przedstawionego zestawienia wynika, że w 2017 r. w stosunku do 2016 r. przychody ogółem wzrosły o 21,16%, a koszty ogółem poniesione w celu uzyskania przychodów zwiększyły się o 26,46%. Udział kosztów ogółem w przychodach ogółem w 2017 r. wyniósł 92,80% i był wyższy o 3,88 punkty procentowe w stosunku do 2016 r.

3.3. Ocena czynników i nietypowych zdarzeń mających wpływ na działalność i osiągnięte wyniki

Istotne czynniki, które miały wpływ na ukształtowanie wyników ekonomicznych w 2017 r., w porównaniu do 2016 roku, to:

- wpływające ujemnie na wyniki:
 - o wzrost w 2017 r. w porównaniu z 2016 r. o ok. 45% cen zakupu surowki i złomu, które są podstawowymi materiałami zużywanymi w procesie produkcyjnym, co skutkowało wzrostem kosztów działalności operacyjnej w szybszym tempie niż wzrost przychodów ze sprzedaży,
 - o aprecjacja polskiej waluty w relacji do euro o 3%. Przychody Spółki wykazują wzrost zarówno ilościowy jak i wartościowy, przy czym dynamika zmiany ilościowej wynosząca 129% była wyższa od dynamiki wartościowej przychodów ze sprzedaży wynoszącej 122% ponieważ cena sprzedaży wyrażona w walucie obcej (84% przychodów ze sprzedaży) spadała w przeliczeniu na PLN na skutek aprecjacji złotego. Przychody ze sprzedaży za 2017 r. w cenach 2016 roku byłyby wyższe o ok. 3.850 tys. zł,
 - o wzrost kosztów finansowych o 741 tys. zł. z tytułu ujemnego wyniku na różnicach kursowych. W 2016 r. Spółka uzyskała dodatni wynik na różnicach w kwocie 480 tys. zł.
- wpływające dodatnio na wyniki:
 - o wzrost o 29% sprzedaży odlewów w tonach,
 - o wzrost o 30% przychodów ze sprzedaży usług odlewniczych realizowanych w ramach umów o dzieło, w obiektach fabrycznych klientów niemieckich,

- o aprecjacja polskiej waluty do waluty euro o 3% wpłynęła na obniżenie kosztów zakupów walutowych podstawowych surowców i materiałów używanych do produkcji odlewniczej, co w warunkach porównywalnych z 2016 r. skutkowało zmniejszeniem tych kosztów o 1.880 tys. zł.

W Spółce nie wystąpiły istotne zdarzenia nietypowe mogące mieć wpływ na osiągnięty wynik finansowy za 2017 r.

3.4. Objaśnienie różnic pomiędzy wynikami finansowymi wykazanymi w raporcie a wcześniej publikowanymi prognozami wyników za dany rok

Spółka nie publikowała prognoz wyników finansowych na 2017 rok.

3.5. Struktura aktywów i pasywów Spółki

3.5.1. Aktywa trwałe

W strukturze majątku Spółki aktywa trwałe stanowią 47,06% ogólnej wartości aktywów. Ich wartość na 31.12.2017 r. w stosunku do stanu na koniec 2016 r. zwiększyła się o kwotę 4.154 tys. zł, w wyniku zwiększenia rzeczowych aktywów trwałych o kwotę 4.389 tys. zł oraz spadku długoterminowych rozliczeń międzyokresowych o kwotę o 63 tys. zł i spadku wartości niematerialnych i prawnych o kwotę 172 tys. zł.

Tabela 18 Aktywa trwałe

Lp.	Aktywa trwałe	31.12.2017r. w tys. zł	Udział w 2017 r.	31.12.2016r. w tys. zł	Udział w 2016 r.	Dynamika [3:5]
1	2	3	4	5	6	7
1.	Wartości niematerialne i prawne	513	1,11%	685	1,62%	74,89%
2.	Rzeczowe aktywa trwałe	45 003	97,01%	40 614	96,17%	110,81%
3.	Należności długoterminowe	0	-	-	-	-
4.	Inwestycje długoterminowe	0	-	-	-	-
5.	Długoterminowe rozliczenia międzyokresowe	872	1,88%	935	2,21%	93,26%
6.	Suma	46 388	100,00%	42 234	100,00%	109,84%

3.5.2. Aktywa obrotowe

Aktywa obrotowe stanowiły 52,18% ogólnej wartości aktywów. Ich wartość na koniec 2017 r. w stosunku do stanu na koniec 2016 r. zwiększyła się o kwotę 4.796 tys. zł w wyniku:

- wzrostu należności krótkoterminowych o 3.335 tys. zł związanego z istotnym zwiększeniem przychodów ze sprzedaży produktów i usług w stosunku do roku poprzedniego,
- wzrostu inwestycji krótkoterminowych o 4.430 tys. zł (w tym wzrostu środków pieniężnych w kasie i na rachunkach bankowych o kwotę 4.440 tys. zł), jako skutek przyjętej polityki w zakresie zarządzania wpływami walutowymi stanowiącymi przeważającą część wpływów ogółem, co prowadzi w konsekwencji do przejściowego ich deponowania na rachunkach bankowych przy jednoczesnym wzroście zadłużenia oprocentowanego w złotych w celu finansowania bieżących kosztów działalności. Jest to jeden z mechanizmów stosowanych przez Spółkę w zarządzaniu ryzykiem walutowym i przeciwdziałaniu powstawania ujemnych różnic kursowych.

Wykorzystywane w związku z prowadzoną polityką zobowiązania kredytowe generowały koszty finansowe na poziomie zdecydowanie niższym od powszechnie stosowanych przez banki,

- spadku zapasów o 2.899 tys. zł, spowodowany głównie spadkiem stanu magazynowego wyrobów gotowych,
- spadku krótkoterminowych rozliczeń międzyokresowych o 70 tys. zł.

Tabela 19 Aktywa obrotowe

Lp.	Aktywa obrotowe	31.12.2017r. w tys. zł	Udział w 2017 r.	31.12.2016r. w tys. zł	Udział w 2016 r.	Dynamika [3:5]
1	2	3	4	5	6	7
1.	Zapasy	15 110	29,38%	18 009	38,61%	83,90%
2.	Należności krótkoterminowe	19 427	37,77%	16 092	34,50%	120,72%
3.	Inwestycje krótkoterminowe	16 593	32,26%	12 163	26,08%	136,42%
4.	Krótkoterminowe rozliczenia międzyokresowe	305	0,59%	375	0,81%	81,33%
5.	Suma	51 435	100,00%	46 639	100,00%	110,28%

3.5.3. Akcje własne

Akcje własne w ilości 1.000.000 szt. Spółka nabyła w oparciu o upoważnienie wynikające z Uchwały Zwyczajnego Walnego Zgromadzenia Spółki Nr 16/2017 z 4.05.2017 r. do nabywania przez Spółkę akcji własnych, w celu umożliwienia częściowej realizacji Programu Motywacyjnego.

Na dzień bilansowy akcje własne, sfinansowane z kapitału rezerwowego, zostały ujęte w planowanej cenie sprzedaży pracownikom Spółki w ramach kolejnych transz Programu Motywacyjnego.

3.5.4. Kapitał własny

Kapitał własny stanowił 58,68% ogólnej wartości pasywów. Jego wartość na 31.12.2017 r. w stosunku do stanu na koniec 2016 roku zwiększyła się o kwotę 2.931 tys. zł, w wyniku:

- zwiększenia kapitału zapasowego o kwotę 5.723 tys. zł,
- zwiększenia pozostałego kapitału rezerwowego o kwotę 3 tys. zł,
- spadku kapitału rezerwowego z aktualizacji wyceny o kwotę o 5 tys. zł,
- spadku zysku netto o kwotę 2.790 tys. zł.

Tabela 20 Kapitał własny

Lp.	Kapitał własny	31.12.2017r. w tys. zł	Udział w 2017 r.	31.12.2016r. w tys. zł	Udział w 2016 r.	Dynamika [3:5]
1	2	3	4	5	6	7
1.	Kapitał podstawowy	30 996	53,59%	30 996	56,45%	100,00%
2.	Fundusz wydzielony	-	-	0	-	-
3.	Kapitał zapasowy	16 055	27,76%	10 332	18,81%	155,39%
4.	Kapitał rezerwowo z aktualizacji wyceny	20	0,03%	25	0,05%	80,00%
5.	Pozostałe kapitały rezerwowe	905	1,56%	902	1,64%	100,33%
6.	Zysk (strata) z lat ubiegłych	0	-	0	-	-
7.	Zysk (strata) netto	9 866	17,06%	12 656	23,05%	77,96%
	Suma	57 842	100,00%	54 911	100,00%	105,34%

Pozostały kapitał rezerwowy utworzony został na podstawie Uchwały Zwyczajnego Walnego Zgromadzenia Spółki Nr 5/2016 z dnia 27.04.2016 r., na potrzeby związane z programem nabywania akcji własnych przez Spółkę w ramach realizacji Programu Motywacyjnego.

Wzrost kapitału zapasowego o kwotę 5.723 tys. zł wynika z przeznaczenia kwoty 5.524 tys. zł na kapitał zapasowy w ramach podziału zysku netto za 2016 r. oraz zwiększenia kapitału zapasowego o kwotę 200 tys. zł wynikającą z różnicy pomiędzy dokonaną wpłatą do Krajowego Depozytu Papierów Wartościowych S.A. w Warszawie na wypłatę dywidendy w wysokości 3.933 tys. zł a kwotą dywidendy ustaloną przez ZWZ w ramach podziału zysku za 2016 r. w wysokości 4.133 tys. zł z uwagi na to, że Spółka na dzień wypłaty dywidendy posiadała 1.000.000 szt. akcji własnych.

3.5.5. Zobowiązania i rezerwy na zobowiązania

Zobowiązania i rezerwy na zobowiązania stanowiły 41,32% ogólnej wartości pasywów. Ich wartość na 31.12.2017 r. w stosunku do stanu na koniec 2016 roku zwiększyła się o 5.029 tys. zł. Na zmianę stanu zobowiązań i rezerw na zobowiązania wpłynęły głównie:

- wzrost rezerw na zobowiązania o 233 tys. zł
- spadek zobowiązań długoterminowych o 1.831 tys. zł
- wzrost zobowiązań krótkoterminowych o 6.852 tys. zł spowodowany zwiększeniem kosztów prowadzonej działalności związanych ze wzrostem jej skali i istotnym wzrostem cen zaopatrzeniowych, jak również realizowanej przez Spółkę polityki bieżącego zarządzania wpływami walutowymi,
- spadek rozliczeń międzyokresowych o 225 tys. zł

Tabela 21 Zobowiązania i rezerwy na zobowiązania

Lp.	Zobowiązania i rezerwy na zobowiązania	31.12.2017r. w tys. zł	Udział w 2017 r.	31.12.2016r. w tys. zł	Udział w 2016 r.	Dynamika [3:5]
1	2	3	4	5	6	7
1.	Rezerwa na zobowiązania	3 886	9,54%	3 653	10,23%	106,38%
2.	Zobowiązania długoterminowe	31	0,08%	1 862	5,21%	1,66%
3.	Zobowiązania krótkoterminowe	31 57	76,49%	24 305	68,08%	128,19%
4.	Rozliczenia międzyokresowe	5 657	13,89%	5 882	16,48%	96,17%
5.	Suma	40 731	100,00%	35 702	100,00%	114,09%

Na zmianę stanu rezerw na zobowiązania na koniec 2017 r. miało wpływ głównie wzrost rezerwy na świadczenia emerytalne i podobne w kwocie 280 tys. zł.

Na zmianę stanu zobowiązań długoterminowych na koniec 2017 r. w stosunku do bilansu zamknięcia 2016 r. miała ujemny wpływ konwersja długoterminowych innych zobowiązań (układowych) na zobowiązania inne krótkoterminowe w kwocie 1.747 tys. zł. Zmniejszeniu uległy również inne zobowiązania finansowe długoterminowe z tytułu leasingu o kwotę 84 tys. zł.

Podobnie jak w latach ubiegłych zobowiązania publicznoprawne i układowe, traktowane były priorytetowo i płacone w terminie. Zobowiązania z tytułu podatku dochodowego od osób fizycznych oraz z tytułu podatku dochodowego od osób prawnych regulowane były częściowo z należnych do zwrotu kwot podatku VAT.

3.6. Przepływy pieniężne

W 2017 r. Spółka uzyskała dodatnie przepływy pieniężne z **działalności operacyjnej** o wartości 20.159 tys. zł i były one wyższe o 2.346 tys. zł, tj. 13,17% od osiągniętych w 2016 r.

Przepływy z **działalności inwestycyjnej** osiągnęły ujemne wartości wynoszące: w 2017 r. 12.330 tys. zł, natomiast w 2016 r. 10.012 tys. zł. Ujemne wartości przepływów z działalności inwestycyjnej w 2017 r. i w 2016 r. związane były głównie z ponoszonymi wydatkami na nabycie rzeczowych aktywów trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych.

Przepływy pieniężne z **działalności finansowej** osiągnęły ujemne wartości wynoszące: w 2017 r. 3.227 tys. zł, natomiast w 2016 r. 4.951 tys. zł. Ujemna wartość przepływów z działalności finansowej w 2017 i w 2016 r. r. związana była głównie z nabyciem akcji własnych Spółki, wypłatą dywidendy na rzecz akcjonariuszy oraz ze spłatą zobowiązań układowych.

3.7. Inwestycje zrealizowane i ocena możliwości realizacji zamierzeń inwestycyjnych

W 2017 r. Spółka poniosła nakłady inwestycyjne na niefinansowe aktywa trwałe w łącznej wysokości 12.425 tys. zł i były one wyższe o 1.719 tys. zł w stosunku do poniesionych w 2016 r. w wysokości 10.706 tys. zł, tj. 16,06%.

W ramach poniesionych nakładów realizowane były inwestycje odtworzeniowo-modernizacyjne w wysokości 8.133 tys. zł (w 2016 r. 10.096 tys. zł) oraz inwestycje związane z realizacją projektu „Wzrost kompetencji Ośrodka Badawczo-Rozwojowego Komponentów Odlewniczych w zakresie automatyzacji i robotyzacji procesowej”, na który poniesiono nakłady w wysokości 4.292 tys. zł (w 2016 r. 610 tys. zł). Realizacja tego projektu rozpoczęła się 1.08.2016 r. na podstawie Umowy o dofinansowanie zawartej w dniu 1.08.2016 r. pomiędzy Ministrem Rozwoju a Spółką w ramach Programu Operacyjnego Inteligentny Rozwój 2014-2020, Oś priorytetowa 2 *Wsparcie otoczenia i potencjału przedsiębiorstwa do prowadzenia działalności B+R+I*, Działanie 2.1 *Wsparcie inwestycji w infrastrukturę B+R przedsiębiorstw*.

W 2017 r. w ramach inwestycji modernizacyjno-odtworzeniowych zakupiono m.in.: dwie strzelarki do wykonywania rdzeni metodą *cold-box*, robot do szlifowania odlewów SAM 600G, piec gazowy do wyżarzania odlewów, skaner do omodelowań i odlewów ATOS, kratę do automatycznej linii formowania HWS, piec węglowy do produkcji żeliwa ADI, analizator do szybkiej kontroli węgla i siarki. W ramach inwestycji związanych z realizacją projektu „Wzrost kompetencji Ośrodka Badawczo-Rozwojowego Komponentów Odlewniczych w zakresie automatyzacji i robotyzacji procesowej” zakupiony został m.in. system oceny jakości metalograficznej, inteligentny zrobotyzowany system odcinania odlewów SAM 600RP, system zarządzania jakością obróbki skrawaniem, system tomografii komputerowej i elastyczne systemy obróbki skrawaniem.

Inwestycje są realizowane zgodnie z przyjętą strategią w zakresie wdrażania innowacyjnych rozwiązań technologicznych i organizacyjnych.

W 2017 r. Spółka nie realizowała inwestycji kapitałowych.

W 2018 r. Spółka będzie realizowała inwestycje modernizacyjno-odtworzeniowe oraz związane z realizacją projektu „Wzrost kompetencji Ośrodka Badawczo-Rozwojowego Komponentów Odlewniczych w zakresie automatyzacji i robotyzacji procesowej” na łączną kwotę ok. 18 mln zł. Planowane do poniesienia nakłady inwestycyjne, będą finansowane ze środków własnych pochodzących z części wypracowywanej nadwyżki finansowej oraz z dotacji do projektu „Wzrost kompetencji Ośrodka Badawczo-Rozwojowego Komponentów Odlewniczych w zakresie automatyzacji i robotyzacji procesowej” zgodnie z Umową Nr POIR.02.01.00-00-0018/15-00 podpisaną w dniu 1.08.2016 r. z Ministrem Rozwoju.

3.8. Analiza wskaźnikowa i ocena zarządzania zasobami finansowymi

Tabela 22 Wskaźnik zadłużenia

Lp.	Wskaźnik zadłużenia	2017 r.	2016 r.	Dynamika [3:4]
1	2	3	4	5
1.	Ogólny poziom zadłużenia (zobowiązania i rezerwy na zobowiązania / wartość pasywów ogółem)	41,32%	39,40%	104,87%

W 2017 r. w porównaniu do 2016 r. poziom ogólnego zadłużenia Spółki uległ niewielkiemu zwiększeniu.

Ogólny poziom zadłużenia zwiększył się z 39,40% według stanu na koniec 2016 r. do 41,32% według stanu na koniec 2017 r. Stan zadłużenia utrzymywany na zbliżonym poziomie świadczy o małym ryzyku finansowym. Spółka ma możliwość terminowego spłacania wymagalnych zobowiązań oraz zaangażowania aktywów obrotowych w kolejne cykle gospodarcze. Wskaźnik płynności szybkiej wynosi 1,17 i oznacza, że należności i środki pieniężne pokrywają zobowiązania bieżące.

Tabela 23 Wskaźniki płynności

Lp.	Wskaźniki płynności	2017 r.	2016 r.	Dynamika [3:4]
1	2	3	4	5
1.	Wskaźnik bieżącej płynności finansowej (aktywa obrotowe/zobowiązania krótkoterminowe)	1,65	1,92	85,94%
2.	Wskaźnik płynności szybkiej [(aktywa obrotowe - zapasy)/zobowiązania krótkoterminowe]	1,17	1,18	99,15%
3.	Cykl zapasów w dniach (przeciętny stan zapasów*360/ przychody netto ze sprzedaży)	35	44	79,55%
4.	Cykl należności krótkoterminowych w dniach (przeciętny stan należności*360/przychody netto ze sprzedaży)	38	41	92,68%
5.	Cykl należności handlowych w dniach (przeciętny stan należności handlowych*360/przychody netto ze sprzedaży)	35	37	94,59%
6.	Cykl zobowiązań krótkoterminowych w dniach (przeciętny stan zobowiązań*360/przychody netto ze sprzedaży)	59	56	105,36%
7.	Cykl zobowiązań handlowych w dniach (przeciętny stan zobowiązań handlowych*360/przychody netto ze sprzedaży)	34	34	100,00%
8.	Cykl środków pieniężnych w dniach (cykl zapasów + cykl należności – cykl zobowiązań)	14	29	48,28%
9.	Kapitał obrotowy w dniach obrotu [(majątek obrotowy – zobowiązania krótkoterminowe) *360/ przychody netto ze sprzedaży]	43	58	74,14%

Wartości przedstawionych w tabeli wskaźników płynności utrzymują poziom uznawany za prawidłowy, co oznacza, że Spółka ma możliwość terminowego spłacania wymagalnych zobowiązań oraz zaangażowania aktywów obrotowych w kolejne cykle gospodarcze.

Tabela 24 Wskaźniki sprawności działania

Lp.	Wskaźnik sprawności działania	2017 r.	2016 r.	Dynamika [3:4]
1	2	3	4	5
1.	Wskaźnik operacyjności (koszty sprzedanych produktów, towarów i materiałów + koszty sprzedaży + koszty ogólnego Zarządu) / przychody ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów)	93,60%	90,45%	103,48%
2.	Rotacja aktywów (przychody netto ze sprzedaży/ przeciętny stan aktywów)	1,78	1,62	109,88%

3.	Rotacja środków trwałych (przychody netto ze sprzedaży/ przeciętny stan środków trwałych)	4,21	3,81	110,57%
4.	Rotacja majątku obrotowego (przychody netto ze sprzedaży/ przeciętny stan majątku obrotowego)	3,43	3,18	107,86%
5.	Wydajność pracy na jednego zatrudnionego (przychody netto ze sprzedaży/przeciętne zatrudnienie w danym roku)	307 tys. zł	281 tys. zł	109,25%

Wskaźnik operacyjności za 2017 r. uległ zwiększeniu o 3,48% w stosunku do 2016 r. i wskazuje na pogorszenie opłacalności prowadzonej przez Spółkę działalności gospodarczej, na co decydujący wpływ miały zdecydowanie wyższe niż w 2016 r. ceny podstawowych materiałów wykorzystywanych w Spółce do produkcji odlewów.

Wartości wskaźników: rotacja aktywów, rotacja środków trwałych i rotacja majątku obrotowego wykazały wzrost. Wydajność pracy, wyrażona jako sprzedaż na jednego zatrudnionego na rok, uległa zwiększeniu o 9,25%.

Tabela 25 Wskaźniki rentowności

Lp.	Wskaźnik rentowności	2017 r.	2016 r.	Dynamika [3:4]
1	2	3	4	5
1.	Stopa zwrotu z kapitału – ROE [zysk(strata) netto / kapitał własny]	17,06%	23,05%	74,01%
2.	Stopa zwrotu z aktywów – ROA [zysk(strata) netto/ aktywa ogółem]	10,01%	13,97%	71,65%
3.	Poziom marży brutto [zysk(strata) brutto ze sprzedaży netto / przychody netto ze sprzedaży]	15,74%	20,98%	75,02%
4.	Rentowność operacyjna [zysk(strata) z działalności operacyjnej/ przychody netto ze sprzedaży]	7,89%	10,98%	71,86%
5.	Rentowność brutto [zysk(strata) brutto przed opodatkowaniem / przychody netto ze sprzedaży]	7,34%	11,36%	64,61%
6.	Rentowność netto [zysk(strata) netto/przychody netto ze sprzedaży]	5,86%	9,16%	63,97%
8.	Rentowność EBITDA (EBITDA/przychody netto ze sprzedaży)	12,97%	16,56%	78,32%

Wszystkie wskaźniki rentowności za 2017 r., pomimo ich obniżenia w relacji do 2016 r., ukształtowały się na poziomie uznawanym za dobry oraz wskazują na brak zagrożenia kontynuacji działalności Spółki w następnym okresie.

W 2017 r. Spółka zrealizowała wszystkie istotne cele związane z prowadzoną działalnością gospodarczą, o czym świadczy wielkość osiągniętych przychodów ze sprzedaży i EBITDA.

Proces zarządzania zasobami finansowymi oraz ryzykiem finansowym przebiega w sposób gwarantujący zdolność terminowej realizacji zobowiązań związanych z prowadzoną działalnością gospodarczą, w tym również z terminową spłatą zobowiązań układowych. Spółka poprzez rozbudowany system monitoringu ekonomiczno-finansowego prowadzi bieżącą identyfikację czynników, których wystąpienie mogłoby wpłynąć negatywnie na płynność finansową i przeciwdziała ich wystąpieniu. W ramach gospodarowania zasobami finansowymi optymalizuje bieżące wykorzystywanie limitów zadłużenia w bankach finansujących, przez co efektywnie obniża koszty finansowania.

3.9. Pracownicy

Tabela 26 Zatrudnienie

Lp.	Zatrudnienie	Srednie zatrudnienie w 2017 r. (etaty)	Udział w 2017 r.	Srednie zatrudnienie w 2016 r. (etaty)	Udział w 2016 r.	Dynamika 2017 : 2016
1.	Średnie zatrudnienie ogółem, w tym:	549	100,00%	491	100,00%	111,81%
1.1.	stanowiska robotnicze, w tym:	449	81,78%	396	80,65%	113,38%
1.1.1	bezpośrednio produkcyjne	367	66,85%	316	64,36%	116,14%
1.1.2	pośrednio produkcyjne	62	11,29%	61	12,42%	101,64%
1.1.3	Pomocnicze	20	3,64%	19	3,87%	105,26%
1.2.	stanowiska nierobotnicze	100	18,22%	95	19,35%	105,26%

Tabela 27 Zatrudnienie ze względu na płeć

Lp.	Zatrudnienie	Srednie zatrudnienie w 2017 r. (etaty)	Udział w 2017 r.	Srednie zatrudnienie w 2016 r. (etaty)	Udział w 2016 r.	Dynamika 2017 : 2016
1.	Kobiety	43	7,83%	40	8,15%	107,50%
2.	Mężczyźni	506	92,17%	451	91,85%	112,20%
	Razem	549	100,00%	491	100,00%	111,81%

W 2017 r. średnie zatrudnienie w kraju wyniosło 359 etatów (w 2016 r. 345 etatów), natomiast średnie zatrudnienie związane ze świadczeniem przez Spółkę usług w branży odlewniczej w ramach zawieranych z kontrahentami niemieckimi umów o dzieło w ich obiektach fabrycznych wyniosło 190 etatów (w 2016 r. 146 etatów).

W ramach zatrudnienia ogółem Spółka utrzymuje zatrudnienie osób niepełnosprawnych na poziomie przekraczającym 6%, dzięki czemu zwolniona jest z wszelkich opłat na rzecz Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych. W 2017 r. roku średnie zatrudnienie osób niepełnosprawnych wyniosło 36 etatów (w 2016 r. 33 etaty) i Spółka uzyskała dofinansowanie do wynagrodzeń pracowników niepełnosprawnych z PFRON w wysokości średnio 28,5 tys. zł miesięcznie (w 2016 r. 22 tys. zł).

Sprzedaż na jednego zatrudnionego w 2017 r. wyniosła 307 tys. zł i była wyższa o 9,25 % w stosunku do sprzedaży na jednego zatrudnionego z analogicznego okresu roku ubiegłego, która wyniosła 281 tys. zł.

3.10. Instrumenty finansowe

W 2017 r. Spółka finansowała prowadzoną działalność gospodarczą kapitałami własnymi, kredytami bankowymi, zobowiązaniami handlowymi w ramach udzielonego jej przez dostawców kredytu kupieckiego oraz zobowiązaniami układowymi.

Bankami finansującymi działalność Spółki w 2017 r. były: Bank Millennium S.A. i Raiffeisen Bank Polska S.A.

W 2017 r. do 1 grudnia Spółka korzystała z kredytu rewolwingowego w ramach Umowy zawartej w grudniu 2015 roku z Bankiem Millennium o kredyt rewolwingowy w wysokości 9.500 tys. zł oraz umowy o linię na gwarancje bankowe i akredytywy dokumentowe z limitem do 1.000 tys. zł z terminem do 19.11.2017 r. przedłużonym aneksem do 19.11.2018 r. oraz rocznej Umowy o zawieranie i realizację transakcji kasowych stanowiących transakcje wymiany walutowej oraz terminowych transakcji wymiany walutowej i transakcji swapa walutowego z Limitem Skarbowym w wysokości 1.000 tys. zł. Dnia 13.10.2017 r. Spółka podpisała aneks do Umowy o kredyt rewolwingowy zwiększając jego wysokość do 10.000 tys. zł z terminem obowiązywania do 1.12.2019 roku, aneks do umowy o linię na gwarancje bankowe i akredytywy dokumentowe z limitem do 2.000 tys. zł z terminem obowiązywania 19.11.2018 r. oraz kolejny aneks do umowy o linię na gwarancje bankowe i akredytywy dokumentowe podnoszący limit do kwoty 2.200 tys. zł. Umowa o zawieranie i realizację transakcji kasowych stanowiących transakcje wymiany walutowej oraz terminowych transakcji

wymiany walutowej i transakcji swapa walutowego z Limitem Skarbowym w wysokości 1.000 tys. zł została przedłużona aneksem do 12.10.2018 roku.

W ramach umowy o limit wierzytelności zawartej z Raiffeisen Bank Polska S.A. na kwotę 9.000 tys. zł Spółka korzystała z kredytu w rachunku bieżącym w wysokości 8.000 tys. zł, limitu na akredytywy w wysokości 1.000 tys. zł oraz limitu na obsługę Walutowych Transakcji Terminowych w wysokości 1.000 tys. zł, przy czym łączna kwota zadłużenia z tytułu wykorzystania limitu nie mogła przekroczyć 9.000 tys. zł. Dnia 11.11.2017 r. Spółka podpisała aneks do zawartych umów zwiększając limit wierzytelności do kwoty 12.000 tys. zł w ramach którego może korzystać z kredytu w rachunku bieżącym do kwoty 12.000 tys. zł, limitu na akredytywy w wysokości 5.000 tys. zł, przy czym łączna kwota zadłużenia z tytułu wykorzystania limitu nie może przekroczyć 12.000 tys. zł. Limit na obsługę Walutowych Transakcji Terminowych w wysokości 1.000 tys. został wyodrębniony z linii wielocelowej jako autonomiczna umowa. Termin obowiązywania umów to 19.01.2020 r.

Spółka zapewniła sobie również finansowanie inwestycji „Wzrost kompetencji Ośrodka Badawczo-Rozwojowego Komponentów Odlewniczych w zakresie automatyzacji i robotyzacji oraz diagnostyki i monitorowania procesów i produktów, w tym zarządzanie energią” poprzez kredyt inwestycyjny nieodnawialny w ramach umowy zawartej z Raiffeisen Bank Polska S.A. na kwotę 3.500 tys. zł w okresie do 31.10.2019 roku z datą spłaty do 30.09.2022 roku.

Średnioroczne zadłużenie Spółki w bankach finansujących jej działalność wyniosło 4.324 tys. zł, ustalone jako iloraz sumy sald ujemnych na poszczególnych rachunkach i ich ilości (sald dodatnie liczone jako wartość 0,00).

W oparciu o umowę zawartą z Bankiem Millennium S.A. na terminowe transakcje wymiany walutowej, Spółka w celu częściowego zabezpieczenia swojej ekspozycji walutowej, niezabezpieczonej w sposób naturalny, zawarła w 4 kwartale 2016 r. trzy transakcje walutowe typu *forward*, których termin rozliczenia przypadał w 1 kwartale 2017 r.

Tabela 28 Transakcje walutowe typu *forward*

Lp.	Data zawarcia transakcji	14.11.2016 r.	15.11.2016 r.	16.11.2016 r.
1	Numer kontraktu/potwierdzenia	Nr 867878	Nr 868784	Nr 869063
2	Typ instrumentu	<i>forward</i>	<i>forward</i>	<i>forward</i>
3	Waluta azowa/ waluta niebazowa	EUR/PLN	EUR/PLN	EUR/PLN
4	Waluta i kwota kupiona przez Spółkę	1.105 tys. EUR	1.113 tys. EUR	1.118 tys. EUR
5	Waluta i kwota sprzedana przez Spółkę	250 tys. EUR	250 tys. EUR	250 tys. EUR
6	Dzień zakończeni transakcji	15.02.2017 r.	15.03.2017 r.	31.03.2017 r.
7	Kurs terminowy	4,4180	4,4535	4,4730
8	Nazwa Banku	Bank Millennium S.A.	Bank Millennium S.A.	Bank Millennium S.A.

Wszystkie transakcje zostały rozliczone w umownych terminach. W okresie 12 miesięcy 2017 r. Spółka nie zawierała nowych terminowych transakcji walutowych.

3.11. Aktualna i przewidywana sytuacja finansowa

W roku 2017 Spółka odnotowała po raz kolejny dobre wyniki ekonomiczno-finansowe, co dowodzi na umiejętne wykorzystywanie szans rynkowych związanych z koniunkturą gospodarczą w Unii Europejskiej i efektów prowadzonej konsekwentnie od lat polityki inwestycyjnej związanej z ciągłym unowocześnianiem posiadanego potencjału produkcyjnego i badawczo-rozwojowego.

W 2017 r. przychody ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów wyniosły 168.300 tys. zł i były wyższe o 21,81% w stosunku do osiągniętych w 2016 r. w wysokości 138.160 tys. zł. Sprzedaż

odlewów w tonach wyniosła 18.713 ton i była wyższa o 29,06% od tonażu sprzedanego w 2016 r. w wysokości 14.499 ton.

W 2017 r. Spółka realizowała zamierzenia inwestycyjne zgodnie z przyjętym planem i poniosła ogółem nakłady na ten cel w wysokości 12.425 tys. zł i były one wyższe o 16,06% od nakładów poniesionych w 2016 r. Kontynuacja w 2017 r. wysokiego poziomu nakładów inwestycyjnych przyczyniła się do dalszego umocnienia pozycji Spółki w gronie czołowych europejskich odlewni o usługowym charakterze produkcji i wysokim poziomie innowacyjności techniczno-technologicznej.

W 2017 r. kapitały własne w powiązaniu z środkami finansowymi udostępnionymi przez banki w ramach zawartych umów pozwoliły na płynne finansowanie działalności gospodarczej Spółki, jak również spłatę zobowiązań układowych zgodnie z przyjętym harmonogramem.

Stabilność finansowania działalności gospodarczej zabezpieczona w ramach źródeł zewnętrznych i wewnętrznych, ugruntowała opinię o Spółce jako wiarygodnym finansowo partnerze i miała pozytywny wpływ na dalsze umocnienie jej pozycji rynkowej.

Na sytuację ekonomiczno-finansową Spółki w kolejnych miesiącach będą miały wpływ:

- trwałość ożywienia gospodarczego w krajach Unii Europejskiej w powiązaniu z sytuacją geopolityczną i rynkową oraz ekonomiczno-finansową głównych kontrahentów Spółki,
- kształtowanie się kursów walut obcych, ze względu na wysoki około 84% udział w sprzedaży ogółem sprzedaży w walutach i w złotych na bazie cen walutowych (tabela 11),
- kształtowanie się cen surowców i materiałów wykorzystywanych w produkcji odlewniczej, głównie surówki odlewniczej, z uwagi na ich istotny udział w kosztach rodzajowych,
- stabilność finansowania Spółki przez Bank Millennium S.A. oraz Raiffeisen Bank Polska S.A. w ramach zawartych umów,
- realizacja planów inwestycyjnych związanych z dalszym unowocześnianiem potencjału wytwórczego oraz badawczo-rozwojowego przy współfinansowaniu środkami unijnymi.

3.12. Powiązania Spółki z innymi podmiotami

Powiązania kapitałowe - Spółka ODLEWNIE POLSKIE S.A. w rozumieniu ustawy o rachunkowości nie tworzy grupy kapitałowej. Znaczącym inwestorem dla Spółki jest OP INVEST Sp. z o.o. z siedzibą w Starachowicach.

Powiązania organizacyjne - nie występują.

3.13. Transakcje z podmiotami powiązаныmi

Transakcje z podmiotami powiązаныmi opisane zostały w załączniku Dodatkowe informacje i objaśnienia do sprawozdania finansowego w punkcie VII.3.

3.14. Zaciągnięte i wypowiedziane kredyty i pożyczki

W dniu 13.10.2017 r. Spółka podpisała z Bankiem Millennium S.A. w Warszawie:

- aneks do Umowy o Kredyt Rewolwingowy Nr 9013/15/475/04 zawartej 4.12.2015 r. zwiększający kwotę kredytu z 9.500 tys. zł do kwoty 10.000 tys. zł, na okres 24 miesięcy do 6.12.2019 r. Oprocentowanie kredytu stanowi WIBOR 1 M plus marża Banku 0,8%,
- aneks do Umowy o Linię na Akredytywy Dokumentowe nr 6410/13/424/04 z 20.11.2013 r. z późniejszymi zmianami, rozszerzający zakres Umowy o gwarancje bankowe oraz zmieniający limit z kwoty 1.000 tys. zł na kwotę 2.200 tys. zł, na okres 12 miesięcy do 19.11.2018 r.,
- aneks do Umowy o limit skarbowy w ramach Umowy o zawieranie i rozliczanie kasowych i terminowych transakcji wymiany walutowej oraz transakcji SWAPA walutowego wraz z umową przewłaszczenia kwot pieniężnych dla przedsiębiorstw posiadających rachunek rozliczeniowy Nr 5782/15/410.04 z 4.12.2015 r. w kwocie 1.000 tys. zł, wydłużający termin obowiązywania umowy do 15.11.2018 r.

W dniu 11.12.2017 r. Spółka podpisała z Raiffeisen Bank Polska S.A. aneks do Umowy o Limit Wierzytelności nr CRD/L/36760/12 z 1.02.2012 r. wraz z późniejszymi zmianami, zwiększający kwotę limitu z 9.000 tys. zł do kwoty 12.000 tys. zł na okres 24 miesięcy do 19.01.2020 r. Oprocentowanie stanowi WIBOR 1M plus marża Banku 0,8%.

W ramach zawartego aneksu Spółka może korzystać z kredytu w rachunku bieżącym do kwoty 12 mln zł i limitu na akredytywy do kwoty stanowiącej równowartość 5 mln zł, przy czym łączna kwota zadłużenia w ramach tej Umowy nie może przekraczać 12 mln zł.

W 2017 r. nie zostały wypowiedziane żadne umowy kredytowe.

3.15. Udzielone pożyczki

W okresie 2017 r. Spółka nie udzielała pożyczek.

3.16. Udzielone i otrzymane poręczenia i gwarancje

W 2017 roku Spółka otrzymała 7 gwarancji stanowiących zabezpieczenie wpłaconych przez Spółkę zaliczek na poczet zakupów dóbr inwestycyjnych.

Tabela 29 Otrzymane gwarancje

L.p.	Kwota	Waluta	Data wystawienia gwarancji	Data ważności gwarancji
1	66 000,00	EUR	2017-02-09	2017-09-30
2	114 000,00	EUR	2017-03-07	2017-11-30
3	89 241,79	PLN	2017-06-12	2017-07-07
4	58 000,00	EUR	2017-06-19	2017-11-30
5	328 410,00	EUR	2017-07-10	2018-03-15
6	172 736,28	EUR	2017-10-10	2018-04-30
7	350 000,00	EUR	2017-11-22	2018-06-30

4. ŁAD KORPORACYJNY

Zarząd Spółki Akcyjnej ODLEWNIE POLSKIE z siedzibą w Starachowicach niniejszym przekazuje na podstawie § 91 ust. 5 pkt 4 Rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 19 lutego 2009 roku w sprawie informacji bieżących i okresowych przekazywanych przez emitentów papierów wartościowych oraz warunków uznawania za równoważne informacji wymaganych przepisami prawa państwa niebędącego państwem członkowskim (tekst jednolity Dz. U. z 2014 r., poz. 133 z późniejszymi zmianami) oświadczenie o stosowaniu ładu korporacyjnego.

4.1. Wskazanie zbioru zasad ładu korporacyjnego, któremu podlega emitent oraz miejsca gdzie tekst zbioru zasad jest publicznie dostępny

W 2017 r. Spółka stosowała zasady ładu korporacyjnego określone w załączniku do Uchwały Nr 26/1413/2015 Rady Nadzorczej Giełdy Papierów Wartościowych w Warszawie S.A. z dnia 13 października 2015 r. „Dobre Praktyki Spółek Notowanych na GPW 2016”, których tekst publikowany jest na stronie Giełdy Papierów Wartościowych pod adresem www.corp-gov.gpw.pl w zakładce Spółki. Tekst wskazanego zbioru dostępny jest także na stronie internetowej Spółki www.odlewniepolskie.pl w zakładce relacje inwestorskie/Dobre Praktyki

4.2. Wskazanie w jakim zakresie emitent odstąpił od postanowień zbioru zasad ładu korporacyjnego, o którym mowa w pkt 5.1. oraz wyjaśnienie przyczyn jego odstąpienia

Informację na temat stanu stosowania przez Spółkę zasad szczegółowych zawartych w Zbiorze Dobre Praktyki Spółek Notowanych na GPW 2016, Spółka zgodnie z § 29 ust. 3 Regulaminu Giełdy raportowała w dniu 01.02.2016 r. (raport bieżący EBI nr 1/2016). Spółka tym raportem przekazała także informację o stanie stosowania rekomendacji.

Zasady/ rekomendacje zawarte w DPSN2016 nie stosowane przez Spółkę :

Zasada I.Z.1.20 w brzmieniu – *Zapis przebiegu obrad walnego zgromadzenia, w formie audio lub wideo.*

Uzasadnienie: Dotychczasowe doświadczenie Spółki nie wskazuje na potrzebę utrwalania przebiegu obrad walnego zgromadzenia w formie audio czy wideo. W ocenie Spółki realizacja nałożonych obowiązującymi przepisami prawa obowiązków informacyjnych, poprzez przekazywanie raportów bieżących zawierających treść podjętych uchwał, wyniki głosowań oraz informację o ewentualnych zgłoszonych sprzeciwach i zamieszczanie tych informacji na stronie internetowej Spółki, umożliwia inwestorom zapoznanie się z istotnymi elementami przebiegu obrad walnego zgromadzenia. Ponadto odstąpienie przez Spółkę od realizacji tej zasady zabezpiecza Spółkę przed ewentualnymi roszczeniami akcjonariuszy, którzy mogą nie wyrażać zgody na publikację swojego wizerunku, czy też prezentowanie ich wypowiedzi. Spółka nie wyklucza stosowania powyższej zasady w przyszłości.

Zasada IV.Z.2. w brzmieniu – *Jeżeli jest to uzasadnione z uwagi na strukturę akcjonariatu Spółki, spółka zapewnia powszechnie dostępną transmisję obrad walnego zgromadzenia w czasie rzeczywistym.*

Uzasadnienie: Za niestosowaniem tej zasady przemawia aktualna struktura akcjonariatu Spółki i fakt niezgłaszania dotychczas przez jej akcjonariuszy konieczności przeprowadzania zgromadzeń poprzez powszechnie dostępną transmisję obrad walnego zgromadzenia w czasie rzeczywistym.

Rekomendacja IV.R.2 w brzmieniu - *Jeżeli jest to uzasadnione z uwagi na strukturę akcjonariatu lub zgłaszane spółce oczekiwania akcjonariuszy, o ile spółka jest w stanie zapewnić infrastrukturę techniczną niezbędną dla sprawnego przeprowadzenia walnego zgromadzenia przy wykorzystaniu środków komunikacji elektronicznej, powinna umożliwić akcjonariuszom udział w walnym zgromadzeniu przy wykorzystaniu takich środków, w szczególności poprzez:*

- 1) *transmisję obrad walnego zgromadzenia w czasie rzeczywistym,*
- 2) *dwustronną komunikację w czasie rzeczywistym, w ramach której akcjonariusze mogą wypowiadać się w toku obrad walnego zgromadzenia, przebywając w miejscu innym niż miejsce obrad walnego zgromadzenia,*
- 3) *wykonywanie, osobiście lub przez pełnomocnika, prawa głosu w toku walnego zgromadzenia.*

Uzasadnienie: Spółka zapewnia akcjonariuszom możliwość uczestniczenia w walnym zgromadzeniu osobiście lub przez pełnomocnika. Istotnym jest, że walne zgromadzenia odbywają się w siedzibie Spółki w Starachowicach, co ułatwia akcjonariuszom lub ich pełnomocnikom stawienie się w miejscu obrad.

Ponadto za niestosowaniem tej rekomendacji przemawia aktualna struktura akcjonariatu Spółki i fakt niezgłaszania dotychczas przez jej akcjonariuszy konieczności przeprowadzania zgromadzeń przy wykorzystaniu środków komunikacji elektronicznej

Zasady/ rekomendacje zawarte w DPSN2016 nie dotyczące Spółki

Zasada I.Z.2. w brzmieniu – *Spółka, której akcje zakwalifikowane są do indeksów giełdowych WIG20 lub mWIG40, zapewnia dostępność swojej strony internetowej również w języku angielskim, przynajmniej w zakresie wskazanym w zasadzie I.Z.1. Niniejszą zasadę powinny stosować również spółki spoza powyższych indeksów, jeżeli przemawia za tym struktura ich akcjonariatu lub charakter i zakres prowadzonej działalności.*

Uzasadnienie: Zasada ta nie ma zastosowania w Spółce z uwagi na to, że akcje Spółki nie są zakwalifikowane do indeksów giełdowych WIG20 lub mWIG40.

Rekomendacja IV.R.3. w brzmieniu – *Spółka dąży do tego, aby w sytuacji gdy papiery wartościowe wyemitowane przez Spółkę są przedmiotem obrotu w różnych krajach (lub na różnych rynkach) i w ramach różnych systemów prawnych, realizacja zdarzeń korporacyjnych związanych z nabyciem praw po stronie akcjonariusza następowała w tych samych terminach we wszystkich krajach, w których są one notowane.*

Uzasadnienie: Rekomendacja ta nie dotyczy Spółki, gdyż akcje Spółki nie są przedmiotem obrotu w innych krajach.

Rekomendacja VI.R.3 w brzmieniu - *Jeżeli w radzie nadzorczej funkcjonuje komitet do spraw wynagrodzeń, w zakresie jego funkcjonowania ma zastosowanie zasada II.Z.7*

Uzasadnienie: Rekomendacja ta nie ma zastosowania w Spółce z uwagi na to, że w Radzie Nadzorczej Spółki nie został wyodrębniony komitet ds. wynagrodzeń. W przypadku wyodrębnienia komitetu ds. wynagrodzeń zostanie zastosowana niniejsza zasada

Zasady przyjęte przez Spółkę do stosowania, dotyczące ostatnich 5 lat obrotowych

Zasada I.Z.1.8. w brzmieniu: - *Zestawienia wybranych danych finansowych spółki za ostatnie 5 lat działalności, w formie umożliwiającym przetwarzanie tych danych przez ich odbiorców.*

Komentarz Spółki: Spółka stosuje zasadę i umieszcza wybrane dane finansowe począwszy od danych za 2015 r.

Zasada I.Z.1.9. w brzmieniu – *Informacje na temat planowanej dywidendy oraz dywidendy wypłaconej przez spółkę w okresie ostatnich 5 lat obrotowych, zawierające dane na temat dnia dywidendy, terminów wypłat oraz wysokości dywidend – łącznie oraz w przeliczeniu na jedną akcję.*

Komentarz Spółki: Spółka w 2017 r. wypłaciła akcjonariuszom po raz pierwszy dywidendę z zysku za 2016 r. Informacja dotycząca wypłaty dywidendy znajduje się na stronie internetowej Spółki www.odlewniepolskie.pl w zakładce relacje inwestorskie

Zasada I.Z.1.10. w brzmieniu – *Prognozy finansowe – jeżeli Spółka podjęła decyzję o ich publikacji – opublikowane w okresie co najmniej 5 lat, wraz z informacją o stopniu ich realizacji.*

Komentarz Spółki: Spółka w ostatnich 5 latach nie publikowała prognoz finansowych. W przypadku podjęcia przez Zarząd decyzji o publikacji prognozy finansowej, Spółka zamieści ją na swojej stronie internetowej.

Spółka na swojej stronie internetowej www.odlewniepolskie.pl w zakładce relacje inwestorskie/raporty bieżące publikuje informacje dotyczące odstąpienia od stosowania zasad ładu korporacyjnego oraz w zakładce relacje inwestorskie/Dobre Praktyki publikuje informację na temat stanu stosowania rekomendacji i zasad szczegółowych ładu korporacyjnego DPSN2016.

4.3. Opis głównych cech stosowanych w przedsiębiorstwie emitenta systemów kontroli wewnętrznej i zarządzania ryzykiem w odniesieniu do procesu sporządzania sprawozdań finansowych

Spółka sporządza sprawozdania finansowe zgodnie z przepisami Ustawy o rachunkowości z 29.09.1994 r. (tekst jednolity Dz. U. z 2016 r. poz. 1047 z późniejszymi zmianami) oraz zgodnie z wymogami dotyczącymi emitentów papierów wartościowych w sposób zapewniający wyodrębnienie wszystkich informacji istotnych dla oceny sytuacji majątkowej i finansowej Spółki, jej wyniku finansowego, a także przepływu środków pieniężnych. Zasady ewidencji księgowej określone są w zakładowej polityce rachunkowości.

Proces przygotowywania danych finansowych na potrzeby sprawozdawczości jest zautomatyzowany i oparty na Księdze Głównej Spółki. Przygotowanie danych w systemach źródłowych i tworzenie Księgi Głównej podlega określonym sformalizowanym procedurom operacyjnym i akceptacyjnym opisanych w Instrukcji Obiegu Dokumentów, która obejmuje odpowiednie kontrole wewnętrzne.

Kontrola wewnętrzna jest jedną z funkcji bieżącego zarządzania Spółką i sprawowana jest przez Zarząd Spółki, dyrektorów wydzielonych jednostek organizacyjnych, Głównego Księgowego oraz Pełnomocnika Zarządu ds. Monitoringu i Kontroli Ekonomicznej.

Kontrola finansowo-księgowa polegająca na badaniu poszczególnych operacji gospodarczych pod kątem legalności, rzetelności, celowości, gospodarności i efektywności oraz sprawozdawczość finansowa umożliwia:

- wczesne i szybkie ujawnienie błędów i zagrożeń,
- przeciwdziałanie nieprawidłowościom oraz szkodom i stratom.

Powyzsza funkcja realizowana jest poprzez kontrolę wstępną, bieżącą i następną dokumentów księgowych, które księgowane są jako źródłowy materiał podlegający ewidencji księgowej. Dokumenty księgowe poddawane są kontroli w zakresie: ilościowo-jakościowym, formalnym i merytorycznym. Fachowa, wykwalifikowana i doświadczona kadra księgowa zapewnia rzetelność i wysoką jakość systemu rachunkowości. Dokumenty księgowe ewidencjonowane są chronologicznie i szczegółowo. Ujmują zdarzenia gospodarcze odzwierciedlając wszystkie operacje za pomocą zapisów na kontach księgowych umożliwiając prawidłowe sporządzenie raportów, bilansu, rachunku zysków i strat, sprawozdania z przepływu środków pieniężnych, stanów poszczególnych kont, w tym rozliczeń z dostawcami i odbiorcami, budżetem oraz innych niezbędnych danych księgowych w wymaganym zakresie.

Na podstawie dokumentów księgowych rachunkowość dostarcza kierownictwu Spółki informacje do celów zarządzania, analizy, kontroli i oceny wiarygodności danych. Przedmiotem kontroli wewnętrznej są najistotniejsze obszary Spółki, tj.: zasoby pieniężne i rzeczowe znajdujące się w dyspozycji Spółki, operacje pieniężne, operacje gospodarcze, a także działalność inwestycyjna. Zdaniem Zarządu funkcjonujący system kontroli zapewnia kompletność ujęcia operacji gospodarczych, poprawną kwalifikację dokumentów źródłowych, a także prawidłową wycenę zasobów na poszczególnych etapach rejestracji, a tym samym zapewnia prawidłowość sporządzania sprawozdań finansowych i pozwala Zarządowi prowadzić działalność Spółki w oparciu o zweryfikowane i kompletne informacje.

Sprawozdanie finansowe Spółki sporządzane jest przez Głównego Księgowego i podlegający mu Zespół Księgowości stanowiący wyodrębnioną organizacyjnie jednostkę działającą w Pionie Dyrektora Finansowego - Wiceprezesa Zarządu, podlegającego bezpośrednio Dyrektorowi Naczelnemu-Prezesowi Zarządu. Sporządzone sprawozdanie finansowe jest następnie przekazywane Zarządowi do celu weryfikacji.

Rada Nadzorcza i Komitet Audytu w okresach co najmniej kwartalnych otrzymuje informację o zyskach i stratach oraz pozycjach bilansowych i przepływach środków pieniężnych.

Roczne i półroczne sprawozdanie finansowe Spółki podlega także niezależnemu badaniu i odpowiednio przeglądowi przez biegłego rewidenta, a nadzór merytoryczny i organizacyjny nad przebiegiem przeglądu półrocznego i badania rocznego sprawozdania finansowego sprawuje Dyrektor Finansowy-Wiceprezes Zarządu.

Spółka zarządza ryzykiem w odniesieniu do procesu sporządzania sprawozdań finansowych również poprzez śledzenie na bieżąco zmian przepisów i regulacji zewnętrznych odnoszących się do wymogów sprawozdawczych i na bieżąco aktualizuje zasady rachunkowości, na podstawie których przygotowuje sprawozdania finansowe.

4.4. Kapitał zakładowy Spółki i akcje Spółki będące w posiadaniu osób zarządzających i nadzorujących

Kapitał zakładowy Spółki wynosi 30.996.181,50 zł i dzieli się na 20.664.121 szt. akcji zwykłych na okaziciela o wartości nominalnej 1,50 zł każda.

Z wszystkich wyemitowanych akcji przysługuje akcjonariuszom 20.664.121 głosów na walnym zgromadzeniu Spółki.

W dniu 08.06.2017 r. Spółka nabyła 1.000.000 akcji własnych w celu częściowej realizacji Programu Motywacyjnego i zgodnie z art. 364 §2 KSH Spółka nie może wykonywać prawa głosu z nabytych akcji własnych.

Na dzień przygotowania niniejszego sprawozdania z grona osób zarządzających i nadzorujących, akcje Spółki posiadali:

Tabela 30 Akcje Spółki będące w posiadaniu osób zarządzających i nadzorujących

Lp.	Osoby zarządzające i nadzorujące	Liczba posiadanych akcji [szt.]	Udział w kapitale na WZ	Liczba posiadanych głosów [szt.]	Udział w liczbie głosów na WZ
1.	Zbigniew Ronduda – Prezes Zarządu	450 000	2,1777%	450 000	2,1777%
2.	Leszek Walczyk – Wiceprezes Zarządu	948 578	4,5905%	948 578	4,5905%
3.	Ryszard Pisarski – Wiceprezes Zarządu	450 000	2,1777%	450 000	2,1777%
4.	Kazimierz Kwiecień – Przewodniczący Rady Nadzorczej	100	0,0005%	100	0,0005%
	Razem	1 848 678	8,9464%	1 848 678	8,9464%
	Ogółem liczba akcji i głosów Spółki	20 664 121	100,0000%	20 664 121	100,0000%

4.5. Akcjonariusze posiadający znaczne pakiety akcji

Na dzień przygotowania niniejszego sprawozdania, akcjonariusze posiadający bezpośrednio lub pośrednio przez podmioty zależne co najmniej 5% udziału w kapitale zakładowym, liczby głosów z nich wynikających i ich procentowego udziału w ogólnej liczbie głosów na walnym zgromadzeniu, akcje Spółki posiadali:

Tabela 31 Znaczący akcjonariusze

Lp.	Wyszczególnienie	Liczba posiadanych akcji [szt.]	Udział w kapitale na WZ	Liczba posiadanych głosów [szt.]	Udział w ogólnej liczbie głosów na WZ
1.	OP Invest Sp. z o.o.	5 765 246	27,8998%	5 765 246	27,8998%
2.	Adam Żyła	2 465 000	11,9289%	2 465 000	11,9289%
3.	PKO BP Bankowy Otwarty Fundusz Emerytalny	2 065 743	9,9968%	2 065 743	9,9968%
4.	Marcin Wąsiel	1 491 982	7,2202%	1 491 982	7,2202%
5.	Bank Handlowy w Warszawie S.A.	1 319 415	6,3851%	1 319 415	6,3851%
	Razem	13 107 386	63,4307%	13 107 386	63,4307%
	Ogółem liczba akcji i głosów Spółki	20 664 121	100,0000%	20 664 121	100,0000%

4.6. Posiadacze wszelkich papierów wartościowych, które dają specjalne uprawnienia kontrolne wraz z opisem tych uprawnień

Spółka nie emitowała papierów wartościowych, których posiadacze mieliby specjalne uprawnienia kontrolne.

4.7. Wskazanie wszelkich ograniczeń odnośnie do wykonywania prawa głosu

Akcjonariusze Spółki Akcyjnej ODLEWNIE POLSKIE nie są ograniczeni co do wykonywania prawa głosu z posiadanych akcji.

Statut Spółki, podstawowe regulacje wewnętrzne, informacje i dokumenty związane z walnymi zgromadzeniami oraz sprawozdania finansowe są dostępne w siedzibie Spółki, a także na stronie internetowej Spółki www.odlewniepolskie.pl w zakładce relacje inwestorskie.

4.8. Wskazanie wszelkich ograniczeń dotyczących przenoszenia prawa własności papierów wartościowych emitenta

W wyniku realizacji Transzy I Programu Motywacyjnego w posiadaniu Członków Zarządu i Wyższej Kadry znajduje się 324.000 akcji Spółki i 216.000 akcji w posiadaniu Kluczowych Pracowników Spółki. Akcje te są objęte ograniczeniem zbywania przez okres 3 lat w przypadku Członków Zarządu i Wyższej Kadry, a w przypadku Kluczowych Pracowników przez okres 2 lat. Okresy ograniczenia zbywalności akcji w łącznej liczbie 540.000 szt. liczone są od 17.05.2017 r.

Pozostali Akcjonariusze Spółki Akcyjnej ODLEWNIE POLSKIE nie są ograniczeni co do prawa przenoszenia własności akcji.

4.9. Umowy, w wyniku których mogą w przyszłości nastąpić zmiany w proporcjach posiadanych akcji przez dotychczasowych akcjonariuszy

Spółce nie są znane umowy, w wyniku których w przyszłości mogą nastąpić zmiany w proporcjach posiadanych akcji przez dotychczasowych akcjonariuszy.

4.10. System kontroli programów akcji pracowniczych

Nie dotyczy Spółki

4.11. Zasady zmiany Statutu Spółki

Zmiana statutu może nastąpić wyłącznie w drodze uchwały walnego zgromadzenia. Uchwała o zmianie statutu wymaga większości co najmniej trzech czwartych głosów zgodnie z art. 415 § 1 KSH, gdyż statut nie przewiduje surowszych wymagań oraz wpisu zmian do rejestru. W 2017 r. nie były dokonywane zmiany w Statucie Spółki.

4.12. Walne Zgromadzenie

Zasadnicze uprawnienia walnego zgromadzenia

Do kompetencji Walnego Zgromadzenia należy podejmowanie decyzji w zakresie organizacji i funkcjonowania Spółki, z zastrzeżeniem przypadków określonych w Kodeksie spółek handlowych i Statucie Spółki.

Sposób działania walnego zgromadzenia

Walne Zgromadzenie może być zwyczajne lub nadzwyczajne. Walne Zgromadzenie zwołuje:

- 1) Zarząd:
 - a) z własnej inicjatywy;
 - b) na pisemne żądanie Rady Nadzorczej;
 - c) na pisemne żądanie akcjonariusza lub akcjonariuszy reprezentujących co najmniej jedną dwudziestą kapitału zakładowego; żądanie takie może zostać złożone Zarządowi na piśmie lub w postaci elektronicznej, na następujący adres e-mailowy Spółki: odlewnie@odlewniepolskie.pl, przy zachowaniu wymogów określonych w Regulaminie Walnego Zgromadzenia
- 2) Rada Nadzorcza może zwołać Zwyczajne Walne Zgromadzenie w przypadku gdy Zarząd nie zwoła go w terminie określonym w KSH lub Statucie Spółki oraz Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie w przypadku gdy uzna za wskazane jego zwołanie,

- 3) Akcjonariusz lub akcjonariusze reprezentujący co najmniej połowę kapitału zakładowego lub co najmniej połowę ogółu głosów w Spółce mogą zwołać Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie. Akcjonariusz lub akcjonariusze wyznaczają Przewodniczącego tego Walnego Zgromadzenia. Zwołanie Walnego Zgromadzenia następuje poprzez przekazanie Zarządowi pisemnej informacji o zwołaniu Walnego Zgromadzenia zawierającej wszystkie elementy wymagane prawem dla zwołania Walnego Zgromadzenia oraz dokumentów szczegółowo określonych w Regulaminie Walnego Zgromadzenia

Walne Zgromadzenie zwoływane jest przez ogłoszenie zamieszczane na stronie internetowej Spółki oraz w sposób określony dla przekazywania informacji bieżących przez spółki publiczne.

Ogłoszenie, projekty uchwał proponowanych do podjęcia przez Walne Zgromadzenie wraz z uzasadnieniem oraz innymi materiałami, w tym również wymaganymi przez odpowiednie przepisy prawa są zamieszczane na stronie internetowej Spółki www.odlewniepolskie.pl w zakładce relacje inwestorskie/walne zgromadzenie, zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa, w szczególności KSH, umożliwiając akcjonariuszom zapoznanie się z nimi i dokonanie ich oceny.

Walne Zgromadzenie może podejmować uchwały jedynie w sprawach objętych porządkiem obrad, chyba że cały kapitał zakładowy jest reprezentowany na Walnym Zgromadzeniu, a nikt z obecnych nie zgłosił sprzeciwu dotyczącego powzięcia uchwały. Wniosek o zwołanie Nadzwyczajnego Walnego Zgromadzenia oraz wnioski o charakterze porządkowym mogą być uchwalone, mimo że nie były umieszczone w porządku obrad.

Uchwały zapadają bezwzględną większością głosów, jeżeli przepisy KSH lub postanowienia Statutu nie stanowią inaczej.

Większością trzech czwartych głosów Walne Zgromadzenie podejmuje uchwały w przedmiocie:

- dalszego istnienia Spółki,
 - zmiany Statutu Spółki, przy czym jeśli zwiększa świadczenia akcjonariuszy lub uszczupla prawa przyznane osobiście akcjonariuszowi wymaga zgody wszystkich akcjonariuszy, których dotyczy;
 - zgody na zbycie, obciążenie lub wydzierżawienie przedsiębiorstwa Spółki;
 - zmiany przedmiotu przedsiębiorstwa lub zakresu działalności Spółki;
 - zgody na zbycie lub obciążenie jakichkolwiek aktywów trwałych o jednostkowej wartości początkowej w księgach Spółki, bez uwzględnienia odpisów amortyzacyjnych i przy uwzględnieniu zwiększenia wartości początkowej aktywów w księgach Spółki, równej lub wyższej od 10.000.000 zł;
 - podziału, połączenia lub przekształcenia Spółki;
 - obniżenia, podwyższenia lub warunkowego podwyższenia kapitału zakładowego Spółki,
- przy czym przedmiotowe uchwały zostają podjęte, jeżeli za uchwałą głosował co najmniej jeden akcjonariusz, który w momencie głosowania posiada samodzielnie akcje reprezentujące co najmniej 15% kapitału zakładowego Spółki.

Walne Zgromadzenie może uchwalić istotną zmianę działalności Spółki bez wykupu akcji tych akcjonariuszy, którzy nie zgadzają się na taką zmianę, jeżeli uchwała będzie powzięta większością 2/3 głosów w obecności osób reprezentujących co najmniej połowę kapitału zakładowego, przy czym przedmiotowe uchwały zostają podjęte, jeżeli za uchwałą głosował co najmniej jeden akcjonariusz, który w momencie głosowania posiada samodzielnie akcje reprezentujące co najmniej 15% kapitału zakładowego Spółki.

Głosowanie jest jawne. Tajne głosowanie zarządza się przy wyborach oraz nad wnioskami o odwołanie członków organów Spółki lub likwidatorów, o pociągnięcie ich do odpowiedzialności, jak również w sprawach osobowych. Tajne głosowanie należy także zarządzić na wniosek choćby jednego z akcjonariuszy obecnych lub reprezentowanych na Walnym Zgromadzeniu.

Dopuszcza się możliwość udziału w Walnym Zgromadzeniu przy wykorzystaniu środków komunikacji elektronicznej, w tym możliwość transmisji obrad Walnego Zgromadzenia w czasie rzeczywistym, na warunkach szczegółowo określonych przez Zarząd. W przypadku podjęcia decyzji o umożliwieniu akcjonariuszom udziału w Walnym Zgromadzeniu Spółki przy wykorzystaniu środków komunikacji elektronicznej, Zarząd jest zobowiązany poinformować akcjonariuszy, przy wykorzystaniu strony internetowej Spółki, o zakresie w jakim ten udział będzie możliwy oraz o wymogach i ograniczeniach, które są niezbędne do identyfikacji akcjonariuszy uczestniczących w Walnym Zgromadzeniu w celu zapewnienia sprawności obrad oraz bezpieczeństwa komunikacji elektronicznej. Decyzję o udziale w

Walnym Zgromadzeniu przy wykorzystaniu środków komunikacji elektronicznej akcjonariusz podejmuje na własne ryzyko i nie może wysuwać roszczeń wobec Spółki z tytułu realizacji swoich praw, chyba że roszczenia te wynikają z niezachowania należytej staranności przez Spółkę w zakresie przygotowania i organizacji Walnego Zgromadzenia z wykorzystaniem środków komunikacji elektronicznej.

Szczegółowy opis działania Walnego Zgromadzenia zawarty jest w Regulaminie Walnego Zgromadzenia dostępnym na stronie internetowej www.odlewniepolskie.pl w zakładce relacje inwestorskie / walne zgromadzenie.

Prawa akcjonariuszy

Prawa akcjonariuszy i sposób ich wykonywania na walnym zgromadzeniu określone są w Kodeksie spółek handlowych, Statucie Spółki i Regulaminie Walnego Zgromadzenia.

Akcjonariusz lub akcjonariusze reprezentujący co najmniej jedną dwudziestą kapitału zakładowego mogą żądać umieszczenia określonych spraw w porządku obrad najbliższego Walnego Zgromadzenia. Żądanie powinno zostać zgłoszone Zarządowi nie później niż na dwadzieścia jeden dni przed wyznaczonym terminem Walnego Zgromadzenia, a jeżeli zostanie złożone po tym terminie, wówczas zostanie potraktowane jako wniosek o zwołanie Nadzwyczajnego Walnego Zgromadzenia. Żądanie powinno zawierać uzasadnienie lub projekt uchwały dotyczącej proponowanego punktu porządku obrad i może zostać złożone w postaci elektronicznej na następujący adres e-mailowy Spółki: odlewnie@odlewniepolskie.pl. Akcjonariusz lub akcjonariusze załączają do żądania składanego w postaci elektronicznej skany imiennego świadectwa depozytowego potwierdzającego fakt posiadania odpowiedniej liczby akcji Spółki oraz dokumentów potwierdzających tożsamość akcjonariusza lub uprawnienie osób reprezentujących akcjonariusza do działania w jego imieniu, szczegółowo określonych przez Regulamin Walnego Zgromadzenia.

Akcjonariusz lub akcjonariusze reprezentujący co najmniej jedną dwudziestą kapitału zakładowego mogą przed terminem Walnego Zgromadzenia zgłaszać Spółce na piśmie lub przy wykorzystaniu środków komunikacji elektronicznej projekty uchwał dotyczące spraw wprowadzonych do porządku obrad Walnego Zgromadzenia lub spraw, które mają zostać wprowadzone do porządku obrad. Spółka niezwłocznie ogłasza projekty uchwał na stronie internetowej.

Prawo uczestniczenia w Walnym Zgromadzeniu mają tylko osoby będące akcjonariuszami na 16 dni przed datą Walnego Zgromadzenia (dzień rejestracji uczestnictwa w Walnym Zgromadzeniu). Akcjonariusz uczestniczy w obradach Walnego Zgromadzenia i wykonuje prawo głosu osobiście lub przez pełnomocnika. Pełnomocnictwo do uczestniczenia w Walnym Zgromadzeniu i wykonywania prawa głosu powinno być udzielone na piśmie lub w postaci elektronicznej.

Walne Zgromadzenia w 2017 r.

W 2017 r. odbyło się tylko Zwyczajne Walne Zgromadzenie zwołane na 4.05.2017 r. z porządkiem obrad:

- rozpatrzenie i zatwierdzenie sprawozdania finansowego oraz sprawozdania Zarządu z działalności Spółki za rok obrotowy 2016,
- podjęcie uchwały w sprawie podziału zysku za 2016 r,
- udzielenie absolutorium członkom Zarządu i Rady Nadzorczej,
- określenie wysokości kryterium finansowego dla roku obrotowego 2017 na potrzeby realizacji Programu motywacyjnego dla kadry zarządzającej i kierowniczej Spółki,
- zmiana Uchwały Nr 25/2016 Zwyczajnego Walnego Zgromadzenia Spółki z 27.04.2016 r. w sprawie przyjęcia zasad programu motywacyjnego dla kadry zarządzającej i kierowniczej Spółki,
- upoważnienie Zarządu do nabywania przez Spółkę akcji własnych,
- zmiana Uchwały Nr 27/2016 Zwyczajnego Walnego Zgromadzenia Spółki z 27.04.2016 r. w sprawie emisji warrantów subskrypcyjnych serii A z wyłączeniem prawa poboru,
- zmiana Uchwały Nr 28/2016 Zwyczajnego Walnego Zgromadzenia Spółki z 27.04.2016 r. w sprawie warunkowego podwyższenia kapitału zakładowego w drodze emisji akcji serii H z wyłączeniem prawa poboru i zmiany w Statucie Spółki.

Treść uchwał Zwyczajnego Walnego Zgromadzenia została opublikowana raportami bieżącymi i jest dostępna na stronie internetowej Spółki w zakładce relacje inwestorskie / raporty bieżące.

4.13. Rada Nadzorcza i Komitet Audytu

Zasady powoływania i odwoływania Członków Rady Nadzorczej

Zgodnie ze Statutem Spółki, Rada Nadzorcza składa się z pięciu członków.

Członkowie Rady Nadzorczej są powoływani i odwoływani przez Walne Zgromadzenie zwykłą większością głosów, przy czym uchwała o powołaniu lub odwołaniu członka Rady Nadzorczej zostaje podjęta, jeżeli za uchwałą głosował co najmniej jeden akcjonariusz, który w momencie głosowania posiadał samodzielnie akcje reprezentujące co najmniej 15% kapitału zakładowego Spółki.

Odwołanie Członka Rady Nadzorczej następuje tylko z ważnych powodów, o których jest mowa w Statucie Spółki.

Rada Nadzorcza jest powoływana na wspólną trzyletnią kadencję. Mandaty członków Rady Nadzorczej wygasają najpóźniej z dniem odbycia Walnego Zgromadzenia zatwierdzającego sprawozdanie za ostatni pełny rok obrotowy pełnienia funkcji.

Zgodnie z Regulaminem Rady Nadzorczej przed upływem kadencji mandaty członków Rady Nadzorczej wygasają:

- w razie rezygnacji członka Rady Nadzorczej z pełnionej funkcji, z dniem powiadomienia Rady Nadzorczej o rezygnacji,
- w razie odwołania członka Rady Nadzorczej przez Walne Zgromadzenie, z dniem podjęcia stosownej uchwały,
- w przypadku śmierci członka Rady Nadzorczej.

Co najmniej dwóch członków Rady Nadzorczej powinno spełniać kryteria niezależności określone w art. 129 ust. 3 Ustawy o biegłych rewidentach, firmach audytorskich oraz o nadzorze publicznym z 11.05.2017 r. (Dz. U. z 2017 r. poz. 1089).

Rada Nadzorcza wybiera ze swego grona Przewodniczącego, Wiceprzewodniczącego oraz Sekretarza Rady Nadzorczej.

Szczegółowy opis powoływania i odwoływania członków Rady Nadzorczej zawarty jest w Statucie Spółki.

Opis działania Rady Nadzorczej

Rada Nadzorcza sprawuje stały nadzór nad działalnością Spółki we wszystkich dziedzinach jej działalności, a w szczególności dokonuje oceny sprawozdań finansowych, sprawozdania Zarządu i wniosków Zarządu co do podziału zysku lub pokrycia straty za ubiegły rok obrotowy oraz składa Walnemu Zgromadzeniu coroczne pisemne sprawozdanie z wyników tej oceny.

Oprócz innych spraw przewidzianych w przepisach prawa lub w Statucie, do kompetencji Rady Nadzorczej należy:

- 1) badanie i zatwierdzanie strategicznych planów rozwoju Spółki, rocznych planów działalności, operacyjnych i finansowych oraz budżetów Spółki oraz planów inwestycji Spółki, jeżeli przekraczają one czynności zwykłego zarządu sprawami Spółki, oraz wszelkich istotnych zmian do nich, oraz żądanie od Zarządu szczegółowych sprawozdań z ich wykonania;
- 2) powoływanie i odwoływanie (w przypadkach określonych w § 15 ust. 4 Statutu) wszystkich lub poszczególnych Członków Zarządu, w tym Prezesa Zarządu;
- 3) ustalanie liczby Członków Zarządu na kolejną kadencję;
- 4) zawieszanie, z ważnych powodów (w przypadkach określonych w § 15 ust. 4 Statutu), w czynnościach poszczególnych lub wszystkich Członków Zarządu, w tym Prezesa Zarządu oraz delegowanie Członków Rady Nadzorczej do czasowego wykonywania czynności Członków Zarządu, w tym Prezesa Zarządu niemogących sprawować swoich czynności;
- 5) ustalanie zasad wynagradzania Członków Zarządu zatrudnionych na podstawie umowy o pracę lub innej umowy;

- 6) wybór biegłego rewidenta do przeprowadzenia badania sprawozdań finansowych;
- 7) zatwierdzanie przedstawionych przez Zarząd projektów regulaminu pracy Zarządu i innych regulaminów organizacyjnych;
- 8) zatwierdzanie przyjętej przez Komitet Audytu polityki wyboru firmy audytorskiej do przeprowadzania badania Spółki, polityki świadczenia usług przez firmę audytorską przeprowadzającą badanie oraz procedury wyboru firmy audytorskiej;
- 9) udzielanie Zarządowi zgody na czynności, do których wymagana jest zgoda Rady Nadzorczej, określone w § 17 ust. 2 Statutu Spółki;
- 10) udzielanie zgody Członkom Zarządu na zasiadanie w zarządach lub radach nadzorczych innych spółek;
- 11) Rada Nadzorcza może podejmować uchwały również w innych ważnych sprawach, niewymienionych w pkt 1-10 powyżej,

Rada Nadzorcza działając na podstawie art. 128 ust. 1 Ustawy o biegłych rewidentach, firmach audytorskich oraz o nadzorze publicznym z 11.05.2017 r. (Dz. U. z 2017 r. poz. 1089) spośród swego grona powołuje Komitet Audytu oraz uchwała jego Regulamin określający skład, zadania i sposób funkcjonowania Komitetu Audytu.

Rada Nadzorcza wykonuje swoje obowiązki kolegiально, może jednak delegować swoich członków do samodzielnego pełnienia określonych czynności nadzorczych.

Szczegółowy opis działania Rady Nadzorczej dotyczący zwoływania posiedzeń Rady, uczestnictwa członków Rady w posiedzeniach oraz trybu podejmowania uchwał zawarty jest w Statucie Spółki dostępnym na stronie internetowej Spółki www.odlewniepolskie.pl w zakładce relacje inwestorskie/dokumenty korporacyjne oraz Regulaminie Rady Nadzorczej dostępnym w zakładce relacje inwestorskie /Rada Nadzorcza.

Skład osobowy Rady Nadzorczej i zmiany dokonane w 2017 r.

W 2017 r. nie były dokonywane zmiany w składzie Rady Nadzorczej. Rada Nadzorcza działała w składzie powołanym przez Zwyczajne Walne Zgromadzenie Spółki w dniu 27.04.2016 r.

Kazimierz Kwiecień, Przewodniczący Rady
Roman Wrona, Wiceprzewodniczący Rady
Adam Stawowy, Sekretarz Rady
Joanna Łączyńska-Suchodolska, Członek Rady
Ewa Majkowska, Członek Rady

Kadencja Rady Nadzorczej rozpoczęła się 28.04.2016 r. a kończy 27.04.2019 r.

Informacja o udziale kobiet i mężczyzn w Radzie Nadzorczej w latach 2016-2017

Stan na dzień	Liczba kobiet	Liczba mężczyzn
31.12.2016 r.	2	3
31.12.2017 r.	2	3

4.13.1. Komitet Audytu

Skład Komitetu Audytu

Do 12.10.2017 r. zadania Komitetu Audytu wykonywała Rada Nadzorcza, które powierzyło jej Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie Spółki w dniu 3.09.2010 r. na podstawie art. 86 ust. 1 i 3 Ustawy z dnia 7.05.2009 r. o biegłych rewidentach i ich samorządzie, podmiotach uprawnionych do badania sprawozdań finansowych oraz o nadzorze publicznym (Dz. U. z 2016 r. poz. 1000 i 1948).

Mając na uwadze nowe wytyczne dotyczące powoływania i składu Komitetu Audytu wprowadzone Ustawą o biegłych rewidentach, firmach audytorskich oraz nadzorze publicznym z 11.05.2017 r. (Dz. U. z 2017 r. poz. 1089), która weszła w życie 21.06.2017 r., Rada Nadzorcza działając na podstawie art. 128 ust. 1 tej Ustawy, w dniu 12.10.2017 r. powołała Komitet Audytu.

Do składu Komitetu Audytu powołane zostały spośród członków Rady Nadzorczej na okres jej kadencji rozpoczętej 28.04.2016 r. i kończącej się 27.04.2019 r., następujące osoby:

- Pani Ewa Majkowska – Przewodnicząca Komitetu Audytu,
- Pan Kazimierz Kwiecień – Wiceprzewodniczący Komitetu Audytu,
- Pan Adam Stawowy – Sekretarz Komitetu Audytu.

Pani Ewa Majkowska, jest członkiem niezależnym od Spółki, tj. spełnia kryteria określone w art. 129 ust. 3 Ustawy o Biegłych. Dodatkowo, Pani Ewa Majkowska posiada wiedzę i umiejętności w zakresie rachunkowości lub badania sprawozdań finansowych.

Pan Adam Stawowy, jest członkiem niezależnym od Spółki, tj. spełnia kryteria określone w art. 129 ust. 3 Ustawy o Biegłych. Dodatkowo, Pan Adam Stawowy posiada wiedzę i umiejętności z zakresu branży, w której działa Spółka.

Pan Kazimierz Kwiecień posiada wiedzę i umiejętności z zakresu branży, w której działa Spółka

Opis działania Komitetu Audytu

Kompetencje, organizacja i zasady działania Komitetu Audytu regulowane są postanowieniami Ustawy o biegłych rewidentach, firmach audytorskich oraz nadzorze publicznym (Dz. U. z 2017 r. poz. 1089), Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady nr 537/2014 z 16.04.2014 r. w sprawie szczegółowych wymogów dotyczących ustawowych badań sprawozdań finansowych jednostek interesu publicznego, Regulaminu Rady Nadzorczej i Regulaminu Komitetu Audytu uchwalonego 12.10.2017 r. przez Radę Nadzorczą.

Członkowie Komitetu Audytu wykonują swoje prawa i obowiązki osobiście.

Uchwały Komitetu Audytu zapadają bezwzględną większością głosów członków Komitetu Audytu obecnych na posiedzeniu. W razie równości głosów decyduje głos Przewodniczącego Komitetu Audytu

Szczegółowy opis działania Komitetu Audytu w zakresie jego zadań, zasad funkcjonowania, obowiązków członków Komitetu Audytu oraz organizacji pracy zawarty jest w Regulaminie Komitetu Audytu dostępnym na stronie internetowej www.odlewniepolskie.pl w zakładce relacje inwestorskie / komitet audytu.

W dniu 12.10.2017 r. Komitet Audytu działając na podstawie § 3 ust. 1 pkt. 5), 6) i 7) Regulaminu Komitetu Audytu Spółki oraz na podstawie art. 130 ust. 1 pkt 5-7 Ustawy o biegłych rewidentach, firmach audytorskich oraz nadzorze publicznym z 11.05.2017 r. przyjął następujące dokumenty:

- Politykę wyboru firmy audytorskiej do przeprowadzania badania Spółki,
- Politykę świadczenia przez firmę audytorską przeprowadzającą badanie, przez podmioty powiązane z tą firmą audytorską oraz przez członka sieci firmy audytorskiej dozwolonych usług niebędących badaniem Spółki,
- Procedurę wyboru firmy audytorskiej przez Spółkę.

Powyzsze dokumenty zostały zatwierdzone przez Radę Nadzorczą.

4.14. Zarząd

Zasady powoływania i odwoływania Członków Zarządu oraz prawo do podjęcia decyzji o emisji i wykupie akcji

Zgodnie ze Statutem Spółki, Zarząd Spółki składa się z jednego lub większej liczby członków, lecz nie więcej niż czterech członków. W tych granicach liczbę członków Zarządu ustala Rada Nadzorcza. Zarząd wieloosobowy stanowią Prezes i pozostali członkowie Zarządu, w tym Wiceprezesi Zarządu.

Członków Zarządu, w tym Prezesa Zarządu powołuje Rada Nadzorcza są na okres wspólnej trzyletniej kadencji. Mandaty Członków Zarządu wygasają po upływie kadencji z dniem odbycia Walnego Zgromadzenia zatwierdzającego sprawozdanie za pełny rok obrotowy pełnienia funkcji Członka Zarządu.

Odwołanie Członka Zarządu, w tym Prezesa Zarządu, następuje tylko i wyłącznie z ważnych powodów określonych w § 15 ust. 4 Statutu Spółki oraz pod warunkiem, że okoliczności faktycznie stanowiące ważne powody odwołania z funkcji zaistniały nie wcześniej niż 12 miesięcy przed datą ostatniego powołania danej osoby na stanowisko Członka Zarządu, w tym Prezesa Zarządu.

W przypadku gdy zaistniały ważne powody odwołania Członka Zarządu, o których mowa w §15 ust. 4 Statutu, a:

- Rada Nadzorcza nie podjęła uchwały o odwołaniu Członka Zarządu w terminie miesiąca od chwili powzięcia wiadomości o wystąpieniu tychże ważnych powodów lub
- w czasie biegu wyżej wymienionego terminu miesięcznego – w trakcie głosowania przez Radę Nadzorczą nad uchwałą za odwołaniem Członka Zarządu – swój głos za podjęciem uchwały oddało co najmniej dwóch Członków Rady Nadzorczej,

akcjonariusz reprezentujący samodzielnie co najmniej 10% kapitału zakładowego Spółki ma prawo zwołania Walnego Zgromadzenia, wyznaczając przewodniczącego tego zgromadzenia, z porządkiem obrad mającym za swój przedmiot odwołanie właściwego Członka Zarządu, w tym Prezesa Zarządu, z ważnych powodów. Prawo to wygasa z upływem trzech miesięcy od chwili powzięcia wiadomości o wystąpieniu ważnych powodów odwołania członka zarządu przez choćby jednego akcjonariusza należącego do grupy akcjonariuszy mających zamiar zwołać Walne Zgromadzenie.

Uchwała Walnego Zgromadzenia zapada zwykłą większością głosów i zastępuje uchwałę Rady Nadzorczej w przedmiocie odwołania Członka Zarządu.

Podjęcie decyzji o emisji lub wykupie akcji należy do kompetencji Walnego Zgromadzenia.

Opis działania Zarządu

Kompetencje, organizacja i zasady działania Zarządu są regulowane postanowieniami KSH, Statutu Spółki, Regulaminu Zarządu oraz Dobrych Praktyk Spółek Notowanych na GPW 2016, które zostały przyjęte do stosowania przez Spółkę.

Według Statutu i Regulaminu Zarządu, Zarząd prowadzi sprawy Spółki niezastrzeżone przez ustawę, Statut lub uchwały Walnego Zgromadzenia do kompetencji innych organów Spółki.

Zarząd reprezentuje Spółkę we wszystkich czynnościach sądowych i pozasądowych Spółki.

Jeżeli Zarząd jest wieloosobowy, do składania oświadczeń w imieniu Spółki upoważniony jest Prezes Zarządu samodzielnie albo dwóch Członków Zarządu łącznie albo Członek Zarządu łącznie z Prokurentem. Wszyscy jego członkowie są obowiązani i uprawnieni do wspólnego prowadzenia spraw Spółki.

Na mocy Regulaminu Zarządu do spraw wymagających uchwał Zarządu należą:

- wszystkie sprawy, w zakresie których decyzje podlegają zatwierdzeniu przez Radę Nadzorczą lub Walne Zgromadzenie,
- przyjmowanie na każdy rok obrotowy Planu Działalności Spółki i uzyskanie jego zatwierdzenia przez Radę Nadzorczą najpóźniej do końca poprzedniego roku obrotowego,
- przyjmowanie strategicznych Planów Rozwoju Spółki,
- zmiany organizacyjne przedsiębiorstwa Spółki,
- decyzje w sprawie nieodpłatnego przekazania składników majątkowych Spółki o wartości jednostkowej przekraczającej 3 500 zł,
- inne istotne dla interesów Spółki decyzje przekraczające zwykłe czynności Zarządu.

Zgodnie ze Statutem, Zarząd jest obowiązany uzyskać zgodę Rady Nadzorczej na dokonanie następujących czynności:

1. poddanie pod głosowanie Walnego Zgromadzenia jakiegokolwiek uchwały dotyczącej zbycia lub nabycia przedsiębiorstwa,

2. zakładanie przez Spółkę oddziałów oraz spółek, likwidacja oddziałów oraz spółek, nabycie, objęcie i zbycie akcji lub udziałów w spółkach,
3. nabycie, zbycie, wydzierżawienie, zamianę lub obciążenie nieruchomości lub udziału w nieruchomości, a w przypadku określonym w art. 394 § 2 KSH, poddanie pod głosowanie Walnego Zgromadzenia jakiejkolwiek uchwały dotyczącej nabycia mienia od spółki dominującej albo spółki lub spółdzielni zależnej,
4. nabycie, zbycie, wydzierżawienie, zamianę lub inne rozporządzenie, bądź obciążenie innego mienia Spółki, którego wartość rynkowa przewyższa 2.000.000 złotych, a w przypadku określonym w art. 394 § 2 KSH, poddanie pod głosowanie Walnego Zgromadzenia jakiejkolwiek uchwały dotyczącej nabycia mienia od spółki dominującej albo spółki lub spółdzielni zależnej,
5. dokonywanie wydatków przekraczających kwotę 2.000.000 złotych, z wyjątkiem wydatków wyszczególnionych w zatwierdzonym rocznym budżecie Spółki lub wydatków ponoszonych w toku zwykłej działalności Spółki, niezbędnych w zakresie: produkcji odlewów żeliwnych i innych odlewów w asortymentach typowych dla produkcji Spółki; sprzedaży hurtowej lub detalicznej tych odlewów lub powstających z nich produktów; nabywania surowców, materiałów lub nośników energii.
6. zawarcie przez Spółkę umowy spółki cywilnej, jawnej lub komandytowej, umowy o udziale w zyskach lub przychodach osoby prawnej lub ułomnej osoby prawnej bądź jakiejkolwiek innej podobnej umowy, na podstawie której przychody Spółki lub jej zyski są lub mogą być dzielone z innymi osobami lub jednostkami, a w przypadku umów, o których mowa w art. 7 KSH poddanie pod głosowanie Walnego Zgromadzenia jakiejkolwiek uchwały dotyczącej zawarcia takiej umowy,
7. zaciągnięcie kredytu, zaciągnięcie pożyczki przez Spółkę oraz ustanowienie związanych z nimi zabezpieczeń, jeżeli kwota główna takiej pożyczki lub kredytu przekracza 2.000.000 złotych,
8. udzielenie przez Spółkę pożyczki jeżeli kwota główna takiej pożyczki przekracza 2.000.000 złotych,
9. udział Spółki w czynnościach prawnych, których drugą stroną jest podmiot powiązany ze Spółką (bezpośrednio lub pośrednio) lub akcjonariusz Spółki, oprócz drobnych akcjonariuszy, których udział w kapitale zakładowym Spółki nie przekracza 5%,
10. powołanie prokurenta i ustalenie wysokości wynagrodzenia dla prokurentów,
11. udzielanie przez Spółkę poręczeń, gwarancji i wszelkich obciążeń rzeczowych majątku Spółki, w każdym przypadku, gdy kwota poręczenia, gwarancji i innego obciążenia rzeczowego majątku Spółki przekroczyłaby lub przekracza 2.000.000 złotych, chyba że takie poręczenie, gwarancja albo obciążenie: (i) było przewidziane w zatwierdzonym rocznym budżecie Spółki lub (ii) dokonywane jest w toku zwykłej działalności Spółki i niezbędne w zakresie: produkcji odlewów żeliwnych i innych odlewów w asortymentach typowych dla produkcji Spółki; sprzedaży hurtowej lub detalicznej tych odlewów lub powstających z nich produktów; nabywania surowców, materiałów lub nośników energii,
12. ustanowienie zastawu lub innego obciążenia na akcjach Spółki,
13. sponsorowanie jakichkolwiek przedsięwzięć pod tytułem darmym lub dokonywanie darowizn w kwocie przewyższającej łącznie w roku obrotowym 150 tysięcy złotych,
14. nabycie akcji własnych przez Spółkę, a w przypadkach określonych w art. 362 § 1 pkt. 2 i 8 KSH poddanie pod głosowanie Walnego Zgromadzenia jakiejkolwiek uchwały dotyczącej nabycia akcji własnych przez Spółkę,
15. poddanie pod głosowanie Walnego Zgromadzenia jakiejkolwiek uchwały dotyczącej umorzenia akcji Spółki,
16. dokonanie istotnej zmiany w zasadach rachunkowości stosowanych przez Spółkę,
17. nabywanie i zbywanie spółdzielczego własnościowego prawa do lokalu,
18. emisja dłużnych papierów wartościowych, z zastrzeżeniem punktu poniższego,
19. poddanie pod głosowanie Walnego Zgromadzenia kwestii emisji obligacji zamiennych lub z prawem pierwszeństwa i emisji warrantów subskrypcyjnych, o których mowa w art. 453 § 2 KSH,
20. uzyskanie zgody Rady Nadzorczej na zasiadanie w zarządach lub radach nadzorczych innych spółek.

Szczegółowy opis działania Zarządu dotyczący zwoływania posiedzeń Zarządu, uczestnictwa członków Zarządu w posiedzeniach oraz trybu podejmowania uchwał zawarty jest w Regulaminie Zarządu, ustalonym przez Zarząd i zatwierdzonym przez Radę Nadzorczą. Regulamin Zarządu dostępny jest na stronie internetowej Spółki www.odlewniepolskie.pl w zakładce relacje inwestorskie/ zarząd.

Skład osobowy Zarządu i zmiany dokonane w 2017 r.

W 2017 r. nie były dokonywane zmiany w składzie Zarządu. Zarząd Spółki działał w składzie powołanym przez Radę Nadzorczą w dniu 31.03.2016 r.

Zbigniew Ronduda, Prezes Zarządu
Ryszard Pisarski, Wiceprezes Zarządu
Leszek Walczyk, Wiceprezes Zarządu

Kadencja Zarządu rozpoczęła się 28.04.2016 r. tj. w następnym dniu po dniu odbycia walnego zgromadzenia zatwierdzającego sprawozdanie finansowe Spółki za 2015 r. a kończy się 27.04.2019 r.

Informacja o udziale kobiet i mężczyzn w Zarządzie w latach 2016-2017

Stan na dzień	Liczba kobiet	Liczba mężczyzn
31.12.2016 r.	0	3
31.12.2017 r.	0	3

4.15. Umowy zawarte między Spółką a osobami zarządzającymi

Umowy o pracę z 12.01.2009 r. zawarte z każdym Członkiem Zarządu, zgodnie z którymi z tytułu rozwiązania umowy o pracę w wyniku wypowiedzenia umowy przez Pracodawcę:

- Prezesowi Zarządu p. Zbigniewowi Rondudzie przysługuje wypłata jednorazowej kwoty w wysokości 24 zasadniczych wynagrodzeń miesięcznych,
- Wiceprezesowi Zarządu p. Leszkowi Walczykowi przysługuje wypłata jednorazowej kwoty w wysokości 18 zasadniczych wynagrodzeń miesięcznych,
- Wiceprezesowi Zarządu p. Ryszardowi Pisarskiemu przysługuje wypłata jednorazowej kwoty w wysokości 18 zasadniczych wynagrodzeń miesięcznych.

Umowy o zakazie konkurencji z 12.01.2009 r. zawarte z każdym Członkiem Zarządu, zgodnie z którymi Członek Zarządu nie może bez zgody Spółki podjąć w okresie 12 miesięcy po ustaniu zatrudnienia jakiegokolwiek działalności dla podmiotów prowadzących wobec Spółki działalność konkurencyjną.

W związku z powyższym zakazem Członkowi Zarządu przysługuje odszkodowanie w kwocie stanowiącej równowartość 100% wynagrodzenia pracownika otrzymanego w ciągu 12 miesięcy poprzedzających datę rozwiązania umowy o pracę.

W przypadku naruszenia przez Członka Zarządu zakazu konkurencji, zobowiązany on będzie do zapłaty na rzecz Spółki kary umownej w wysokości 50 proc. odszkodowania przysługującego mu w związku z zakazem konkurencji.

Umowy uczestnictwa w Programie Motywacyjnym zawarte 6.06.2016 r. z każdym z Członków Zarządu, zmienione aneksami z 10.05.2017 r., zgodnie z którymi każdemu z Członków Zarządu przyznanych zostało łącznie po 382.000 Opcji, z podziałem na: 100.000 Opcji w ramach Transzy I, 96.000 Opcji w ramach Transzy II, 96.000 Opcji w ramach Transzy III i 90.000 Opcji w ramach Transzy IV. Program obejmuje cztery kolejne lata obrotowe Spółki, tj. 2016, 2017, 2018 i 2019, a opcje z każdej transzy będą przydzielane po zakończeniu danego roku obrotowego.

Każda Opcja daje warunkowe prawo do objęcia nieodpłatnie jednego Warrantu Subskrypcyjnego dającego prawo do objęcia jednej Akcji Serii H po cenie emisyjnej lub do nabycia od Spółki jednej Akcji Własnej po cenie nabycia równej 50% wartości nominalnej akcji w chwili nabycia. Opcje są niezbywalne, za wyjątkiem zbycia Opcji za zgodą Rady Nadzorczej na zasadach określonych w Regulaminie Programu Motywacyjnego.

W celu objęcia Akcji Serii H lub nabycia Akcji Własnych, każdy z Członków Zarządu będzie zobowiązany zapłacić odpowiednio cenę emisyjną lub cenę nabycia.

Jednocześnie każdy z Członków Zarządu zobowiązał się, że nie obciąży, nie zastawi, nie zbędzie ani nie przeniesie w jakikolwiek sposób na jakiegokolwiek osoby trzecie wszystkich albo części akcji Spółki nabytych w wykonaniu Opcji przez trzy lata, począwszy od dnia nabycia akcji, a w przypadku naruszenia tych zobowiązań do zapłaty na rzecz Spółki kary umownej stanowiącej iloczyn liczby akcji dotkniętych naruszeniem zobowiązania oraz dwukrotności wartości rynkowej akcji Spółki z dnia naruszenia, ustalonej według kursu zamknięcia akcji.

W 2017 r. została zrealizowana Transza I Programu Motywacyjnego.

4.16. Raport na temat polityki wynagrodzeń

W Spółce Uchwałą Zarządu Nr 4/2016 z dnia 8.01.2016 r. została wprowadzona polityka wynagrodzeń. Głównym zadaniem polityki wynagrodzeń jest realizacja strategii rozwoju Spółki w zakresie stałego realnego wzrostu płacy w połączeniu z systemem motywacyjnym i realizacją długoterminowych celów finansowych i pozafinansowych. Zasady ujęte w polityce wynagrodzeń stosowane są do członków organów statutowych Spółki oraz do wszystkich pracowników.

Wysokość i warunki wynagrodzeń Członków organów Spółki i jej pracowników regulowana jest przez:

- Uchwały Walnego Zgromadzenia w odniesieniu do Członków Rady Nadzorczej,
- Uchwały Rady Nadzorczej w odniesieniu do Członków Zarządu,
- Zakładowy Układ Zbiorowy Pracy i Uchwały Zarządu w odniesieniu do pracowników Spółki.

4.16.1. Wynagrodzenie Rady Nadzorczej

Zgodnie z § 26 ust. 3 Statutu Spółki wynagrodzenie Rady określa uchwała Walnego Zgromadzenia. W 2017 r. wynagrodzenie Rady wypłacane było w oparciu o Uchwałę Zwyczajnego Walnego Zgromadzenia Nr 23/2016 z dnia 27.04.2016 r. Członkom Rady Nadzorczej zgodnie z § 26 ust. 4 Statutu Spółki przysługuje również zwrot kosztów związanych z udziałem w pracach Rady.

Tabela 32 Wynagrodzenia Członków Rady Nadzorczej w 2017 r.

Lp.	Imię i nazwisko	Funkcja	Wynagrodzenie Członka Rady Nadzorczej	Zwrot kosztów dojazdu	Zwrot składek emerytalno- rentowych	Razem
			zł	zł	zł	zł
1	Kazimierz Kwiecień	Przewodniczący Rady Nadzorczej	48 000,00	-	0,25	48 000,25
2	Roman Wrona	Wiceprzewodniczący Rady Nadzorczej	42 000,00	1 755,18	-	43 755,18
3	Adam Stawowy	Sekretarz Rady Nadzorczej	42 000,00	1 755,18	-	43 755,18
4	Joanna Łączyńska-Suchodolska	Członek Rady Nadzorczej	42 000,00	-	1 180,53	43 180,53
5	Ewa Majkowska	Członek Rady Nadzorczej	42 000,00	-	-	42 000,00

Tabela 33 Wynagrodzenia Członków Rady Nadzorczej w 2016 r.

Lp.	Imię i nazwisko	Funkcja	Wynagrodzenie Członka Rady Nadzorczej	Zwrot kosztów dojazdu	Zwrot składek emerytalno- rentowych	Razem
			zł	zł	zł	zł
1	Kazimierz Kwiecień	Przewodniczący Rady Nadzorczej	44 000,00	-	-	44 000,00
2	Roman Wrona	Wiceprzewodniczący Rady Nadzorczej	40 000,00	1 755,18	788,20	42 543,38
3	Adam Stawowy	Sekretarz Rady Nadzorczej	40 000,00	1 755,18	562,47	42 317,65
4	Joanna Łączyńska-Suchodolska	Członek Rady Nadzorczej	42 000,00	-	-	42 000,00
5	Ewa Majkowska	Członek Rady Nadzorczej	40 000,00	-	-	40 000,00

4.16.2. Wynagrodzenie Zarządu

Zasady wynagradzania Zarządu ustala Rada Nadzorcza zgodnie z § 22 ust. 2 pkt. 5) Statutu Spółki. W 2017 r. wynagrodzenia Członków Zarządu wypłacane były w oparciu o uchwały Rady Nadzorczej:

- Uchwałę Nr 17/2015 z dnia 03.12.2015 r. określającą zasady miesięcznego wynagradzania Członków Zarządu zatrudnionych na podstawie umowy o pracę,
- Uchwałę Nr 18/2015 z dnia 03.12.2015 r. określającą zasady rocznego wynagradzania Członków Zarządu z tytułu pełnienia funkcji Członka Zarządu, zależnego od osiągniętego zysku brutto w roku obrotowym.

Tabela 34 Wynagrodzenie wypłacone i należne Członków Zarządu w 2017 r.

Lp.	Imię i nazwisko	Funkcja	Wynagrodzenie z tytułu umowy o pracę	Wynagrodzenie wypłacone i należne z tytułu pełnienia funkcji w Zarządzie	Razem wynagrodzenie wypłacone i należne
			zł	zł	zł
1	Zbigniew Ronduda	Prezes Zarządu – Dyrektor Naczelny	693 600,00	566 745,02	1 260 345,02
2	Leszek Walczyk	Wiceprezes Zarządu – Dyrektor Finansowy	540 000,00	425 058,77	965 058,77
3	Ryszard Pisarski	Wiceprezes Zarządu – Dyrektor Produkcji	540 000,00	425 058,77	965 058,77

Tabela 35 Wynagrodzenie wypłacone i należne Członków Zarządu w 2016 r.

Lp.	Imię i nazwisko	Funkcja	Wynagrodzenie z tytułu umowy o pracę	Wynagrodzenie wypłacone i należne z tytułu pełnienia funkcji w Zarządzie	Razem wynagrodzenie wypłacone i należne
			zł	zł	zł
1	Zbigniew Ronduda	Prezes Zarządu – Dyrektor Naczelny	693 600,00	854 003,56	1 547 603,56
2	Leszek Walczyk	Wiceprezes Zarządu – Dyrektor Finansowy	540 000,00	640 502,72	1 180 502,72
3	Ryszard Pisarski	Wiceprezes Zarządu – Dyrektor Produkcji	540 000,00	640 502,72	1 180 502,72

Świadczenia pozapłatowe Członków Zarządu

Członkowie Zarządu objęci są Polisa ubezpieczeniową AVIVA Nr 17113 w miesięcznych wysokościach:

- Zbigniew Ronduda 5 474,14 zł
- Leszek Walczyk 5 386,19 zł
- Ryszard Pisarski 5 439,92 zł,

a nadto Prezes Zarządu Polisa AVIVA w wysokości 856,51 zł miesięcznie.

Członkom Zarządu przysługuje prawo do wykorzystywania samochodu służbowego do celów prywatnych oraz prawo do średniomiesięcznego zryczałtowanego limitu jazd prywatnych samochodem służbowym w wysokości 800 km miesięcznie tj. 9600 km na rok kalendarzowy.

Tabela 36 Świadczenia pozapłatowe Członków Zarządu w 2017 r.

Lp.	Imię i nazwisko	Funkcja	Polisy ubezpieczeniowe	Świadczenia rzeczowe	Inne świadczenia pieniężne związane ze stosunkiem pracy	Razem
			zł	zł	zł	zł
1	Zbigniew Ronduda	Prezes Zarządu – Dyrektor Naczelny	75 993,49	8 760,64	10 384,73	95 138,86
2	Leszek Walczyk	Wiceprezes Zarządu – Dyrektor Finansowy	64 634,28	38 429,04	4 192,87	107 256,19
3	Ryszard Pisarski	Wiceprezes Zarządu – Dyrektor Produkcji	65 279,04	8 071,52	1 113,00	74 463,56

Tabela 37 Świadczenia pozapłatowe Członków Zarządu w 2016 r.

Lp.	Imię i nazwisko	Funkcja	Polisy ubezpieczeniowe	Świadczenia rzeczowe	Inne świadczenia pieniężne związane ze stosunkiem pracy	Razem
			zł	zł	zł	zł
1	Zbigniew Ronduda	Prezes Zarządu – Dyrektor Naczelny	75 693,35	8 274,00	1 705,80	85 673,15
2	Leszek Walczyk	Wiceprezes Zarządu – Dyrektor Finansowy	64 634,28	26 691,25	746,78	92 072,31
3	Ryszard Pisarski	Wiceprezes Zarządu – Dyrektor Produkcji	65 279,04	7 196,08	178,00	72 653,12

4.16.3. Wynagrodzenie kluczowych menedżerów

Wynagrodzenie kluczowych menedżerów Spółki ustalane jest na zasadach obowiązujących w „Zakładowym Układzie Zbiorowym Pracy dla pracowników Spółki”.

Ponadto grupa kluczowych menedżerów została objęta systemami motywacyjnymi w ramach których wypłata dodatkowego wynagrodzenia uzależniona jest od uzyskania określonych przez Zarząd parametrów mających na celu:

- pozyskanie zamówień na nowo uruchamiane pozycje odlewów,
- zwiększenie wartości i rentowności sprzedaży odlewów produkowanych w ramach kooperacji zewnętrznej,
- poprawę rentowności produkcji odlewów produkowanych w Spółce,
- poprawę jakości odlewów sprzedawanych przez Spółkę,
- zintensyfikowanie działań zmierzających do poprawy jakości odlewów sprzedawanych przez Spółkę,
- zintensyfikowanie działań zmierzających do przyspieszenia wdrażania nowych uruchomień w Spółce,
- zintensyfikowanie działań zmierzających do wzrostu sprzedaży odlewów własnych,
- zintensyfikowanie działań zmierzających do obniżenia cen materiałów stosowanych w procesie produkcyjnym,
- maksymalizację efektów ekonomicznych związanych z realizacją umów o dzieło na terenie Republiki Federalnej Niemiec.

W celu realizacji Strategii Rozwoju Spółki i zabezpieczenia przyszłych zasobów kadrowych inżynieryjno-technicznych i ekonomiczno-finansowych, z których w przyszłości mogą być wyłaniani kandydaci do obejmowania kluczowych stanowisk zarządczych i kierowniczych w strukturach Spółki, w 2011 r. został utworzony program motywacyjny „Młoda Kadra”. Celem Programu jest umożliwienie młodym pracownikom Spółki doskonalenia zawodowego i indywidualnego rozwoju naukowego.

W ramach tego programu pracownicy są uprawnieni do przystąpienia do Programu Grupowego Ubezpieczenia na Życie z Ubezpieczeniowym Funduszem Kapitałowym Opiekun VIP.

Na 31.12.2017 r. programem „Młoda Kadra” objętych było 26 pracowników, którym Spółka opłaca miesięczne składki ubezpieczeniowe. Łączny miesięczny koszt ubezpieczenia pracowników wynosi 29,2 tys. zł.

Spółka umożliwia swoim pracownikom podnoszenie kwalifikacji poprzez finansowanie studiów podyplomowych i doktoranckich.

W 2017 r. trzech pracowników było słuchaczami studiów doktoranckich i trzech studiów podyplomowych. Łączne koszty czesnego za studia w 2017 r. wyniosły 21,3 tys. zł.

Siedmiu kluczowym menedżerom Spółki przysługuje prawo do wykorzystania samochodu służbowego do celów prywatnych oraz prawo do średniomiesięcznego zryczałtowanego limitu jazd prywatnych w wysokości 500 km miesięcznie, tj. 6000 km na rok.

4.16.4. Zmiany w polityce wynagrodzeń

W okresie 2017 r. nie wprowadzane były istotne zmiany w zakresie polityki wynagrodzeń.

4.16.5. Ocena funkcjonowania polityki wynagrodzeń

Zarząd pozytywnie ocenia funkcjonowanie polityki wynagrodzeń w Spółce w 2017 r. z punktu widzenia realizacji jej celów, takich jak:

- Konkurencyjność wynagrodzeń w stosunku do innych przedsiębiorstw w branży odlewniczej, w celu zapobieżenia odpływowi kluczowych menedżerów i specjalistów do konkurencji.
- Stosowanie systemów motywacyjnych w celu osiągnięcia założonych celów finansowych.
- Adekwatność wynagrodzenia do rodzaju i jakości wykonywanej pracy.
- Powiązanie poziomu wynagrodzeń z możliwościami ekonomiczno-finansowymi Spółki

Przyjęta polityka i systemy wynagrodzeń pozwoliły na uzyskanie w 2017 r. niżej wymienionych wyników:

- średnia płaca w Spółce wyniosła 5.836,07 zł (w 2016 r. wynosiła 5.277,11 zł), co stanowi 128,82% średniej płacy krajowej w sektorze przedsiębiorstw,
- udział składników zmiennych w wynagrodzeniu ogółem wynosi około 32% funduszu płac ogółem, co pozwala na efektywne powiązanie poziomu wynagrodzeń z możliwościami ekonomicznymi Spółki,
- wdrożone w Spółce systemy motywacyjne dla kluczowych menedżerów i pracowników pozwoliły na znaczące powiązanie płac w tej grupie pracowników z realizacją zadań nałożonych na tę grupę pracowników przez Zarząd Spółki,
- program motywacyjny „Młoda Kadra” wdrożony w Spółce pozwala pozyskiwać i utrzymywać w Spółce najlepszych młodych, bardzo dobrze wykształconych pracowników we wszystkich obszarach działalności Spółki, co jest zgodne z długoterminowymi planami rozwoju Spółki.

4.17. Zmiany w podstawowych zasadach zarządzania przedsiębiorstwem Spółki

W 2017 r. nie były dokonywane zmiany w zasadach zarządzania przedsiębiorstwem Spółki.

4.18. Polityka różnorodności

W Spółce została przyjęta do stosowania polityka różnorodności w odniesieniu do pracowników Spółki, dostosowująca Spółkę do powszechnie uznawanych standardów w zakresie równego traktowania pracowników ze względu na płeć, wiek, stan zdrowia, niepełnosprawność, narodowość, religię, przekonania polityczne, przynależność związkową oraz inne przesłanki narażające na zachowania dyskryminacyjne.

W procesie rekrutacji Spółka kieruje się kryteriami merytorycznymi określonymi w wymaganiach kwalifikacyjnych dla pracowników. W trakcie zatrudnienia dużą wagę przykładają do rozwoju pracowników zgodnie z potrzebami Spółki, poprzez szkolenia i umożliwianie dalszej ich edukacji. Równe traktowanie jest też zachowane w zakresie polityki wynagrodzeń zgodnie z wewnętrznymi regulacjami, stosując adekwatność wynagrodzenia do rodzaju wykonywanej pracy i kwalifikacji zawodowych wymaganych na danym stanowisku, z uwzględnieniem jakości świadczonej pracy. W ramach realizowanej polityki bezpieczeństwa i higieny pracy są dostosowywane miejsca i warunki pracy do szczególnych potrzeb pracowników oraz w ramach prowadzonej polityki socjalnej poprzez działania integracyjne tworzona jest odpowiednia atmosfera i kultura organizacyjna, zapewniająca szacunek dla różnorodności.

4.19. Informacje o podmiocie uprawnionym do badania sprawozdań finansowych

W dniu 7.06.2017 r. Rada Nadzorcza działając na mocy § 22 ust. 2 pkt 6) Statutu Spółki podjęła uchwałę Nr 13/2017 w sprawie wyboru biegłego rewidenta. Do przeprowadzenia badania sprawozdania finansowego Spółki za 2017 r. oraz przeglądu sprawozdania finansowego za I półrocze 2017 r. wybrana została spółka BDO Sp. z o.o. działająca pod adresem 02-676 Warszawa ul. Postępu

12, wpisana pod numerem 3355 na listę podmiotów uprawnionych do badania sprawozdań finansowych, prowadzoną przez Krajową Izbę Biegłych Rewidentów.

W oparciu o Uchwałę Rady Nadzorczej Spółki Nr 13/2017 z 7.06.2017 r. w sprawie wyboru podmiotu dokonującego przeglądu sprawozdania finansowego sporządzonego na 30.06.2017 r. oraz badania sprawozdania finansowego za 2017 r., Zarząd Spółki 9.06.2017 r. zawarł Umowę na usługi audytorskie ze spółką BDO Sp. z o.o. z siedzibą w Warszawie.

W 2016 r. obowiązywała umowa zawarta 27.06.2016 r. pomiędzy Spółką a BDO Sp. z o.o. w Warszawie działającą pod adresem 02-676 Warszawa ul. Postępu 12, wpisaną pod numerem 3355 na listę podmiotów uprawnionych do badania sprawozdań finansowych prowadzoną przez Krajową Izbę Biegłych Rewidentów, obejmująca przegląd śródrocznego jednostkowego sprawozdania finansowego według stanu na dzień 30.06.2016 r. i badanie rocznego sprawozdania finansowego sporządzonego według stanu na dzień 31.12.2016 r.

Tabela 38 Wynagrodzenie audytora za badanie i przegląd sprawozdania finansowego Spółki

Lp.	Przedmiot umowy zgodnie z zawartą Umową z BDO Sp. z o.o.	Wynagrodzenie netto w 2017 r.	Wynagrodzenie netto w 2016 r.
		zł	zł
1	Przegląd śródrocznego jednostkowego sprawozdania finansowego sporządzonego według stanu na dzień 30.06.	16 000	16 000
2	Wydanie ostatecznej wersji raportu z przeglądu jednostkowego sprawozdania finansowego	1 000	1 000
3	Badanie wstępne sprawozdania finansowego za rok	16 200	12 000
4	Badanie rocznego sprawozdania finansowego sporządzonego według stanu na dzień 31.12.	12 000	12 000
5	Wydanie ostatecznej wersji sprawozdania z badania jednostkowego sprawozdania finansowego	1 000	1 000
	RAZEM	46 200	42 000

Starachowice, 29 marca 2018 r.

Prezes Zarządu, Zbigniew Ronduda

Wiceprezes Zarządu, Ryszard Pisarski

Wiceprezes Zarządu, Leszek Walczyk

ZARZĄD

SPIS TABEL

Tabela 1 Sprzedaż odlewów w podziale na tworzywa	8
Tabela 2 Przychody ze sprzedaży wg branż odbiorców	9
Tabela 3 Rynki dostaw wewnątrzspółnotowych i sprzedaży eksportowej	10
Tabela 4 Działalność charytatywna	24
Tabela 5 Rachunek zysków i strat Spółki	25
Tabela 6 EBITDA i nadwyżka finansowa	26
Tabela 7 Aktywa i pasywa Spółki	26
Tabela 8 Przychody Spółki wg miejsca ich generowania	26
Tabela 9 Struktura przychodów ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów	27
Tabela 10 Struktura sprzedaży wg rynków zbytu	27
Tabela 11 Struktura walutowa przychodów ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów	28
Tabela 12 Pozostałe przychody operacyjne	28
Tabela 13 Przychody finansowe	28
Tabela 14 Koszty działalności operacyjnej	29
Tabela 15 Pozostałe koszty operacyjne	29
Tabela 16 Koszty finansowe	30
Tabela 17 Przychody i koszty ogółem	30
Tabela 18 Aktywa trwale	31
Tabela 19 Aktywa obrotowe	32
Tabela 20 Kapitał własny	32
Tabela 21 Zobowiązania i rezerwy na zobowiązania	33
Tabela 22 Wskaźnik zadłużenia	35
Tabela 23 Wskaźniki płynności	35
Tabela 24 Wskaźniki sprawności działania	35
Tabela 25 Wskaźniki rentowności	36
Tabela 26 Zatrudnienie	37
Tabela 27 Zatrudnienie ze względu na płeć	37
Tabela 28 Transakcje walutowe typu <i>forward</i>	38
Tabela 29 Otrzymane gwarancje	40
Tabela 30 Akcje Spółki będące w posiadaniu osób zarządzających i nadzorujących	44
Tabela 31 Znaczący akcjonariusze	44
Tabela 32 Wynagrodzenia Członków Rady Nadzorczej w 2017 r.	54
Tabela 33 Wynagrodzenia Członków Rady Nadzorczej w 2016 r.	54
Tabela 34 Wynagrodzenie wypłacone i należne Członków Zarządu w 2017 r.	55
Tabela 35 Wynagrodzenie wypłacone i należne Członków Zarządu w 2016 r.	55
Tabela 36 Świadczenia pozapłacowe Członków Zarządu w 2017 r.	55
Tabela 37 Świadczenia pozapłacowe Członków Zarządu w 2016 r.	56
Tabela 38 Wynagrodzenie audytora za badanie i przegląd sprawozdania finansowego Spółki	58